

הקדמת ספר הזהר

רַבִּי

חַזְקוּנָה *
חזקוּנָה

(* נ"א רבי אלעזר. וכן הוא בזהרי חמה ובנוסחת ארץ ישראל

(דף א ע"א)

פְּתַח, כְּתִיב, (שִׁיר הַשִּׁירִים ב) (פְּנַחַס רֵלֵג, וּפ' תִּשָּׂא קֶפֶט) כְּשׁוֹשֶׁנָּה בֵּין
 הַחוּחִים. מֵאֵן שׁוֹשֶׁנָּה, דָּא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל. (בְּגִין דְּאִית
 שׁוֹשֶׁנָּה וְאִית שׁוֹשֶׁנָּה), מַה שׁוֹשֶׁנָּה דְּאִיהִי בֵּין הַחוּחִים אִית בֵּיה
 סוּמָק וְחוּר, אוּף כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל אִית בֵּיה דִּין וְרַחֲמֵי. מַה
 שׁוֹשֶׁנָּה אִית בֵּיה תְּלִיסֵר עָלֵין, אוּף כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל אִית בֵּיה
 תְּלִיסֵר מְכִילָן דְּרַחֲמֵי דְּסַחְרִין לֵה מְכַל סְטֵרְהָא. אוּף
 אֱלֹהִים דְּהָכָא (נִשְׂא דָף קֶלָא ב, וּקְלַח, וּקְמוּ) (שְׁמוֹת קְפוּ א) מִשְׁעֵתָא
 דְּאֲדַכְּר אַפִּיק תְּלִיסֵר תִּיבִין לְסַחְרָא לְכְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל
 וּלְנִטְרָא לֵה.

וּלְבַתֵּר אֲדַכְּר זְמַנָּא אַחְרָא. אַמַּאי אֲדַכְּר זְמַנָּא אַחְרָא.
 בְּגִין לְאַפְקָא חֲמֵשׁ עָלֵין תְּקִיפִין דְּסַחְרִין
 לְשׁוֹשֶׁנָּה. (פְּנַחַס רֵלֵג וְצ"ע בְּקוּ א), וְאַנּוּן חֲמֵשׁ אֲקֵרוּן יְשׁוּעוֹת.
 וְאַנּוּן חֲמֵשׁ וְחֲמִשִּׁין תְּרַעִין. וְעַל רְזָא דָּא כְּתִיב (תְּהִלִּים קטז)
 כּוֹס יְשׁוּעוֹת אֲשָׂא דָּא כּוֹס שֶׁל בְּרָכָה. כּוֹס שֶׁל
 בְּרָכָה אֲצִטְרִיךְ לְמַהוּי עַל חֲמֵשׁ אֲצַבְעֵן וְלֹא יִתִּיר. כְּגִוּוֹנָא
 דְּשׁוֹשֶׁנָּה דִּיתְבָּא עַל חֲמֵשׁ עָלֵין תְּקִיפִין דְּוִגְמָא דְּחֲמֵשׁ
 אֲצַבְעֵן. וְשׁוֹשֶׁנָּה דָּא אִיהִי (תְּרוּמָה קֶלָא) כּוֹס שֶׁל בְּרָכָה.
 מֵאֱלֹהִים תְּנִינָא עַד אֱלֹהִים תְּלִיתָא חֲמֵשׁ תִּיבִין. מְכָאן
 וְלֵהֲלָאָה אוּר דְּאֲתַבְּרִי וְאֲתַגְּנִיז וְאֲתַפְּלִיל בְּבְרִית הֵהוּא
 דְּעָאֵל בְּשׁוֹשֶׁנָּה (ס"א דָּא) וְאַפִּיק בֵּיה זֶרְעָא. וְדָא אֲקֵרִי עֵץ
 עוֹשָׂה (סב ב) פְּרִי אֲשֶׁר זֶרְעוּ בּוֹ. וְהֵהוּא זֶרַע קִימָא בְּאוֹת

בְּרִית מִמֶּשׁ. וּכְמָה דְדִיוֹקְנָא דְבְרִית אֲזִדְרַע בְּאַרְבְּעִין
 וּתְרִין זְווגִין הֵהוּא (נ"א דְהֵהוּא) זֶרְעָא, כֶּךָ אֲזִדְרַע שְׁמָא
 גְּלִיפָא מְפָרֵשׁ בְּאַרְבְּעִין וּתְרִין אֲתוֹן דְעוֹבְדָא דְבְרָאשִׁית.
 בְּרָאשִׁית, רַבִּי שְׁמַעוֹן פִּתַּח (שִׁיר הַשִּׁירִים ב) (צו א, לט ע"ב, ויקרא ד
 ב, לקמן ה) הַנְּצַנִּים נִרְאוּ בְּאַרְץ. הַנְּצַנִּים, דָּא
 עוֹבְדָא דְבְרָאשִׁית, נִרְאוּ בְּאַרְץ אֵימַתִּי, בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי,
 דְכָתִיב וּתּוֹצֵא הָאָרֶץ כְּדִין נִרְאוּ בְּאַרְץ. עֵת הַזְּמִיר הַגִּיעַ,
 דָּא יוֹם רַבִּיעִי דְהוּהָ בֵּיה זְמִיר עָרִיצִים, מְאֵרַת חֶסֶר. וְקוּל
 הַתּוֹר, דָּא יוֹם חֲמִישִׁי, דְכָתִיב יִשְׂרָצוּ הַמַּיִם וְגו' לְמַעַבְד
 תּוֹלְדוֹת. נִשְׁמַע, דָּא יוֹם שְׁשִׁי דְכָתִיב נַעֲשֶׂה אָדָם. דְהוּהָ
 עֲתִיד לְמַקְדָּם עֲשִׂיהָ לְשִׁמְיעָה, דְכָתִיב (דף א ע"ב) הֲכֵא נַעֲשֶׂה
 אָדָם, וּכְתִיב הֵתֵם נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמַע. בְּאַרְצֵנוּ, דָּא יוֹם שַׁבַּת
 דְאִיהוּ דְיוֹגְמַת אֶרֶץ הַחַיִּים. (שְׁהוּא עוֹלָם הַבְּא. עוֹלָם הַנְּשֻׁמוֹת עוֹלָם

הַנְּחֻמוֹת).

(נ"א דְבַר אַחַר) הַנְּצַנִּים אֵלִין אַנּוֹן אֲבָהֶן דְעָאלוּ בְּמַחְשְׁבָה
 וְעָאלוּ בְּעֵלְמָא דְאֵתִי וְאֲתַגְנִיזוּ תַמְן. וּמִתַּמְן נִפְקוּ
 בְּגִיזוּ וְאֲטָמִירוּ גּו (נ"א בְּדוּ) נְבִיאֵי קְשׁוּט. אֲתִילִיד יוֹסֵף
 וְאֲטָמִירוּ בֵּיה, עָאל יוֹסֵף בְּאַרְעָא קְדִישָׁא וְנִצִּיב לוֹן
 תַמְן, וּכְדִין נִרְאוּ בְּאַרְץ וְאֲתַגְלוּ תַמְן. וְאֵימַתִּי אֲתַחְזוֹן,
 בְּשַׁעֲתָא דְאֲתַגְלִי קֶשֶׁת בְּעֵלְמָא. דְהָא בְּשַׁעֲתָא דְקֶשֶׁת
 אֲתַחְזִי כְּדִין אֲתַגְלִין אַנּוֹן, וּבְהֵהִיא שַׁעֲתָא עֵת הַזְּמִיר

הִגִּיעַ עֵדֶן לְקַצֵּץ חֵיבִין מֵעֲלָמָא. אֲמַאי אֲשֶׁתְּזִיבוּ, בְּגִין
 דְּהִנְצָנִים נִרְאוּ בְּאַרְץ, וְאֵלְמָלָא דְנִרְאוּ לָא אֲשֶׁתְּאַרוּן
 בְּעֲלָמָא, וְעֲלָמָא לָא אֶתְקִים.

וּמֵאֵן מְקִים עֲלָמָא וְגָרִים לְאַבְהֵן דְּאֲתַגְלִין, קַל יְנוּקֵי
 דְּלַעָאן בְּאוּרִיתָא, וּבְגִין אַנוּן רַבִּיין דְּעֲלָמָא,
 עֲלָמָא אֲשֶׁתְּזִיב. לְקַבְלִיהוּן, (שיר השירים א) תּוּרֵי זֶהב נַעֲשֶׂה
 לָךְ, אֵלִין אַנוּן יְנוּקֵי רַבִּיין עוֹלָמִין דְּכַתִּיב, (שמות כ"ד)
 וְעָשִׂיתָ שְׁנַיִם כְּרוּבִים זָהָב.

בְּרֵאשִׁית רַבִּי אֶלְעָזָר פֶּתַח (ישעיה מ) שְׂאוּ (דף ל' א) מְרוֹם
 עֵינֵיכֶם וְרֵאוּ מִי בָרָא אֱלֹהִים. שְׂאוּ מְרוֹם
 עֵינֵיכֶם לְאֵן אֲתֵר, לְאֲתֵר דְּכָל עֵינֵין תְּלִיאַן לֵיהּ. וּמֵאֵן
 אִיהוּ, פֶּתַח עֵינֵים. וְתַמֵּן תִּנְדְּעוּן דְּהֵאִי סְתִים עֲתִיקָא
 דְּקִימָא לְשֵׁאלָה. בָּרָא אֱלֹהִים. וּמֵאֵן אִיהוּ. מ"י. תְּהוּא (שמות
 ק"מ א) דְּאֶקְרִי מְקַצָּה הַשָּׁמַיִם לְעֵילָא. דְּכֻלָּא קִימָא
 בְּרֵשוּתֵיהּ. וְעַל דְּקִימָא לְשֵׁאלָה וְאִיהוּ בְּאַרְחָ סְתִים וְלֹא
 אֲתַגְלִיא, אֶקְרִי מ"י, דְּהֵא לְעֵילָא לִית תַּמֵּן שְׁאֵלָה. וְהֵאִי
 קַצָּה הַשָּׁמַיִם אֶקְרִי מ"י.

וְאִית אַחְרָא לְתַתָּא וְאֶקְרִי מ"ה. מַה בֵּין הָאִי לְהָאִי,
 אֶלָּא קַדְמָאָה סְתִימָאָה דְּאֶקְרִי מ"י קִימָא (תרומה קל"ח

א, ויקהל רי"א, בהעלותך קמ"ח ב, ולהלן ט' א, י"ו, קס"ז א, שמות קנ"ז) לְשֵׁאלָה,
 כִּיּוֹן דְּשֵׁאל בַר נַשׁ וּמִפְשֵׁשׁ לְאַסְתַּכְּלָא וּלְמַנְדַּע מְדַרְגָּא

לְדַרְגָּא עַד סוּף כָּל דְּרָגִין, כִּיּוֹן דְּמִטִּי תַמָּן, מ"ה. מַה
יִדְעָת, מַה אִסְתַּכְּלָתָא, מַה פִּשְׁפִּשְׁתָּא, הָא כֹּלָא סְתִים
כְּדַקְדַּמִּיתָא.

וְעַל רְזָא דְנָא כְּתִיב, (איכה ב) מַה אֲעִידֶךָ מַה אֲדַמָּה לָךְ.
כְּד אֲתַחֲרִיב בֵּי מְקַדְשָׁא נִפְק קָלָא וְאָמַר מַה אֲעִידֶךָ
(ב"א וּמָה וּמָה) אֲדַמָּה לָךְ, בְּהֵוֹא מ"ה אֲעִידֶךָ) בְּכָל יוֹמָא
וְיוֹמָא, [וְהָא] אֲסֵהִידַת בְּךָ מִיּוֹמִין קְדַמָּאִין דְּכְתִיב, (דברים ל)
הַעֲדֹתִי בְּכֶם הַיּוֹם אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ. וּמָה אֲדַמָּה לָךְ
בְּהֵוֹא גִּוְנָא מִמֶּשׁ עֵטְרִית לָךְ בְּעֵטְרִין קְדִישִׁין עֲבָדִית לָךְ
שְׁלִטְנוּ עַל עַלְמָא דְכְתִיב, (איכה ב) הַזֹּאת "הָעִיר" שֶׁיֵּאמְרוּ
כְּלִילַת "יִפִּי" וְגו' קְרִינָא לָךְ (תהלים קכ"ב) יְרוּשָׁלַיִם הַבְּנוִיָּה
כְּעִיר שְׁחָבְרָה לָהּ.

מַה אֲשׁוּה לָךְ. כְּגוּוֹנָא דְאַנְתָּ יִתְבָּה, הָכִי הוּא
כְּבִיכּוֹל לְעִילָא. כְּגוּוֹנָא דְלָא עָאֲלִין הַשְׁתָּא בְּךָ עֲמָא
קְדִישָׁא בְּסִדְרִין קְדִישִׁין, הָכִי אֹמִינָא לָךְ דְלָא אִיעוּל
אַנָּא לְעִילָא עַד דִּיעֲלוּן בְּךָ אַכְלוּסָּךְ לְתַתָּא. וְדָא אִיהוּ
נַחְמָה דִּילָךְ הוּאִיל דְדַרְגָּא דָּא אֲשׁוּה לָךְ בְּכֹלָא. וְהַשְׁתָּא
דְאַנְתָּ הָכָא גָּדוֹל כִּיּם שְׁבָרָךְ. וְאִי תִימָא דְלִית לָךְ קְיִימָא
וְאִסְוֹתָא, מ"י (שמות רל"ז ב) יִרְפָּא לָךְ, וְדָאִי הֵוֹא דְרָגָא
סְתִימָאָה עֲלָאָה דְכֹלָא קְיִימָא בֵּיהּ יִרְפָּא לָךְ וְיִוְקִים לָךְ.

מ"י קצה השמים לעילא, מ"ה ועד קצה השמים לתתא
 (קצה השמים לתתא). ודא ירית יעקב דאיהו מברית מן
 הקצה אל הקצה, מן הקצה קדמאה דאיהו מ"י, אל
 הקצה בתראה דאיהו מ"ה, בגין דקאים באמצעיתא.
 ועל דא מי ברא אלה.

אמר רבי שמעון, אלעזר בני פסוק מילך ויתגלי
 סתימא דרזא עלאה דבני עלמא לא ידעין. שתיק
 רבי אלעזר. בכה רבי שמעון וקאים רגעא (נ"א שעתא)
 חדא.

אמר רבי שמעון, אלעזר מאי אלה. אי תימא ככביא
 ומזלי, הא אתחזאן תמן תדיר. ובמ"ה אתבריאו
 כמא דאת אמר, (תהלים לג) בדבר יי שמים נעשו. אי על
 מלין סתימין לא לכתוב אלה דהא איתגליא איהו. אלא
 רזא דא לא אתגליא בר יומא חד דהוינא על פיך ימא,
 ואתא אליהו ואמר לי רבי, ידעת מה הוא, מי ברא
 אלה. אמינא ליה אלין שמיא וחילהון עובדא דקודשא
 בריך הוא דאית ליה לבר נש לאסתפלא בהו ולברכא
 ליה דכתיב, (תהלים ח) כי אראה שמיך מעשה (דף ב ע"א)
 אצבעותיך וגו' יי אדונינו מה אדיר שמך בכל הארץ.

אָמַר לִי רַבִּי מֶלֶךְ סְתִימָא הוּוּה קָמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
וְגַלִּי בְּמַתִּיבְתָא עֲלָאָה וְדָא הוּא. בְּשַׁעְתָּא דְסְתִימָא
דְכָל סְתִימִין בַּעָא לְאַתְגְּלִיָּא, עֲבַד בְּרִישָׁא נְקוּדָ"ה (להלן
ט"ו א, משפטים ק"ה א, ט' ב, שמות רכ"ו ב, רכ"ח א) חֲדָא, וְדָא סְלִיק
לְמַהוּי מַחְשָׁבָה. צִיִּיר בְּהָ כָּל צִיּוּרִין. חֲקַק בְּהָ כָּל גְּלִיפִין.
וְאַגְלִיף גּוּ בּוֹצִינָא קְדִישָׁא סְתִימָא גְּלִיפּוּ דְחַד צִיּוּרָא
סְתִימָאָה קֹדֶשׁ קְדִישִׁין בְּנִינָא עֲמִיקָא דְנַפְקָא
מִגּוּ מַחְשָׁבָה וְאַקְרִי מ"י שִׁירוּתָא (נ"א ראשיתא) לְבִנִּינָא.
קְיִימָא וְלֹא קְיִימָא. עֲמִיק וְסְתִים בְּשָׁמָא. לֹא אֶקְרִי אֶלָּא
מ"י. בַּעָא לְאַתְגְּלִיָּא וְלְאַתְקְרִי בְּשָׁמָא (דא) וְאַתְלַבֵּשׁ
בְּלְבוּשׁ יֶקֶר דְנִהִיר וּבְרָא אֵלֶּה, וְסְלִיק אֵל"ה בְּשָׁמָא.
אַתְחַבְרוּן אַתּוּון אֵלִין בְּאֵלִין וְאַשְׁתַּלִּים בְּשָׁמָא אֵלֶּהִים.
וְעַד לֹא בְרָא אֵלֶּה לֹא סְלִיק בְּשָׁמָא אֵלֶּהִים. וְאַנּוּן דְחָבוּ
בְּעַגְלָא (נ"א בעלמא). עַל רְזָא דְנָא אִמְרוּ (שמות לב) אֵלֶּה אֵלֶּהִיךְ
יִשְׂרָאֵל.

וּכְמָה דְאַשְׁתַּתַּף מ"י בְּאֵלֶּה, הָכִי הוּא שְׁמָא דְאַשְׁתַּתַּף
תְּדִיר. וּבְרְזָא דָא אַתְקִיִים עֲלֵמָא. וּפְרַח אֵלֶּיָּהוּ
וְלֹא חֲמִינָא לִיהָ. וּמַנִּיהָ יַדְעֵנָא מֶלֶךְ (דא) דְאֻקְיָמָנָא
עַל רְזָא וְסְתָרָא דִילָהָ. אַתָּא רַבִּי אֶלְעָזָר וְכֻלְהוּ
חֲבַרְיָא וְאַשְׁתַּטְחוּ קַמִּיהָ. בְּכוּ וְאַמְרוּ אֶלְמָלָא לֹא אַתִּינָא
לְעֵלְמָא אֶלָּא לְמִשְׁמַע דָּא דִּי.

אָמַר רַבִּי שְׁמֵעוֹן עַל דָּא שְׁמִיא וְחִילִיהוֹן בְּמִ"ה
 אֶתְבְּרִיאוּ, דְּכִתִּיב (תהלים שם) כִּי אֶרְאֶה שְׁמִיךְ מַעֲשֵׂה
 אֶצְבְּעוֹתֶיךָ וְגו' וְכִתִּיב, (תהלים שם) מִ"ה אֲדִיר שְׁמֶךָ בְּכָל
 הָאָרֶץ אֲשֶׁר תִּנְהַ" הוֹדֵךְ" עַל" הַשָּׁמַיִם", עַל הַשָּׁמַיִם אִיהוּ
 לְסֻלָּקָא בְּשָׂמָא. בְּגִין דְּבֵרָא נְהוּרָא לְנִהוּרִיָּה וְאֶתְלַבֵּשׁ דָּא
 בְּדָא וְסֻלִיק בְּשָׂמָא עֲלָאָה. וְעַל דָּא בְּרָא שִׁית בְּרָא
 אֱלֹהִים, דָּא אֱלֹהִים עֲלָאָה, דִּהָא מִ"ה לָא הוּי הַכִּי וְלָא
 אֶתְבְּנִי.

אֱלָא בְּשַׁעֲתָא דְּאֶתְמַשְׁכֵּן אֶתְוּוֹן אֲלִין (מאילין) אֱלָ"ה
 מְלַעֲיֵלָא לְתַתָּא. וְאִמָּא אוֹזִיפַת אֶל פְּנֵי הָאֲדוֹן יי,
 וְדָא אֶקְרִי אֲדוֹן כְּמָא דָּאֵת אֶמַר, (יהושע ג) הִנֵּה אֲרוֹן הַבְּרִית
 אֲדוֹן כָּל הָאָרֶץ. כְּדִין נִפְקַת ה' וְאֶעִילַת יי, וְאֶתְקַשְׁיטַת
 בְּמֵאנֵי דְּכוּרָא לְקַבְּלִיהוֹן דְּכָל דְּכַר בְּיִשְׂרָאֵל.

וְאֶתְוּוֹן אַחֲרָנִין מְשַׁכֵּן לוֹן יִשְׂרָאֵל מַעֲיֵלָא לְגַבֵּי אֶתְרָא דָּא
 (תהלים מב) אֱלֹהֵ אֶזְכְּרָה. אֲדַכְּרָנָא בְּפּוּמָאֵי

וְשַׁפִּיכְנָא דְּמַעָאֵי (ברעות נפשי בגין לאמשכא אתוון אלין) וְכִדִּין אֲדִידֵם
 מַעֲיֵלָא עַד בֵּית אֱלֹהִים, לְמַהוּי אֱלֹהִים כְּגוּוֹנָא דִּילֵיהָ.
 וּבְמֵאֵי, (תהלים מב) בְּקוֹל רִנָּה וְתוֹדָה הִמּוֹן חוּגָג.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר שְׁתִּיקָא דִּילֵי בְּנָא מְקַדְּשָׁא לְעֵילָא
 וּבְנָא מְקַדְּשָׁא לְתַתָּא. וּבּוּדָאֵי מְלָה בְּסֻלַּע
 מְשִׁתּוּקָא בְּתַרִּין. מְלָה בְּסֻלַּע מַה דְּאֶמְרָנָא וְאֶתְעֲרָנָא

בֵּיהּ, מִשְׁתוּקָא בְּשֵׁתִים מַה דְּשִׁתִּיקְנָא דְּאֲבָרוּ וְאִיבְנוּ
תְּרִין עֲלָמִין כְּחֵדָא.

אָמַר רַבִּי שְׁמֵעוֹן מִפְּאֵן וְלִהְלָאָה שְׁלִימוּ דְקָרָא, דְּכִתִּיב,
(ישעיהו מ) הַמוֹצִיא בְּמִסְפָּר צְבָאָם, תְּרִין דְּרָגִין אֲנוּן
דְּאִיצְטְרִיךְ לְמַהוּי רְשִׁים כָּל חֵד מִינֵייהוּ. חֵד דָּא דְּאִתְמַר
מ"ה. וְחֵד מ"י. דָּא עֲלָאָה וְדָא תַתָּאָה. דָּא עֲלָאָה רְשִׁים
וְאָמַר (שמות קסח ב', וקלח ב) הַמוֹצִיא בְּמִסְפָּר צְבָאָם, הַמוֹצִיא
הֵהוּא דְּאִשְׁתְּמוּדַע וְלִית כְּפוּתִיָּה. כְּגוּוֹנָא דָּא הַמוֹצִיא לְחַם
מִן הָאָרֶץ. הַמוֹצִיא הֵהוּא דְּאִשְׁתְּמוּדַע דָּא דְּרָגָא תַתָּאָה,
וְכֻלָּא חֵד. בְּמִסְפָּר שְׁתֵּין רַבּוּא אֲנוּן דְּקִימִין כְּחֵדָא,
וְאִפִּיקוּ חִילִין לְזִינֵייהוּ דְּלִית לוֹן חֲשִׁבְנָא.

(ב"א כְּגוּוֹנָא דָּא) לְכֻלָּם, בֵּין אֲנוּן שְׁתֵּין, בֵּין כָּל חִילִין דְּיִלְהוֹן,
בְּשֵׁם יְקָרָא. מַאי בְּשֵׁם יְקָרָא. אִי תִימָא דְּקָרָא לוֹן
בְּשִׁמְהַתְהוֹן, לָאו הָכִי הוּא, דָּאָם כֵּן בְּשִׁמוּ מִבְּעֵי לִיָּה.
אֲלֵא בְּזִמְנָא דְּדִרְגָא דָּא לָא סְלִיק בְּשִׁמָּא (לְעִילָא) וְאֲקָרִי
מ"י, לָא אוֹלִיד וְלָא אִפִּיק טְמִירִין לְזִינֵיָּה אִף עַל גַּב
דְּכֻלְהוּ הוּוּ טְמִירִין בֵּיהּ. כִּיּוֹן דְּבִרָא אֲל"ה וְאִסְתַּלַּק
בְּשִׁמִּיָּה וְאֲקָרִי אֱלֹהִים, כְּדִין בְּחִילָא דְּשִׁמָּא דָּא אִפִּיק לוֹן
בְּשְׁלִימוּ, וְדָא הוּא בְּשֵׁם יְקָרָא, בְּהֵהוּא שֵׁם דְּיִלְיָה קָרָא
וְאִפִּיק כָּל זִינָא וְזִינָא לְאִתְקִימָא בְּשְׁלִימוּתִיָּה. כְּגוּוֹנָא

דא (שמות לא) ראה קראתי בשם. אדכרנא שמי לאתקיימא
בצלאל על קיום אשלותיה.

(ישעיה מ) מרוב אונים, מאי מרוב אונים, דא (פקודי רל"א ב)
ריש דרגין, דסליקו ביה כל רעותין ואסתלקו ביה
בארץ סתים. ואמיץ כח דא דא רזא דעלמא עלאה
דאסתלק בשם אלהים בדקאמרן. איש לא נעדר מאנון
שתין רבוא דאפיק בחילא דשמא. ובגין דאיש לא
נעדר, בכל אתר דמיתו ישראל ואתענשו בחובייהו
אתמנון ולא אעדר מאנון (קנ"ז א, שמות כ"ב א) שתין רבוא
אפילו חד. בגין למהוי כלא דיוקנא חדא. כמה דאיש
לא נעדר לעילא, אוף הכי לא נעדר לתתא.

בראשית, רב המנונא סבא אמר, אשכחן אתוון
בהפוכא. בי"ת בקדמיתא ולבתר. ב'
בקדמיתא היינו בראשית. ברא לבתר. אל"ף בקדמיתא
ולבתר. אל"ף בקדמיתא היינו אלהים. את לבתר. אלא
כד בעא קודשא בריך הוא למעבד עלמא, כל אתוון הוו
סתימין, ותרין אלפין שנין עד דלא ברא עלמא הוה
מסתפל קודשא בריך הוא ואשתעשע בהו.

כד בעא למברי עלמא, אתו (מקץ ר"ד א, ויגש ר"ה ב) כל אתוון
קמיה מסופא ארישייהו. שריאת את ת למיעל
ברישא, אמרה, רבון עלמין ניחא קמך למברי בי

עֲלָמָא, דְּאֵנָא חוֹתְמָא דְּגוֹשְׁפִּנְקָא דִּילָךְ אֲמַ"ת, וְאֵת
 אֲתִקְרִיָּאת אֲמַ"ת, יָאוֹת לְמִלְכָּא ^(אֲמַת) לְמִשְׁרֵי בְּאוֹת
 אֲמַ"ת וּלְמַבְרֵי בִּי עֲלָמָא. אֲמַר לָהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
 יָאוֹת אֲנִת וּזְכָאָה אֲנִת, אֵלָא לִית אֲנִת פְּדָאי לְמַבְרֵי בְּךָ
 עֲלָמָא, הוּאִיל וְאֲנִת זְמִינָא לְמַהוּי רְשִׁים עַל מְצַחִין
 דְּגוּבְרִין מְהִימְנִין דְּקִיִּימוּ אֲוִרִיתָא מֵאֲלִיָּהּ וְעַד תִּי"ו,
 וּבְרִשִׁימוּ דִּילָךְ יְמוֹתוֹן. וְעוּד דְּאֲנִת חוֹתְמָא דְּמוֹת. הוּאִיל
 וְאֲנִת פְּךָ, לִית אֲנִת פְּדָאי לְמַבְרֵי בְּךָ עֲלָמָא. מִיַּד נְפָקַת.
 עֲאֵלַת אֵת שׁ קַמִּיהָ, אֲמַרְהָ קַמִּיהָ, רַבּוֹן עֲלָמִין, נִיחָא
 קַמְךָ לְמַבְרֵי בִּי עֲלָמָא, דְּבִי אֲתִקְרִי שְׁמֶךָ שִׁד"י,
 וְיָאוֹת לְמַבְרֵי עֲלָמָא בְּשִׁמָּא קְדִישָׁא. אֲמַר לָהּ, יָאוֹת
 אֲנִת, וְטַב אֲנִת וְקִשׁוּט אֲנִת, אֲבַל הוּאִיל וְאֲתוּוֹן דְּזִיּוּפָא
 נְטָלִין לָךְ לְמַהוּי עֲמַהוֹן, לָא בְּעֵינָא לְמַבְרֵי בְּךָ עֲלָמָא,
 דְּבַגִּין דְּלֵא יִתְקִיִּים שְׁקָרָא, אֵלָא אִי יִטְלוֹן לָךְ ק ר .
 מִכְּאֵן מָאן דְּבְּעֵי לְמִימַר שְׁקָרָא ^(וּיְקַהֵל רִט"ו ב) יִטּוּל יִסּוּדָא
 דְּקִשׁוּט בְּקִדְמִיתָא וּלְבַתֵּר יוֹקִים לִיהָ שְׁקָרָא, דְּהָא
 אֵת שׁ אֵת קִשׁוּט אִיהוּ, אֵת קִשׁוּט דְּאֲבַהֲתָן דְּאֲתִיִּיחְדוּ
 בַּה. ק ר ^(פְּקוּדֵי רִס"ד א', תְּרוּמָה קמ"ח ב) אֲתוּוֹן דְּאֲתִיִּיחְדוּ עַל
 סְטָרָא בִּישָׁא אֲנוּן וּבַגִּין לְאֲתִקְיִמָּא נְטָלִי אֵת שׁ
 בְּגוֹוִיִּיהוּ וְהוּי קִשְׁר. כִּיּוֹן דְּחַמַּאת הָכִי נְפָקַת מְקַמִּיהָ.
 עֲאֵלַת אֵת צ אֲמַרְהָ קַמִּיהָ, רַבּוֹן עֲלָמָא נִיחָא קַמְךָ

לְמַבְרֵי בֵּי עֲלָמָא דְאַנָּא (ס"א דב"י) בֵּי חֲתִימֵינְ צִדִּיקִים, וְאַנְתָּ
 דְּאַתְּ קְרִיאַת צִדִּיק, בֵּי רְשִׁים דְּכְתִיב, (תהלים יא) כִּי צִדִּיק יִי
 צְדָקוֹת אֶהֱב, וּבֵי יְאוֹת לְמַבְרֵי עֲלָמָא. אֲמַר לָהּ צִדִּי,
 צִדִּיק אַנְתְּ, וְצִדִּיק אַנְתְּ אַתְּ קְרִיאַת, אֲבָל אַנְתְּ צָרִיף
 לְמַהוּי טְמִירָא, לִית אַנְתְּ צָרִיף לְאַתְּגַלְיָא כָּל כֶּף בְּגִין
 דְּלֹא לְמִיָּהב פִּתְחוֹן פֶּה לְעֲלָמָא. מַאי טַעְמָא - אִיְהִי,
 אַתְיָא י' דְּשָׁמָא דְּבְרִית קְדִישָׁא וּרְכִיב עָלֶהּ (ואתאחד)
 (ואתאחד) בְּהִדְהָ. וְרוֹא דָּא כֵּד בְּרָא קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא
 לְאָדָם הָרֵאשׁוֹן דּוּ פִּרְצוּפִין בְּרָאוּ. וּבְגִין כֶּף אַנְפּוּי דִּינִי"ד
 מְהֵדֵר לְאַחֲרָא כְּגוּוֹנָא דָּא ז' וְלֹא אַתְּהֵדְרוּ אַנְפִּין בְּאַנְפִּין
 כְּגוּוֹנָא דָּא ה̄, אֶסְתַּכַּל לְעִילָא כְּגוּוֹנָא דָּא #, אֶסְתַּכַּלַת
 לְתַתָּא כְּגוּוֹנָא דָּא ä, אֲמַר לָהּ קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא (תוב)
 (תו), דְּאַנָּא זְמִין לְנִסְרָא לָךְ וְלִמְעַבְד לָךְ אַפִּין בְּאַפִּין אֲבָל
 בְּאַתְרָא אַחְרָא תִּסְתַּלַּק. נִפְקַת מְקַמִּיהָ וְאַזְלַת.
 עֲאֲלַת אַתְּ פ, אֲמַרְהָ קַמִּיהָ, רַבּוֹן עֲלִמִין נִיחָא קַמָּךְ
 לְמַבְרֵי בֵּי עֲלָמָא דִּהָא פּוּרְקָנָא דְּאַנְתְּ זְמִין
 לְמַעַבְד בְּעֲלָמָא בֵּי רְשִׁים, וְדָא הוּא פְּדוּת. וּבֵי יְאוֹת
 לְמַבְרֵי עֲלָמָא. אֲמַר לָהּ יְאוֹת אַנְתְּ, אֲבָל בְּךָ אַתְּרִשִׁים
 פִּשְׁעַ בְּטְמִירוּ, כְּגוּוֹנָא דְּחִיּוּיָא דְּמַחִי וְאַעִיל רִישִׁיהָ בֵּין
 גּוּפִיהָ, הָכִי מֵאֵן דְּחָב דְּחָב כְּפִיָּה רִישִׁיהָ וְאַפִּיק יְדוּי. וְכֵן ע

עוֹן, אַף עַל גַּב דְּאָמְרָה דְּאִית בֵּיה עֲנוּה, אָמַר לָהּ
 קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, לָא אִיבְרִי בְךָ עֲלֵמָא. נִפְקַת מִקְּמִיָּה.
 עֲאֵלַת אַתְּ סְ אָמְרָה קְמִיָּה, רַבּוֹן (דד ג ע"א) עֲלֵמִין, נִיחָא
 קַמְךָ לְמַבְרִי בִּי עֲלֵמָא, דְּאִית בִּי סְמִיכָא לְנַפְלִין
 דְּכַתִּיב, (תהלים קמח) סוּמְךָ יִי לְכֹל הַנוֹפְלִים. אָמַר לָהּ, עַל
 דָּא אַנְתְּ צָרִיךְ לְאַתְרָךְ וְלֹא תִזְוִי מִנִּיָּה, אִי אַתְּ נִפְיִק
 מֵאַתְרָךְ מַה תְּהֵא עֲלֵיִיהוּ (ר' ע"א) דְּאַנּוֹן נִפְיִלִין הוּאִיל וְאַנּוֹן
 סְמִיכִין עֲלֵךְ. מִיֵּד נִפְקַת מִקְּמִיָּה.

עֲאֵלַת אַתְּ נְ אָמְרָה קְמִיָּה, רַבּוֹן עֲלֵמָא, נִיחָא קַמְךָ
 לְמַבְרִי בִּי עֲלֵמָא, דְּבִי כְּתִיב נוֹרָא תְּהִלּוֹת וְתִהְלֵה
 דְּצִדִּיקִים נְאוּה תְּהִלָּה. אָמַר לָהּ, נוּ"ן תּוּב לְאַתְרָךְ, דְּהֵא
 בְּגִינְךָ תִּבְתַּת סְמִיךְ לְאַתְרָה וְהוּי סְמִיךְ עֲלָהּ. מִיֵּד תִּבְתַּת
 לְאַתְרָה וְנִפְקַת מִקְּמִיָּה.

עֲאֵלַת אַתְּ מְ אָמְרָה קְמִיָּה רַבּוֹן עֲלֵמָא, נִיחָא קַמְךָ
 לְמַבְרִי בִּי עֲלֵמָא, דְּבִי אַתְּ קְרִיאַת מְלָךְ. אָמַר לָהּ
 הָכִי הוּא וְדֵאִי, אֲבָל לָא אֲבְרִי בְךָ עֲלֵמָא בְּגִין דְּעֲלֵמָא
 אֲצִטְרִיךְ לְמְלָךְ תּוּב לְאַתְרָךְ, אַנְתְּ וְלֹא וְךָ דְּהֵא לָא יְאוּת
 לְעֵלְמָא לְמִיָּקָם בְּלֹא מְלָךְ.

בְּהֵיָא שְׁעַתָּא נְחַתָּא מִן קְדָמוּהִי אַתְּ כּ מֵעַל פּוֹרְסִי
 יְקָרִיָּה אֲזַדְעֹזְעַת וְאָמְרָה קְמִיָּה, רַבּוֹן עֲלֵמָא,
 נִיחָא קַמְךָ לְמַבְרִי בִּי עֲלֵמָא דְּאַנָּא כְּבוֹדְךָ. וְכַד נְחַתָּת כּ

מֵעַל כּוֹרְסֵי יִקְרִיֶה אֲזַדְעֻזְעוּ מֵאֲתָן (ח ב) אֶלֶף עֲלָמִין
 וְאֲזַדְעֻזְעוּ כְּרִסִּיָּא וְכֻלְהוּ עֲלָמִין אֲזַדְעֻזְעוּ לְמִנְפֹּל. אֲמַר
 לָהּ קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא כ"ף כ"ף, מָה אֲתָ עֲבִיד הֲכָא, דְּלֹא
 אֲבִרִי בְּךָ עֲלָמָא. תּוּב לְאַתְרֵךְ דְּהָא בְּךָ כְּלִיָּה (ישעיה י) כְּלָה
 וְנִחְרְצָה אֲשֶׁתְּמַע, תּוּב לְכַרְסִיךָ וְהוּי תַּמָּן. בְּהֵיִא שְׁעֵתָא
 נִפְקַת מִקְמִיָּה וְתַבַּת לְדוּכְתָהּ.

עֲאֲלַת אַתְּ לִי אֲמַרְהָ קְמִיָּה, רַבּוֹן עֲלָמָא, נִיחָא קַמְךָ
 לְמַבְרִי בִּי עֲלָמָא דְּאֲנָא שִׁירוּתָא דְּשָׁמָא קְדִישָׁא
 וְיֵאוּת לָךְ לְמַבְרִי בִּי עֲלָמָא. אֲמַר לָהּ, דֵּי לָךְ דְּאֲנִתְּ חֲקִיק
 בִּי, וְאֲנִתְּ רְשִׁים בִּי, וְכֹל רְעוּתָא דִּילִי בְּךָ סְלִיק, לִית
 אֲנִתְּ יֵאוּת לְאַתְּ עֲקָרָא מִן שְׁמִי. עֲאֲלַת

אַתְּ ט (תרומה קנ"ב ע"א) אֲמַרְהָ קְמִיָּה רַבּוֹן עֲלָמָא נִיחָא קַמְךָ
 לְמַבְרִי בִּי עֲלָמָא דְּאֲנִתְּ בִּי אֲתִקְרִיָּאת טוֹב וְיִשְׁר.
 אֲמַר לָהּ לֹא אֲבִרִי בְּךָ עֲלָמָא דְּהָא טוֹבְךָ סְתִים בְּגִוּוּךָ,
 וְצַפּוֹן בְּגִוּוּךָ, הֲדָא הוּא דְּכַתִּיב, (תהלים לא) מָה רַב טוֹבְךָ
 אֲשֶׁר צַפְנִתְּ לִירֵאִיךָ הוּאִיל וְגִנִּיז בְּגִוּוּךָ לִית בֵּיה חוּלְקָא
 לְעֲלָמָא דָּא דְּאֲנָא בְּעִי לְמַבְרִי, אֶלָּא בְּעֲלָמָא (שמות קנ"ב א)
 דְּאֲתִי. וְתוּ דְּעַל דְּטוֹבְךָ גִּנִּיז בְּגִוּוּךָ יִטְבְּעוֹן תְּרַעִי
 דְּהִיכְלָא. הֲדָא הוּא דְּכַתִּיב, (איכה ב) טְבַעוּ בְּאַרְץ שְׁעָרֵיהָ.
 וְתוּ דְּלוֹז לְקַבְלָךְ וְכַד תְּתַחְבְּרוֹן כְּחָדָא הָא לֹז ט, וְעַל דָּא
 אֲתוּוֹן אֵלִין לָא רְשִׁמִּין בְּשַׁבְּטִין קְדִישִׁין.

מִיַּד נִפְקַת מִקְמִיָּה. עֲאֵלֶת אֶת זְ אֲמַרְהָ קְמִיָּה רַבּוֹן
 עֲלֵמָא, נִיחָא קִמְךָ לְמַבְרִי בִּי עֲלֵמָא, דְּבִי נְטָרִין
 בְּנִיךָ שִׁבְתָּ דְּכִתִּיב, (שמות כ) זְכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ.
 אֲמַר לָהּ לֹא אֲבִרִי בְּךָ עֲלֵמָא דְּאַנְתָּ אֵית בְּךָ קִרְבָּא
 וְחִרְבָּא דְּשִׁנְנָא וְרוֹמְחָא דְּקִרְבָּא פְּגוּוֹנָא דְּנֹון. מִיַּד נִפְקַת
 מִקְמִיָּה.

עֲאֵלֶת אֶת ו אֲמַרְהָ קְמִיָּה רַבּוֹן עֲלֵמָא, נִיחָא קִמְךָ
 לְמַבְרִי בִּי עֲלֵמָא, דְּאַנָּא אֶת מְשִׁמְךָ. אֲמַר לָהּ
 וְאוּ אַנְתָּ וְהָ דִּי לְכוֹן דְּאַתּוֹן אֶתּוּן דְּשָׁמִי דְּאַתּוֹן בְּרוּזָא
 דְּשָׁמִי וְחִקִּיקִין וְגַלִּיפִין בְּשָׁמִי וְלֹא אֲבִרִי בְּכוּ עֲלֵמָא.
 עֲאֵלֶת אֶת דְּ וְאֶת גְּ אֲמַרוּ אוּף הָכִי, אֲמַר אוּף לֹון דִּי
 לְכוֹן לְמַהוּי דָּא עִם דָּא דְּהָא מְסַכְּנִין לָא
 יִתְבַּטְּלוּן מִן עֲלֵמָא וְצָרִיכִין לְגַמּוּל עֲמַהוֹן טִיבּוּ. דְּלִ"ת
 אִיהוּ מְסַכְּנָא, גִּימ"ל גַּמּוּל לָהּ טִיבּוּ, לָא תִתְפָּרְשׁוּן דָּא
 מִן דָּא וְדִי לְכוֹן לְמִיזוֹן דָּא לְדִין.

עֲאֵלֶת אֶת ב אֲמַרְהָ לִיָּה, רַבּוֹן עֲלֵמָא, נִיחָא קִמְךָ
 לְמַבְרִי בִּי עֲלֵמָא, דְּבִי מְבָרְכָאן לְךָ לְעִילָא
 וְתַתָּא. אֲמַר לָהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, הָא וְדַאי בְּךָ אֲבִרִי
 עֲלֵמָא וְאֶת תְּהָא שִׁירוּתָא לְמַבְרִי עֲלֵמָא.
 קִיִּימָא אֶת אֶל לָא עֲאֵלֶת. אֲמַר לָהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 אֶל"ף אֶל"ף לְמָה לִיָּת אַנְתָּ עֲאֵלֶת קִמְאֵי כְּשָׂאָר

כָּל אֲתוּוֹן. אֲמַרְהָ קַמִּיָּה רַבּוֹן עֲלֵמָא בְּגִין דְּחַמִּינָא דְכָל
אֲתוּוֹן נִפְקוּ מִן קַמָּךְ בְּלֹא תוֹעֲלֵתָא מָה אֲנָא אֲעֵבִיד תַּמָּן.
וְתוּ דִּהָא ^(דף ג ע"ב) יְהִיבְתָא לָאֵת בֵּי"ת נְבוֹזָזָא רַבְרָבָא דָּא,
וְלֹא יָאוּת לְמַלְכָּא עֲלָאָה לְאַעֲבֵרָא נְבוֹזָזָא דִּיְהֵב לְעֵבְדוּ
וְלַמִּיָּהֵב לְאַחֲרָא. אֲמַר לָהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֱלֹ"ף אֱלֹ"ף
אַף עַל גַּב דָּאֵת בֵּי"ת בַּה אֲבֵרִי עֲלֵמָא, אֵת תְּהָא רִישׁ
לְכָל אֲתוּוֹן, לֵית בֵּי יְחוּדָא אֱלָא בְּךָ. בְּךָ יִשְׁרוּן כָּל
חוּשְׁבָנִין וְכָל עוֹבְדֵי דְעֲלֵמָא, וְכָל יְחוּדָא לָא הוּי אֱלָא
בְּאֵת אֱלֹ"ף.

וְעֵבֵד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲתוּוֹן עֲלָאִין רַבְרָבִין, וְאֲתוּוֹן
תַּתְּאִין זְעִירִין. וּבְגִין כְּךָ בֵּי"ת בֵּי"ת בְּרֵאשִׁית
בְּרֵא. אֱלֹ"ף אֱלֹ"ף אֱלֹהִים אֵת. אֲתוּוֹן מְלַעֲיֵלָא וְאֲתוּוֹן
מְתַתָּא, וְכֻלְהוּ כְּחֻדָּא הוּוּ מְעֲלֵמָא עֲלָאָה וּמְעֲלֵמָא תַּתְּאָה.
בְּרֵאשִׁית רַבִּי יוּדָאִי אֲמַר מַאי בְּרֵאשִׁי"ת, בְּחַכְמָ"ה, דָּא
חַכְמָ"ה, דְּעֲלֵמָא קִיָּמָא עֲלָהּ, לְעֵאֲלָא גּוֹ רִזִּין
סְתִימִין עֲלָאִין. ^(בראשית מ ע"ב) וְהֵכָא אֲגִלִּיפוּ שִׁית סְטֵרִין
רַבְרָבִין עֲלָאִין דְּמִנְהוֹן נִפִּיק כְּלָא, דְּמִנְהוֹן אֲתַעֲבִידוּ
שִׁית מְקוּרִין וְנַחֲלִין, לְעֵאֲלָא גּוֹ יִמָּא רַבָּא. וְהִינּוּ בְּרֵא
שִׁית מְהֵכָא אֲתַבְּרִיאֵנוּ. מֵאן בְּרֵא לֹון, הֵהוּא דְלָא אֲדַכְּר
הֵהוּא סְתִים דְלָא יִדִיע.

רַבִּי חֵיִיא וְרַבִּי יוֹסִי הוּוּ אֲזֵלִי בְּאַרְחָא, כַּד מָטוּ לְחַד בֵּי
חֻקְלָא, אָמַר לִיה רַבִּי חֵיִיא לְרַבִּי יוֹסִי הָא דְאִמְרִיתוּ
בְּרָא שְׁתֵּי וְדָאֵי הָכִי הוּא, בְּגִין דְּשִׁית יוֹמִין עֲלָאִין גְּבִי
אוֹרֵייתָא וְלֹא יִתִּיר. אַחֲרָנִין סְתִימִין אַנּוּן.

אַבְל חֲמִינָן גּוֹ סְטָרֵי בְּרֵאשִׁית דְּאָמַר הָכִי. גְּלִיפִי (גְּלִיפּוֹ)
אַגְלִיף הַהוּא סְתִימָאָה קְדִישָׁא גּוֹ מְעוּי דְּחַד טְמִירוּ
דְּנָקִיט (דְּנָקִיד) בְּנִקּוּדָה דְּנִעִיץ. הַהוּא גְּלִיפִי (גְּלִיפּוֹ) אַגְלִיף
וְטְמִיר בֵּיה כְּמֵאן דְּגָנִיז כְּלָא תַּחֲתֵּי מִפְתָּחָא חֲדָא, וְהַהוּא
מִפְתָּחָא גָנִיז כְּלָא בְּהִיכְלָא חֲדָא, וְאִף עַל גַּב דְּכְלָא גָנִיז
בְּהַהוּא הִיכְלָא, עֲקָרָא דְּכְלָא בְּהַהוּא מִפְתָּחָא הוּי. הַהוּא
מִפְתָּחָא סְגִיר וּפְתַח.

בְּהַהוּא הִיכְלָא אִית בֵּיה גְּנִיזוּן סְתִימִין סְגִיאִין אֲלִין עַל
אֲלִין. בְּהַהוּא הִיכְלָא אִית תְּרַעִין עוּבַד סְתִימוּ
וְאַנּוּן חֲמִשִּׁין. אַגְלִיפּוֹ לְאַרְבַּע סְטָרִין וְהוּוּ אַרְבַּעִין (ס"י)
וְחֲשַׁע. חַד תְּרַעָא לִית לִיה סְטָרָא, לָא יְדִיעַ אִי הוּא
לְעִילָא, אִי הוּא לְתַתָּא (ס"י) אִיהוּ לְעִילָא אִיהִי לְתַתָּא).
וּבְגִין כֶּךָ הַהוּא תְּרַעָא סְתִימִין.

גּוֹ אַנּוּן תְּרַעִין אִית מִנְעוּלָא חֲדָא, וְחַד אַתְר דְּנָקִיק
לְעֵאלָא הַהוּא מִפְתָּחָא בֵּיה, וְלָא אַתְרֵשִׁים אֲלָא
בְּרֵשִׁמוּ דְּמִפְתָּחָא, לָא יְדִעִין בֵּיה אֲלָא הַהוּא מִפְתָּחָא (ס"י)
דְּפְתָחָא) בְּלַחֲדוּדִי. וְעַל רְזָא דְּנָא בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים.

בְּרֵאשִׁית דָּא מִפְתָּחָא דְכָלֵּא סְתִים בֵּיהּ, וְהוּא סָגִיר
 וּפְתַח, וְשִׁית תְּרַעִין כְּלִילָן בֵּיהּ. בְּהֵוּא
 מִפְתָּחָא דְסָגִיר וּפְתַח. כִּד סָגִיר אֲנֹן תְּרַעִין וְכִלִּיל לֹון
 בְּגוּיָה (נ"א וְכֹלָה בְּגוּיָה) כְּדִין וְדַאי כְּתִיב בְּרֵאשִׁית מְלָה גְלִיָּא
 בְּכִלִּל מְלָה סְתִימָאָה. וּבְכֹל אֲתֵר בְּר"א מְלָא סְתִימָאָה
 אִיהוּ. סָגִיר וְלֹא פְתַח.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי וְדַאי הָכִי הוּא, וְשִׁמְעֵנָא לְבוּצִינָא
 קְדִישָׁא דְאָמַר הָכִי, דְמְלָה סְתִימָאָה אִיהוּ בְּרֵא
 סָגִיר וְלֹא פְתַח. וּבְעוּד דְהָוָה סָגִיר בְּמְלָה דְבָרָא, עֲלֵמָא
 לֹא הָוִי וְלֹא אֲתַקֵּיִם, וְהָוָה חָפִי עַל כֹּלָא תַה"ו, וְכִד
 שְׁלֵטָא הָאִי תַה"ו, עֲלֵמָא לֹא הָוָה, וְלֹא אֲתַקֵּיִם.

אִימְתִי הֵהוּא מִפְתָּחָא פְתַח תְּרַעִין וְאוּדְמֵן לְשִׁמוּשָׁא
 וְלִמְעַבַּד תּוּלְדִין כִּד אֲתָא אַבְרָהָם דְכָתִיב אֵלֶּה
 תּוּלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהַבְרָאָם וְתַנִּינֵן בְּאַבְרָהָם. וּמָה
 דְהָוָה כֹּלָא סְתִים בְּמִלַּת בְּרֵא, אֲתַהֲדְרוּ אֲתוּוֹן לְשִׁמוּשָׁא,
 וּנְפִק עֲמוּדָא דְעַבְד תּוּלְדִין, אֵבֶר יְסוּדָא קְדִישָׁא דְעֵלְמָא
 קִיָּמָא עֲלֵיהּ.

כִּד הָאִי אֵבֶר אֲתַרְשִׁים בְּמִלַּת בְּרֵא כְּדִין רְשִׁים סְתִימָאָה
 עֵילָאָה (נ"א קְדִישָׁא לְגֵלְאָה) רְשִׁימוּ אֲחֵרָא לְשִׁמְיָה וְלִיקְרִיָּה.
 וְדָא אִיהוּ מ"י. וּבָרָא אֵלֶּה וְגַם כֵּן שְׁמָא קְדִישָׁא
 דְאֲתַבְרַכָּא דְאִיהוּ מ"ה אֲתַרְשִׁים. וְאַפִּיק מִן בְּרֵא אֵבֶר.

וְהוּא רְשִׁים בְּאֵלֶּה מִסְטָרָא דָּא וְאַבְרָם מִסְטָרָא דָּא.
 סְתִימָאָה קְדִישָׁא. אֵלֶּה קְיִימָא. אַבְרָם קְיִימָא. כִּד אֲשַׁתְּלִים
 דָּא אֲשַׁתְּלִים דָּא. גְּלִיף לְהֵאִי אַבְרָהָם. גְּלִיף לְהֵאִי אֵלֶּה

י

אֲתַעְרוּ אַתּוּן לְאַשְׁלֵמָא לְהֵאִי סְטָרָא וְלְהֵאִי סְטָרָא,
 כְּדִין אֲפִיק מ"ם. נָטִיל חַד לְהֵאִי סְטָרָא וְחַד
 לְהֵאִי סְטָרָא, אֲשַׁתְּלִים שְׁמָא קְדִישָׁא וְאַתְעֵבִיד אֱלֹהִים
 גַּם כִּן שְׁמָא (דף ד ע"א) דְּאַבְרָהָם. כִּד אֲשַׁתְּלִים דָּא אֲשַׁתְּלִים

דא.

וַיֵּשׁ אֹמְרִים דְּנָטִיל קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מִי וְשָׂדֵי בְּאֵלֶּה
 וְאַתְעֵבִיד אֱלֹהִים. וְנָטִיל קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מִה וְשָׂדֵי
 בְּאַבְרָם וְאַתְעֵבִיד אֲבָרָהָם.

(ומלת מ"י רומז לחמשים שערי בינה ואית פה
 יו"ד אות קדמא דשמא קדישא. ומלת מ"ה רומז למנינא דשמא קדישא, ואית ביה אות
 תננינא דשמא קדישא יהוה. כמא דאת אמר, (תהלים קמד) אשרי העם שכבה לו וגו' (איוב
 כו) תולה ארץ על בלי מ"ה. וכדין אתקנימו תרין עלמין. ביו"ד עלמא דאתי, ובה"א עלמא

דא. כלומר במ"י ברא עולם הבא ובמ"ה ברא עולם הזה. ודין הוא רמו עילא ותתא).

וְכִדִּין עֵבִיד תּוֹלְדוֹת וְנַפְק שְׁמָא שְׁלִים מִה דְּלֵא הוּה
 קָדָם דְּנָא, הֵדָא הוּא דְּכָתִיב אֵלֶּה תּוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם
 וְהָאָרֶץ בְּהַבְרָאָם, כְּלֵהוּ הוּוּ תְּלִיין עַד דְּאַתְבְּרִי שְׁמִיה
 דְּאַבְרָהָם. כִּיּוֹן דְּאַשְׁתְּלִים שְׁמָא דָּא דְּאַבְרָהָם, שְׁמָא
 קְדִישָׁא אֲשַׁתְּלִים. הֵדָא הוּא דְּכָתִיב בְּיוֹם עֲשׂוֹת יי אֱלֹהִים
 אָרֶץ וְשָׁמַיִם.

אֲשֶׁת־טַח רַבִּי חֵיִיא בְּאַרְעָא וּנְשָׁק לְעַפְרָא, וּבְכָה וְאָמַר
 עַפְרָא עַפְרָא כִּמָּה אַתְּ קָשִׁי קְדָל, כִּמָּה אַתְּ
 בַּחֲצִיפוּ. דְּכָל מַחְמַדֵּי עֵינָא יִתְבַּלּוּן בְּךָ, כָּל עַמּוּדֵי נְהוּרִין
 דְּעֵלְמָא תִּיכּוּל וְתִידוּק. כִּמָּה אַתְּ חֲצִיפָא, בּוֹצִינָא קְדִישָׁא
 דְּהוּה נְהִיר עֵלְמָא, שְׁלִיטָא רַבְרָבָא מִמְנָא דְזִכּוּתִיה
 מְקַיִים עֵלְמָא אַתְּבִלִי בְּךָ. רַבִּי שְׁמַעוֹן נְהִירוּ דְבוֹצִינָא
 נְהִירוּ דְעֵלְמִין אַנְתְּ בְּלִי בְּעַפְרָא וְאַנְתְּ קַיִים וְנִהַג עֵלְמָא.
 אֲשֶׁתּוּמִם רְגַעָא חֲדָא, וְאָמַר עַפְרָא עַפְרָא לָא תִתְגַּאֲי
 דְלָא יִתְמַסְרוֹן בְּךָ עַמּוּדִין דְּעֵלְמָא דְהָא רַבִּי שְׁמַעוֹן לָא
 אַתְּבִלִי בְּךָ.

קָם רַבִּי חֵיִיא וְהוּה בְּכִי. אֲזַל וְרַבִּי יוֹסִי עֲמִיה. מִהֵהוּא
 יוֹמָא אַתְעֵנִי אַרְבַּעִין יוֹמִין לְמַחְמִי לְרַבִּי שְׁמַעוֹן.
 אָמְרוּ לִיה לִית אַנְתְּ רִשָּׁאי לְמַחְמִי לִיה. בְּכָה וְאַתְעֵנִי
 אַרְבַּעִין יוֹמִין אַחְרֵינִין. אַחְזִיאוּ לִיה בַּחֲזוּוּא לְרַבִּי שְׁמַעוֹן
 וְרַבִּי אֶלְעָזָר בְּרִיה, דְּהוּוּ לְעָאן בְּמַלְהָ דָא דְאָמַר רַבִּי
 יוֹסִי, וְהוּוּ כִּמָּה אֶלְפִין צִיִּיתִין לְמַלּוּלִיה. אַדְהֵכִי חָמָא
 כִּמָּה גְדַפִּין רַבְרַבִּין עֶלְאִין וְסְלִיקוּ עֲלֵיהוּ רַבִּי שְׁמַעוֹן
 וְרַבִּי אֶלְעָזָר בְּרִיה וְסְלִיקוּ לְמַתִּיבְתָא דְרַקִּיעָא, וְכָל אֶלִין
 גְדַפִּין הוּוּ מְחַפְּאֵן לְהוּ. חָמָא דְמַתְהַדְרִן וּמַתְחַדְשִׁן בְּזִיוּן
 וְנְהִירוּ יִתִיר מְנַהוּרָא דְזִיּוּא דְשִׁמְשָׁא.

פְּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר יִיעוּל רַבִּי חֵיִיא וְלִיחְמִי בְּכִמָּה

דְּזַמִּין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְחַדְתָּא אַנְפִּי צְדִיקֵיָא לְזַמְנָא
 דְּאֵתִי. זַכָּאָה אִיהוּ מֵאן דְּעָאל הָכָא בְּלֹא כְּסוּפָא, וְזַכָּאָה
 מֵאן דְּקָאִים בְּהֵהוּא עֲלָמָא פְּעֻמוּדָא תַקִּיף בְּכֹלָא. וְחַמָּא
 דְּהוּה עָאל, וְהוּה קָם רַבִּי אֶלְעָזָר וְשָׂאָר עֻמוּדִין דְּיִתְבִּין
 תַּמָּן. וְהוּא הוּה כְּסִיף וְאַשְׁמִיט גְּרַמִּיה וְעָאל וְיִתִּיב לְרַגְלוֹי
 דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן.

קָלָא נָפֶק וְאָמַר מָאִיךְ עֵינֶךְ. לָא תִזְקוּף רִישְׁךָ, וְלֹא
 תִּסְתַּכַּל. מָאִיךְ עֵינׁוֹי וְחַמָּא נְהוּרָא דְּהוּה נְהִיר
 לְמִרְחוּק. קָלָא אֶהְדֵּר בְּמִלְקֻדְמִין וְאָמַר עֲלֵאִין טְמִירִין
 סְתִימִין פְּקִיחִי עֵינָא אַנּוּן דְּמִשְׁטָטִין בְּכָל עֲלָמָא אֶסְתַּכְּלוּ
 וְחַמּוּ. תַּתְּאִין (ב"א תנאין) דְּמִיכִין סְתִימִין בְּחוּרִיכּוֹן אֶתְעָרוּ.
 מֵאן מְנַכּוֹן דִּי חֲשׂוּכָא מְהַפְּכֵן לְנְהוּרָא וְטַעֲמִין מְרִירָא
 לְמַתְקָא עַד לָא יִיתוֹן הָכָא. מֵאן מְנַכּוֹן דְּמַחְפָּאן
 בְּכָל יוֹמָא לְנְהוּרָא דְּנְהִיר בְּשַׁעֲתָא דְּמִלְכָּא פְּקִיד (ויקהל קצ"ו)
 לְאַיְלֵתָא וְאַתִּיִּקֵּר וְאַתְּקֵרִי מִלְכָּא מְכָל מְלַכִּין (א"ע)
 דְּעֲלָמָא. מֵאן דְּלֹא מְצַפֵּה דָּא בְּכָל יוֹמָא בְּהֵהוּא עֲלָמָא,
 לִית לֵיהּ חוּלְקָא הָכָא.

אַדְהֵכִי חַמָּא פְּמָה מִן חַבְרֵיָא סַחְרָנִיה כָּל אַנּוּן עֻמוּדִין
 דְּקֵיִמִין. וְחַמָּא דְּסִלְיָקוּ לּוֹן לְמַתִּיבְתָא דְּרַקִיעָא.
 אֵלִין סִלְקִין וְאֵלִין נְחַתִּין, וְעִילָא דְּכוּלְהוּ חַמָּא מְאִרִי
 דְּגַדְפִי דְּהוּה אֵתִי וְהוּא אוּמִי אוּמָאָה דְּשְׁמַע מְאַחוּרִי

פֶּרְגוּדָא דְּמִלְכָּא מִפְּקֵד בְּכֹל יוֹמָא וְדְכִיר לְאַיְלִתָּא דִּי
 שְׂכִיבַת לְעַפְרָא, וּבַעֲט בְּעֵיטִין בַּהֲהוּא שַׁעֲתָא בְּתַלְתָּ (שמות)
 מָאָה (מ"ב) וְתִשְׁעִין רְקִיעִין, וְכֹלְהוּ מִרְתֵּתִין וְזַעֲיִן (דף ד ע"ב)
 קַמִּיהָ. וְאוּרִיד דְּמַעֲיִן עַל דָּא, וְנַפְלִי אַנּוּן דְּמַעֲיִן רְתִיחִין
 כְּאַשָּׁא לְגוּ יִמָּא רַבָּא, וּמֵאַנּוּן דְּמַעֲיִן קָאִים הֵהוּא מִמְּנָא
 דִּימָא וְאַתְקִיִּים וְקִדִּישׁ שְׁמִיָּה דְּמִלְכָּא קִדִּישָׁא וְקַבִּיל
 עֲלֵיהָ לְמַבְלַע כֹּל מִימּוּי דְּבְרָא שִׁית וְיִכְנוּשׁ לְהוּ לְגַוְיָה
 בְּשַׁעֲתָא דִּיתְכַנְשׁוּן כֹּל עַמְמִיָּא עַל עַמָּא קִדִּישָׁא, וְיִנְגְבוּן
 מִיָּא, וְיַעֲבְרוּן בְּנִגְיָבוּ.

אַדְהֵכִי שָׁמַע קָלָא דְּאָמַר פֶּנּוּן אֲתֵר, פֶּנּוּן אֲתֵר דְּהָא
 מִלְכָּא מְשִׁיחָא אֲתִי לְמַתִּיבְתָּא דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן בְּגִין
 דְּכָל צְדִיקָיָא דְּתַמָּן רִישֵׁי מְתִיבְתָּא וְאַנּוּן מְתִיבְתִי דְּתַמָּן
 רְשִׁימִין אַנּוּן. וְכֹל אַנּוּן חֲבָרִין דִּי בְּכֹל מְתִיבְתָּא סְלָקִי
 מִמְּתִיבְתָּא דְּהֵכָא לְמַתִּיבְתָּא דְּרְקִיעָא. וּמְשִׁיחַ אֲתִי
 בְּכֹל אַנּוּן מְתִיבְתִי וְחָתִים אוּרִייתָא מְפוּמִּיָּהוּ דְּרַבְּנָן.
 וּבַהֲהִיא שַׁעֲתָא אֲתִי מְשִׁיחַ מִתְעֵטֵר מִן (נ"א רִישֵׁי) רִישֵׁי
 מְתִיבְתִי בְּעֵטְרִין עֲלָאִין.

בַּהֲהוּא שַׁעֲתָא קָמוּ כֹּל אַנּוּן חֲבָרִיָּא וְקָם רַבִּי שְׁמַעוֹן
 וְהוּהוּ סְלִיק נְהוּרִיָּה עַד רוּם רְקִיעַ, אָמַר לִיהָ רַבִּי
 זְכָאָה אַנְתְּ דְּאוּרִייתְךָ סְלָקָא בְּתַלְתָּ מָאָה וְשַׁבְעִין נְהוּרִין,
 וְכֹל נְהוּרָא וְנְהוּרָא אֲתַפְרֶשֶׁת לְשִׁית מָאָה וְתִלְיִסֵּר טַעֲמִין

סִלְקִין וְאַסְתַּחֲיִין בְּנִהְרֵי אֶפְרַסְמוֹנָא דְכִיָּא. וְקוּדְשָׁא בְרִיךְ
 הוּא אִיהוּ חֲתִים אֹרִייתָא מִמְתִּיבְתָךְ וּמִמְתִּיבְתָא דְחֻזְקִיהָ
 מֶלֶךְ יְהוּדָה וּמִגּוּ מְתִיבְתָא דְאַחִיהָ הַשִּׁילוֹנִי. וְאַנָּא לָא
 אֲתִינָא לְמַחְתָּם מִמְתִּיבְתָךְ, אֵלָא) מָאֲרִי דְגַדְפִּין אֲתִי
 הֲכָא, דִּהָא יַדְעָנָא דְלָא יִיעוּל גּוּ מְתִיבְתִי אַחֲרִיתִי אֵלָא
 בְּמִתִּיבְתָךְ.

בְּהֵיא שְׁעַתָּא סָח לִיה רַבִּי שְׁמַעוֹן הֵהוּא אֹמְרָא דְאוּמִי
 מָאֲרִי דְגַדְפִּין. כְּדִין אֲזַדְעוּעַ מְשִׁיחַ וְאַרִים קְלִיָּה
 וְאֲזַדְעוּעוּ רְקִיעִין וְאֲזַדְעוּעַ יְמָא רַבָּא וְאֲזַדְעוּעַ לוּיְתָן
 וְחָשִׁיב עֲלֵמָא לְאַתְהַפְכָּא. אֲדַהֲכִי חָמָא לְרַבִּי חֲיִיא
 לְרַגְלוּי דְרַבִּי שְׁמַעוֹן. אָמַר מָאן יְהִיב הֲכָא בַר נָשׁ לְבִישׁ
 מְדָא דֵההוּא עֲלֵמָא. אָמַר (לִיָּה) רַבִּי שְׁמַעוֹן דָּא אִיהוּ רַבִּי
 חֲיִיא נִהִירוּ דְבוּצִינָא דְאֹרִייתָא. אָמַר לִיָּה יִתְכַנְּשׁ הוּא
 וּבְנוֹי וְלִיָּהוּן מִמְתִּיבְתָא דִילָךְ. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן זְמָנָא
 יִתִּיָּהִיב לִיָּה. יְהִבוּ לִיָּה זְמָנָא וְנִפְקַ מִתְּמָן מִזְדְּעוּעַ וְזִלְגָן
 עֵינּוּי דְמַעִין. אֲזַדְעוּעַ רַבִּי חֲיִיא וּבְכָה וְאָמַר זַפָּאָה
 חוּלְקָהוֹן דְצַדִּיקֵיָּא בְּהֵהוּא עֲלֵמָא, וְזַפָּאָה חוּלְקִיָּה דְבַר
 יוֹחָאי דְזַכָּה לְכַךְ. עֲלִיָּה כְּתִיב, (מְשִׁלִּי ח) לְהִנְחִיל אוֹהֲבֵי יֵשׁ
 וְאוּצְרוּתֵיהֶם אֲמֵלָא.

בְּרַאשִׁית רַבִּי שְׁמַעוֹן פָּתַח (יִשְׁעִיָּה נֵא) וְאַשִּׁים דְבַרִּי בְּפִידָא.
 כְּמָה אֵית לִיָּה לְבַר נָשׁ לְאַשְׁתְּדִלָּא בְּאֹרִייתָא

יִמָּא וְלִילִיא, בְּגִין דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא צִיית לְקַלְהוֹן
 דְּאַנוּן דְּמַתְּעִסְקִי בְּאוּרִייתָא, וּבְכֹל מְלָה דְּאַתְחַדְּשׁ
 בְּאוּרִייתָא עַל יְדָא דְּהָהוּא דְּאַשְׁתַּדֵּל בְּאוּרִייתָא, עָבִיד
 רְקִיעָא חֲדָא.

תַּנּוּן בְּהֵיא שְׁעָתָא דְּמְלָה דְּאוּרִייתָא אַתְחַדְּשֵׁת מְפוּמִּיה
 דְּבַר נָשׁ, הֵהִיא מְלָה סִלְקָא וְאַתְעַתְדַת קַמִּיה
 דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא נָטִיל לְהֵיא
 מְלָה וְנָשִׁיק לָהּ וְעֵטֵר לָהּ בְּשַׁבְּעִין עֵטְרִין גְּלִיפִין וּמְחַקְקוֹן.
 וּמְלָה דְּחֻכְמָתָא דְּאַתְחַדְּשָׁא, סִלְקָא וְיִתְבָּא עַל רִישָׁא
 דְּצַדִּיק חֵי עַלְמִין. וְטָסָא מִתְמָן וְשָׁטָא בְּשַׁבְּעִין אֶלְפָּה
 עַלְמִין וְסִלִּיקַת לְגַבֵּי עֵתִיק יוּמִין. וְכֹל מְלִין דְּעֵתִיק יוּמִין
 מְלִין דְּחֻכְמָתָא אַנוּן בְּרִזִין סְתִימִין עֲלָאִין.

וְהֵהִיא מְלָה סְתִימָא דְּחֻכְמָתָא דְּאַתְחַדְּשֵׁת הֲכָא כֹּד
 סִלְקָא אַתְחַבְּרַת בְּאַנוּן מְלִין (רְרִזִין) דְּעֵתִיק יוּמִין
 וְסִלְקָא וְנַחְתָּא בְּהַדִּיּהוּ וְעָאֵלַת בְּתַמְנִיסַר עַלְמִין גְּנִיזִין
 (ישעיה טז) דְּעִין לֹא רָאֵתָה אֱלֹהִים זוֹלָתָךְ. נִפְקִי מִתְמָן
 וְשָׁטָאן וְאַתִּין מְלִיאָן וְשִׁלְמִין וְאַתְעַתְדוּ קַמִּי עֵתִיק יוּמִין.
 בְּהֵהִיא שְׁעָתָא אַרְח עֵתִיק יוּמִין בְּהֵיא מְלָה וְנִיחָא קַמִּיה
 מְכָלָא. נָטִיל לְהֵהִיא מְלָה וְאַעֵטֵר לָהּ (שמות י"ד)

בְּתֵלַת מָאָה וְשַׁבְּעִין אֶלְפָּה עֵטְרִין. הֵהִיא מְלָה טָסַת וְסִלְקָא
 וְנַחְתָּא וְאַתְעַבִּידָא רְקִיעָא חֲדָא. וְכֹן כָּל מְלָה וּמְלָה

דְּחֻכְמַתָּא (ס"א אתעבדין) (ס"א רקיעין) קַיִימִין בְּקִיּוּמָא שְׁלִים קַמִּי
 עֲתִיק יוּמִין. וְהוּא קָרִי לֹון שְׁמַיִם חֲדָשִׁים, שְׁמַיִם
 מְחֻדָּשִׁים, סְתִימִין דְּרִזִּין דְּחֻכְמַתָּא עֲלָאָה. וְכֹל אֲנוּן שְׁאָר
 מְלִין דְּאוּרִייתָא דְּמִתְחַדְּשִׁין קַיִימִין קַמִּי (דף ה ע"א) קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא וְסֻלְקִין וְאֲתַעְבִּידוּ אַרְצוֹת הַחַיִּים. וְנַחְתִּין
 וּמִתְעַטְרִין לְגַבֵּי אָרֶץ חֵד, וְאֲתַחְדֵּשׁ וְאֲתַעְבִּיד כֹּלֵא אָרֶץ
 חֲדָשָׁה מִהֵימָּנ מְלָה דְּאֲתַחְדֵּשׁ בְּאוּרִייתָא.

וְעַל דָּא כְּתִיב, (ישעיה סו) כִּי כַּאֲשֶׁר הַשְּׁמַיִם הַחֲדָשִׁים
 וְהָאָרֶץ הַחֲדָשָׁה אֲשֶׁר אֲנִי עוֹשֶׂה עוֹמְדִים לְפָנַי וְגו'.
 עֲשִׂיתִי לָא כְּתִיב אֶלֶּא עוֹשֶׂה, דְּעֵבִיד תְּדִיר מֵאֲנוּן
 חֲדוּשִׁין וְרִזִּין דְּאוּרִייתָא. וְעַל דָּא כְּתִיב, (ישעיה נא) וְאֲשִׁים
 דְּבָרִי בְּפִיךָ וּבִצֵּל יָדַי כְּפִסִּיתִיךָ לְנֻטַּע שְׁמַיִם וְלִיסוּד אָרֶץ.
 הַשְּׁמַיִם לָא כְּתִיב אֶלֶּא שְׁמַיִם.

אֲמַר רַבִּי אֶלְעָזָר מֵהוּ וּבִצֵּל יָדַי כְּפִסִּיתִיךָ. אֲמַר לִיה
 בְּשַׁעֲתָא דְּאֲתַמְסַר אוּרִייתָא לְמֹשֶׁה, אָתוּ כְּמָה
 רְבוּא דְּמִלְאֲכֵי עֲלָאִין לְאוּקְדָא לִיה בְּשִׁלְהוּבָא דְּפּוּמְהוּן,
 עַד דְּחֻפָּא עֲלֵיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וְהַשְּׁתָא דְּהֵאִי מְלָה
 סֻלְקָא וְאֲתַעְטַרְתּוּ וְקַיִימָא קַמִּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אִיהוּ
 חֲפִי עַל הַהִיא מְלָה וְכֹסִי עַל הַהוּא בַר נָשׁ דְּלֵא יִשְׁתַּמּוּדַע
 לְגַבִּייהוּ אֶלֶּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וְלֵא יְקַנְאוּן לְגַבִּייהוּ עַד
 דְּאֲתַעְבִּיד מִהֵמָּנ מְלָה שְׁמַיִם חֲדָשִׁים וְאָרֶץ חֲדָשָׁה הֲדָא

הוא דכתיב ובצל ידי כפיתיה לנטוע שמים וליסוד ארץ.
מכאן דכל מלה דסתים מעינא סלקא לתועלתא עלאה
הדא הוא דכתיב, (ישעיה נא) ובצל ידי כפיתיה. ואמאי
אתחפי ואתכסי מעינא, בגין לתועלתא עלאה. הדא
הוא דכתיב לנטוע שמים וליסוד ארץ כמה דאתמר.

ולאמר לציון עמי אתה. ולאמר לאנון תרעין ומלין
דמצויינין אלין על אלין עמי אתה. אל תקרי
(בתיקון יח דף לה ב) עמי אתה, אלא עמי אתה למהוי שותפא
עמי, מה אנא במלולא דיילי עבדית שמים וארץ כמה
דאת אמר, (תהלים לג) בדבר יי שמים נעשו, אוף הכי את.
זכאין אנון דמשתדלי באורייתא. ואי תימא דמלה דכל
בר נש דלא ידע עביד דא.

תא תזי, ההוא דלאו ארחיה (יתרו פ"ז א) ברזין דאורייתא
וחדש מלין דלא ידע על בורייהון פדקא יאות,
ההיא מלה סלקא ונפיק לגבי ההיא מלה (משלי טז) איש
תהפוכות לשון שקר, מגו נוקבא דתהומא רבא ודליג
חמש מאה פרסי לקבלא לההיא מלה ונטיל לה ואזיל
בההיא מלה לגו נוקביה ועביד בה רקיעא דשוא דאקרי
תהו. וטס בההוא רקיעא ההוא איש תהפוכות שיתא
אלפי פרסי בזמנא חדא. כיון דהאי רקיעא דשוא קאים
נפקת מיד (פקודי ער"ה) אשת זנונים ואתקיף בההוא רקיעא

דְּשׁוּא (נ"א היא) (נ"א ואיש תהפוכות) וְאֶשְׁתַּתְּפַת בֵּיהּ וּמִתְמַן נִפְקַת
 וְקִטְלַת כַּמָּה אֲלָפִין וְרַבּוּוֹן, בְּגִין דְּכֵד קִיִּימַת בְּהֵהוּא
 רְקִיעָא אֵית לָהּ רְשׁוּ וְיִכְלִיתָא לְמַהוּי טָס כֵּל עֲלָמָא
 בְּרַגְעָא חֲדָא.

וְעַל דָּא כְּתִיב, (ישעיה ה) הוּי מוֹשְׁכֵי הָעוֹן בְּחִבְלֵי הַשְּׂוֹא.
 הָעוֹן דָּא דְכוּרָא. וְכַעֲבוֹת הָעַגְלָה חֲטָאָה. מֵאֵן
 חֲטָאָה, דָּא נּוֹקְבָא דְאֶקְרִי חֲטָאָה. אֵיהּ מְשִׁיךְ הַהוּא
 דְאֶקְרִי עוֹן בְּאַנּוֹן חִבְלֵי הַשְּׂוֹא. וּלְבַתֵּר כַּעֲבוֹת הָעַגְלָה
 חֲטָאָה, לְהֵהִיא נּוֹקְבָא דְאֶקְרִי חֲטָאָה, דִּתְמַן אֶתְתַּקַּפַּת
 לְמַהוּי טָס לְקִטְלָא בְּנֵי נְשָׂא. וְעַל דָּא (משלי ז) כִּי רַבִּים
 חֲלָלִים הִפְּלִיָּהּ, מֵאֵן הִפְּלִיָּהּ, דָּא הֵהִיא חֲטָאָה דְקִטְלִית
 בְּנֵי נְשָׂא. מֵאֵן גָּרִים דָּא, תְּלַמִּיד חֲכָם דְּלֹא מְטִי לְהוֹרָאָה
 וּמוֹרָה, רַחֲמָנָא לְשׁוֹבֵן.

אֲמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן לְחַבְרֵיא בְּמִטּוֹתָא מְנַיִיכוּ דְלֹא תַפְקוּן
 מִפּוּמַיִיכוּ מְלָה דְאֹרִייתָא דְלֹא (יתרו פ"א א) יִדְעֶתוּן
 וְלֹא שְׁמַעֲתוּן מֵאִילְנָא רַבְרְבָא כְּדָקָא יְאוּת, בְּגִין דְּלֹא
 תְהוּוֹן גָּרְמִין לְהַהוּא חֲטָאָה לְקִטְלָא אַכְלוּסִין דְּבֵר נֶשׁ
 לְמַגְנָא. פְּתַחוּ כְּלֵהוּן וְאֲמַרוּ רַחֲמָנָא לְשׁוֹבֵן, רַחֲמָנָא
 לְשׁוֹבֵן.

תָּא חַזִּי, בְּאֹרִייתָא בְּרָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲלָמָא, וְהָא
 אוֹקְמוּהָ דְכְּתִיב, (משלי ח) וְאֶהְיָ אֶצְלוּ אִמּוֹן וְאֶהְיָ

שְׁעֵשׂוּעִים יוֹם וַאֲיֵהוּ אֶסְתַּכַּל בָּהּ זְמַנָּא וַתְּרִין וַתִּלְתָּא
וְאַרְבַּע זְמַנִּין, וּלְבַתֵּר אָמַר לֹון, וּלְבַתֵּר עֶבֶיד בַּה
עֲבִידְתָּא. לְאוּלְפָּא לְבַנֵּי נִשָּׂא דְלָא יִיתוּן לְמַטְעֵי בַה.
כְּמָא דְאֵת אָמַר, (איוב כח) אִז רָאָה וַיִּסְפְּרָה הַכִּינָה וְגַם
חֲקָרָה וַיֹּאמֶר לְאָדָם. וְלִקְבִיל אַרְבַּע זְמַנִּין אַנּוּן דְכִתִּיב,
אִז רָאָה, וַיִּסְפְּרָה, הַכִּינָה, וְגַם חֲקָרָה, בְּרָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא מַה דְבִרָא. וְעַד לָא אֶפִיק עֲבִידְתִּיה, אָעִיל אַרְבַּע
תְּבִין בְּקַדְמִיתָא דְכִתִּיב בְּרָאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים אֶת, הָא
אַרְבַּע. וּלְבַתֵּר הַשָּׁמַיִם. אַנּוּן לְקַבִּיל אַרְבַּע זְמַנִּין
דְאֶסְתַּכַּל קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּאוּרִיתָא עַד לָא יֶפִיק
עֲבִידְתִּיה לְאוּמְנוּתִיה.

רְבִי אֶלְעָזָר הוּה אָזִיל לְמַחְמֵי לְרַבֵּי יוֹסִי בְּרַבֵּי שְׁמַעוֹן בֶּן
לְקוֹנִיָּא חֲמוּי (דף ה' ע"ב) וְרַבֵּי אַבָּא בְּהַדְיָה, וְהוּה טָעִין
חַד גְּבֵרָא אֲבַתְרִיָּהוּ. אָמַר רַבֵּי אַבָּא נִפְתַּח פְּתַחַן
דְּאוּרִיתָא דְהָא שְׁעָתָא וְעַדְנָא הוּא לְאַתְתְּקָנָא בְּאַרְחָן.
פְּתַח רַבֵּי אֶלְעָזָר וְאָמַר (ויקרא ט) אֵת שְׁבֹתוֹתַי תִּשְׁמֹרוּ.
תָּא חַזִּי, בְּשִׁית יוֹמִין בְּרָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
עֲלָמָא. וְכָל יוֹמָא וַיּוֹמָא גְּלִי עֲבִידְתִּיה וַיְהִיב חִילִּיה בְּהַהוּא
יוֹמָא. אִימַתִּי גְּלִי עֲבִידְתִּיה וַיְהִיב חִילִּיה. בְּיוֹמָא רְבִיעָאָה.
בְּגִין דְאַנּוּן תִּלְתַּת יוֹמִין קַדְמָאִין כּוּלְהוּ הֵווּ סְתִימִין וְלָא
אַתְגְּלוּ, פִּיּוֹן דְאַתָּא יוֹמָא רְבִיעָאָה אֶפִיק עֲבִידְתָּא וְחִילָא

דְּכוּלָּהּוּ. דְּהָא אִשָּׁא וּמִיָּא וְרוּחָא אִף עַל גַּב דְּאַנּוּן תְּלַת יְסוּדִין עֲלָאִין, כְּלָהוּ תְּלִיין, וְלֹא אֲתַגְּלִי עֲבִידְתָּא דְּלָהוּן, עַד דְּאַרְעָא גְּלִי לוֹן, כְּדִין אֲתִידַע אוּמְנוּתָא דְּכָל חַד מִנֵּיהוּ.

וְאִי תִימָא הָא בְּיוֹמָא תְּלִיתָאָה הָוּה דְּכְתִיב תְּדִשָּׂא הָאָרֶץ דְּשָׂא וְכְתִיב וַתּוּצֵא הָאָרֶץ (דְּשָׂא). אֲלֹא הָאִי אִף עַל גַּב דְּכְתִיב בְּיוֹמָא תְּלִיתָאָה, רְבִיעָאָה הָוּה וְאַתְּכְּלִיל בְּיוֹמָא תְּלִיתָאָה לְמַהוּי חַד בְּלֹא פִירוּדָא. וְלִבְתַּר יוֹמָא רְבִיעָאָה אֲתַגְּלִי עֲבִידְתִּיהָ לְאַפְקָא אוּמְנָא לְאוּמְנוּתִיהָ דְּכָל חַד וְחַד. בְּגִין דְּיוֹמָא רְבִיעָאָה אִיהוּ רַגְלָא רְבִיעָאָה דְּכַרְסִיָּא עֲלָאָה.

וְכָל עֲבִידְתֵּיהוּ דְּכְלָהוּ בֵּין יוֹמִין קְדָמָאִין וּבֵין יוֹמִין בְּתַרְאִין הָווּ תְּלִיין בְּיוֹמָא דְּשַׁבְּתָא הָדָא הוּא דְּכְתִיב (בראשית ב) וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי, דָּא שַׁבַּת, וְדָא הוּא רַגְלָא רְבִיעָאָה דְּכַרְסִיָּא. וְאִי תִימָא אִי הָכִי, מַהוּ אֲתַ שַׁבְּתוֹתִי תִשְׁמֹרוּ תְּרִין. אֲלֹא שַׁבַּת (תְּרוּמָה קל"ה ב) דְּמַעֲלִי שַׁבְּתָא וְשַׁבְּתָא דְּיוֹמָא מִמֶּשׁ לִית לוֹן פִּירוּדָא.

אָמַר (לָהוּ) הַהוּא טִייעָא דְּהוּה טָעִין בְּתַרֵּיהוּ, וּמַהוּ וּמְקַדְּשֵׁי תִירָאוּ. אָמַר לִיהָ דָּא קְדוּשָׁא דְּשַׁבַּת. אָמַר לִיהָ וּמַהוּ קְדוּשָׁא דְּשַׁבַּת. אָמַר לִיהָ דָּא קְדוּשָׁא דְּאַתְמִשְׁכָּא (עֲלִיָּה) מְלַעֲלָא. אָמַר לִיהָ אִי הָכִי עֲבִידְתָּ

לְשַׁבֵּת דְּלֹאוּ אִיהוּ קִדְּשׁ, אֶלֹּא קְדוּשָׁא דְּשִׁרְיָא עֲלוּי
מְלַעֲיִלָּא.

אָמַר רַבִּי אַבָּא וְהָכִי הוּא (ישעיה נח) וְקָרְאתָ לְשַׁבֵּת עוֹנָג
לְקְדוּשׁ יי מְכוּבָד, אֲדַכֵּר שַׁבַּת לְחוּד וְקְדוּשׁ ה'
לְחוּד. אָמַר לִיָּה אִי הָכִי מֵאֵן קְדוּשׁ ה'. אָמַר לִיָּה קְדוּשָׁא
דְּנַחְתָּא מְלַעֲיִלָּא וְשִׁרְיָא עֲלֵיָּה. אָמַר לִיָּה אִי קְדוּשָׁא
דְּאַתְמִשְׁכָּא מְלַעֲיִלָּא אֶקְרִי מְכוּבָד אֶתְחַזִּי דְּשַׁבַּת לָאו
אִיהוּ מְכוּבָד וְכַתִּיב וְכִבְדֹתוּ.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר לְרַבִּי אַבָּא אַנְחָ לְהֵאִי גַבְרָא דְּמִלָּה
דְּחֻכְמָתָא אִית בֵּיָּה דְּאַנָּן לָא יִדְעָנָא בָּהּ. (חידתא)
אָמְרוּ לִיָּה אִימָא אַנְתָּ. פְּתַח וְאָמַר, (ויקרא ט) אֶת שַׁבְּתוֹתַי.
אֶת לְאַסְגָּאָה תַּחוּם שַׁבַּת דְּאִיהוּ תְּרִין אֲלַפִּין אֲמִין לְכָל
סְטָרָא (ויקהל ר"ז א). וּבְגִין כֶּךָ אֲסִיגִי אֶת. שַׁבְּתוֹתַי (ב"א ד"א) שַׁבַּת
עֲלָאָה וְשַׁבַּת תַּתְּאָה דְּאַנָּן תְּרִין כְּלִילָן כְּחָדָא וְסַתִּימִין
כְּחָדָא.

אֲשַׁתְּאֵר שַׁבַּת (יתרו צ"ב א' בר"מ) אַחֲרָא דְּלֹא אֲדַכֵּר וְהוּא
בְּכַסּוּפָא. אָמְרָה קַמִּיָּה מְאִרִי דְּעֲלָמָא מִיּוֹמָא
דְּעַבְדֵּת לִי שַׁבַּת אֶתְקַרִּינָא וְיּוֹמָא לָאוּ אִיהוּ בְּלֹא לִילִיָּא.
אָמַר לָּהּ בְּרַתִּי שַׁבַּת אַנְתָּ וְשַׁבַּת קַרִּינָא לָּךְ, אֲבַל הָא
אַנָּא מְעַטָר לָּךְ בְּעַטְרָא עֲלָאָה יִתִּיר. אַעֲבַר כְּרוּזָא וְאָמַר
מְקַדְּשֵׁי תִירָאוּ.

וְדָא שִׁבְתָּ דְּמַעְלֵי שַׁבְּתָא דְּאִיהִי יִרְאָה, וְשִׁרְיָא בְּהָ
 יִרְאָה. וּמָאן אִיהוּ. דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֶכְלִיל
 וְאָמַר אֲנִי ה'. וְאֲנָא שְׂמַעְנָא מֵאַבָּא דְּאָמַר הָכִי. וְדִיִּיק
 אֶת לְאַסְגָּאָה תְּחוּם שַׁבְּתָּ. שַׁבְּתוּתֵי דָּא עֲגוּלָא (רכ"ט א', תצודה
 ק"פ א', ויקהל ר"ה א) וְרַבּוּעַ דְּלָגוּ, וְאַנּוּן תְּרִין. וְלִקְבִיל אַנּוּן
 תְּרִין אִית תְּרִי קְדוּשְׁתֵּי דְּאִית לָנוּ לְאַדְפָּרָא, חַד וַיְכַלּוּ,
 וְחַד קְדוּשָׁא.

וַיְכַלּוּ אִית בֵּיהַ תְּלָתִין וְחֲמִשׁ תִּיבִין. וּבְקְדוּשָׁה (ובקידושא)
 דְּאַנּוּן מְקַדְּשִׁין תְּלָתִין וְחֲמִשׁ תִּיבִין. וְסָלִיק כְּלָא
 לְשַׁבְּעִין שְׂמֵהֶן דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּכְנֻסַת יִשְׂרָאֵל
 אֲתַעְטֵר בְּהוּ. וּבְגִין דְּעֲגוּלָא וְרַבּוּעָא דָּא אַנּוּן שַׁבְּתוּתֵי,
 כְּלִילָן תְּרוּיָהוּ בְּשִׁמּוּר דְּכְתִיב תְּשִׁמּוּרוּ. דְּהָא שַׁבְּתָּ עֲלָאָה
 הָכָא לָא אֲתַכְּלִיל בְּשִׁמּוּר אֶלָּא בְּזִכּוּר, דְּהָא מְלַכָּא עֲלָאָה
 בְּזִכּוּר אֲסִתָּיִם. וְעַל דָּא אֶקְרִי מְלַכָּא דְּשְׁלָמָא דִּילֵיהָ,
 וְשְׁלָמָא דִּילֵיהָ זִכּוּר אִיהוּ. וְעַל דָּא לִית מַחְלוּקַת לְעֵילָא.
 בְּגִין דְּתִרִין שְׁלוּמוֹת לְתַתָּא חַד יַעֲקֹב וְחַד יוֹסֵף. וּבְגִין
 כֶּךָ כְּתִיב תְּרִי זְמַנֵּי (ישעיה נז) שְׁלוֹם שְׁלוֹם לְרַחוּק
 וְלִקְרוּב. לְרַחוּק דָּא יַעֲקֹב, (דף ר"ע"א) וְלִקְרוּב דָּא יוֹסֵף.
 לְרַחוּק כְּמָא דְּאֵת אָמַר, (ירמיה לא) מְרַחוּק יִי גְרָאָה לִי (שמות
 ב) וְתַתְּצַב אַחוּתוֹ מְרַחוּק. וְלִקְרוּב כְּמָא דְּאֵת אָמַר, (דברים
 לב) חַדְשִׁים מְקָרוּב בָּאוּ. מְרַחוּק דָּא נְקוּדָה עֲלָאָה דְּקִימָא
 בְּהִיכְלֵיהָ.

וְעַל דָּא כְּתִיב תִּשְׁמְרוּ אֶת־כְּלִיל בְּשִׁמּוֹר. (ואתחנן ר"ס)
 וּמִקְדָּשֵׁי תִירָאוּ דָּא נִקְוֵדָה דְקִימָא בְּאַמְצָעִיתָא
 דְּאִית לְדַחֲלָא מְנָה יִתִּיר מִכְּלָא דְעַנְשִׁיה מִיתָה. וְהֵינּוּ
 דְכְּתִיב, (שמות לא) מִחֲלָלִיה מוֹת יוּמַת. מָאן מִחֲלָלִיהָ. מָאן
 דְּעָא לְגוּ חֲלָל דְּעַגּוּלָא וְרַבּוּעָא לְאַתֵּר דְּהֵהוּא דְנִקְוֵדָה
 (בְּקוּדָה) שְׂרִיא (בִּיהָ) וּפְגִים בֵּיה מוֹת יוּמַת. וְעַל דָּא כְּתִיב
 תִּירָאוּ. וְהֵהִיא נִקְוֵדָה אֶקְרִי אֲנִי, וְעַלָּה שְׂרִיא הֵהוּא
 דְּסִתִּים עֲלָאָה דְּלָא אֲתַגְּלִיא וְהֵינּוּ יִי וְכֹלָא חֵד.

נַחֲתוּ רַבִּי אֶלְעָזָר וְרַבִּי אֲבָא וּנְשַׁקּוּהוּ. אֲמְרוּ וּמָה כָּל
 חֲכַמְתָּא דָּא אִית תְּחוֹת יַדְךָ וְאֵת טְעִין אֲבַתְרִין.
 אֲמְרוּ לִיה מָאן אַנְתָּ. אֲמַר לוֹן לָא תִשְׁאַלּוּן מָאן אֲנָא,
 אֲלָא אֲנָא וְאַתּוֹן נִיזִל וְנִתְעַסַּק בְּאוּרִייתָא וְכֹל חֵד יִימָא
 מְלִין דְּחֲכַמְתָּא לְאַנְהָרָא אוּרְחָא. אֲמְרוּ לִיה מָאן יְהֵב לָךְ
 לְמִיזִל הַכָּא וְלַמְּהוּי (וְלַמְּהוּי) טְעוֹן (טְעִין) בְּחַמְרִי, אֲמַר לוֹן
 יו"ד עֵבֶד קִרְבָּא בְּתֵרִין אֲתוּוֹן בְּכ"ף וְסַמ"ךְ לְאַתְקִשְׂרָא
 בַּהֲדָאִי (נ"א בְּחֵדָא). כ"ף לָא בְּעָא לְאַסְתַּלְקָא וְלְאַתְקִשְׂרָא
 בְּתֵר (נ"א בְּאַתֵּר) דְּלָא יִכְלָא לְמַהוּי רַגְעָא חֵדָא אֲלָא בֵּיה.
 סַמ"ךְ לָא בְּעָא לְאַסְתַּלְקָא בְּגִין לְסַעֲדָא לְאַנוּן דְּנַפְלִין
 דְּהָא בְּלִי סַמ"ךְ לָא יִכְלִין לְמַהוּי.

יו"ד אַתָּא לְגַבְּאִי יַחֲדָאָה נְשִׁיק לִי וְגַפִּיָּה לִי בְּכַה עַמִּי
 וְאֲמַר לִי בְּרִי מָה אַעֲבִיד לָךְ, אֲבַל הָא אֲנָא

אֶסְתַּלֵּק וְאֲנֵא אֶתְמַלִּי מִכַּפָּה טָבִין וְאֶתּוּן טְמִירִין עֶלְאִין
 יְקִירִין, בְּתַר כֵּן אֵיתִי לְגַבְיָ וְאֲנֵא אֶהוּי סְעִיד לָךְ וְאֶתּוּן
 לָךְ אַחְסִנְתָּא דִּתְרִין אֶתּוּן עֶלְאִין יִתִּיר מֵאֵלִין דְּאֶסְתַּלְקוּ
 דְּאֲנֹן י"ש יו"ד עֶלְאָה וְשִׁי"ן עֶלְאָה לְמַהוּי לָךְ אוֹצְרִין
 מְלִיָּא מְכַל. וּבְגִין כֶּךָ בְּרִי זִיל וְהוּי טְעִין חֲמַרִּי. וְעַל דָּא
 אֲנֵא אֲזִיל בְּכֶךָ.

חֲדוּ רַבֵּי אֶלְעָזָר וְרַבֵּי אַבָּא וּבְכוּ וְאָמְרוּ זִיל רְכִיב וְאֲנִן
 נְטַעִין אֲבַתְרָךְ. אָמַר לוֹן וְלֹא אֲמַרִּית לְכוּן דְּפִיקוּדָא
 דְּמִלְכָּא אִיהוּ עַד דְּיִיתִי הֵהוּא דְטָעַן (דְּטָעִין) חֲמַרִּי. אָמְרוּ
 לִיהָ הָא שְׂמָךְ לָא אֲמַרְתָּ לָן, אֲתַר בֵּית מוֹתְבָךְ מֵאִי הוּא.
 אָמַר לוֹן אֲתַר בֵּית מוֹתְבִי אִיהוּ טַב וְעֵיילָא לְגַבְאִי, וְאִיהוּ
(רִישׁ תִּיקוּן כ"א דף נ"ב ע"א וּבְרַאשִׁית ל"ו ע"ב) מְגַדְלָ חַד דְּפִרְחָ בְּאוּרָא
 רַב וְיִקְרָא. וְאֲנֹן דְּדִיִּירִין בֵּיהָ בְּהֵאִי מְגַדְלָא, קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא וְחַד מְסַכְנָא. וְדָא הוּא אֲתַר בֵּית מוֹתְבִי וְגַלְיָנָא
(נ"א) וְעֵלְיָנָא) מִתְמָן וְאֲנֵא טְעִין חֲמַרִּי. אֲשַׁגְחוּ רַבֵּי אַבָּא
 וְרַבֵּי אֶלְעָזָר בֵּיהָ וְאֶטְעִים לוֹן מְלוּי דְּהוּוּ מְתִיקִין כְּמִנָּא
 וְדוּבְשָׂא. אָמְרוּ לִיהָ שְׂמָא דְּאֲבוּךְ אִי תִימָא נְנַשִּׁיק עֶפְרָא
 דְּרַגְלָךְ. אָמַר לוֹן וְאֲמַאי, לָאו אֹרַח דִּילִי בְּכֶךָ לְאֶתְגָּאָה
 בְּאוּרִיָּתָא.

אַבְל אַבָּא דִּילִי הָוָה דִּינִירִיה בִּימָא רַבָּא וְאִיהוּ הָוָה חַד
 נוּנָא דְּהָוָה (תְּקוּנִים נ"ב, וּבְרַאשִׁית לו ע"ב) אֲסַחַר יִמָּא רַבָּא

מִסְטָרָא דָּא לְסְטָרָא דָּא, וְהוּוּ רַב וַיִּקְרָא וְעַתִּיק יוֹמִין,
 עַד דְּהוּוּ בַלְע כָּל שְׂאָר נוֹנִין דִּימָא, וּלְבַתַּר אִפִּיק לֹון
 חֵיין וְקִימִין מַלְיִין מִכָּל טָבִין דְּעֵלְמָא. וְשֵׁאֵט יִמָּא בְּרַגְעָא
 חָדָא בְּתוֹקְפֵיהּ, וְאִפִּיק לִי כְּגִירָא בִידָא דְגַבְרַתְקִיף,
 וְטָמִיר לִי בְּהֵוּא אַתְר דְּאִמְרִית לְכוּ. וְהוּא תַב לְאַתְרֵיהּ
 וְאִגְנִיו בְּהֵוּא יִמָּא.

אַשְׁגַּח רַבֵּי אֶלְעָזָר בְּמִלוּי. אָמַר לֵיה אַנְתָּ הוּא בְּרִיה
 דְּבוּצִינָא קְדִישָׁא, אַנְתָּ הוּא בְּרִיה דְּרַב הַמְנוּנָא
 סָבָא, אַנְתָּ הוּא בְּרִיה דְּנְהִירוּ דְּאוּרִייתָא וְאַנְתָּ טָעִין
 אֲבַתְרֵן. בְּכוּ כְּחָדָא וּנְשָׁקוּהוּ וְאֹלוּ. אָמְרוּ לֵיה אִי נִיחָא
 קָמִי מֵאַרְנָא לְאוּדְעָא לָן שְׁמִיהָ.

פְּתַח וְאָמַר (שְׁמוּאֵל ב כג) וּבְנִיהוּ בֶן יְהוּדָע. הַאי קָרָא
 אוֹקְמוּהּ וְשִׁפִּיר אִיהוּ. אֲבַל הַאי קָרָא לְאַחֲזָאה רֹזִין
 עֲלָאִין דְּאוּרִייתָא הוּא דְאַתָּא. וּבְנִיהוּ בֶן יְהוּדָע, עַל רֹזָא
 דְּחַכְמַתָּא קָא אַתָּא מְלָה סְתִימָא אִיהוּ, וְשְׁמָא גְרִים. בֶּן
 אִישׁ חַי (ויצא קס"ד א) דָּא צְדִיק חַי עֲלָמִין.

רַב פְּעָלִים, מָאֲרִי דְכָל עוֹבְדִין וְכָל חֵילִין עֲלָאִין, בְּגִין
 דְּכֻלְהוּ נִפְקִין מִנֵּיהּ. יֵי צְבָאוֹת אִיהוּ, אוֹת הוּא בְּכָל
 חֵילִין דִּידֵיהּ רְשִׁים הוּא וְרַב מִכְּלָא. רַב פְּעָלִים אִיהוּ
 מְקַבְּצָאֵל הַאי אֵילָנָא רַב וַיִּקְרָא, רַב מִכְּלָא. מֵאֵן אַתְר
 נִפְק, מֵאֵן דְּרָגָא אַתָּא, אַהֲדַר קָרָא וְאָמַר מְקַבְּצָאֵל

דְּרָגָא עֲלָאָה סְתִימָאָה (דף ר' ע"ב) דְּעֵין לֹא רָאָתָהּ וְגו' דְּרָגָא
 דְּכּוֹלָא בֵּיהּ, וְכִנְיֵשׁ בְּגִינְיָה מְגוּ נְהוּרָא עֲלָאָה, וּמְנִיָּה נְפִיק
 כְּלָא. וְאִיהוּ הֵיכְלָא קְדִישָׁא סְתִימָא דְּכָל דְּרָגִין כְּנִישִׁין
 וְסְתִימִין בְּגִינְיָה. וּבְגוּפָא דְּהַאי הֵיכְלָא (אילנא) קְיִימִין, כָּל
 עֲלָמִין וְכָל חֵילִין קְדִישִׁין מִינֵיהּ אֲתָזְנוּ וְקִימִי עַל
 קִיּוּמֵיהוֹן.

הוּא הֶפְה אֶת שְׁנֵי אַרְיָאֵל מוֹאֵב. תְּרִין מְקַדְשִׁין הֵווּ
 קְיִימִין בְּגִינְיָה וְאֲתָזְנוּ מִנֵּיהּ מְקַדְשֵׁי רֵאשׁוֹן וּמְקַדְשֵׁי
 שְׁנֵי, כִּיּוֹן דְּאִיהוּ אֲסִתְלֵק, נְגִידוּ דְּהוּא נְגִיד מְלַעֲיָלָא
 אֲתַמְנַע, כְּבִיכּוֹל הוּא הֶפְה לֹון וְחָרִיב לֹון וְשָׁצִי לֹון.
 וְכַרְסִיָּא קְדִישָׁא נְפֹלֶת הֵדָא הוּא דְּכָתִיב (יחזקאל א) וְאֲנִי
 בְּתוֹךְ הַגּוֹלָה. הֵהוּא דְּרָגָא דְּאֶקְרִי אֲנִי, הוּא בְּתוֹךְ הַגּוֹלָה.
 אֲמַאי. עַל נְהַר כְּבַר. עַל נְהַר דְּנְגִיד וְנְפִיק דְּפָסִיק מִימּוּי
 וּמְבוּעוּי וְלֹא אֲנְגִיד כַּד בְּקַדְמִיתָא (כְּדְּבְּקַדְמִיתָא).

הֵדָא הוּא דְּכָתִיב, (איוב יד) וְנָהַר יַחֲרַב וַיִּבֶשׁ. יַחֲרַב בְּבֵית
 רֵאשׁוֹן וַיִּבֶשׁ בְּבֵית שְׁנֵי. וּבְגִין כֶּךָ הוּא הֶפְה אֶת
 שְׁנֵי אַרְיָאֵל, מוֹאֵב. (ס"א דְּהָא בְּקַדְמִיתָא) מוֹאֵב דְּהוּוּ מֵאֵב
 דְּבִשְׁמִיא וְאֲתַחֲרְבוּ וְאֲשַׁתְּצִיאוּ בְּגִינְיָה, וְכָל נְהוּרִין דְּהוּוּ
 נְהִירִין לְיִשְׂרָאֵל כְּלָהוּ אֲתַחֲשָׁכוּ.

וְתוּ הוּא יֵרַד וְהֶפְה אֶת הָאָרִי. בְּזַמְנִין קְדַמְאִין כַּד הַאי
 נְהַר הוּוּ מְשִׁיךְ מִימּוּי לְתַתָּא, הוּוּ קְיִימִין יִשְׂרָאֵל

בְּשִׁלְמוֹ, דְּדַבְּחִין דְּבַחִין וְקַרְבָּנִין לְכַפָּרָא עַל נַפְשֵׁיהוּ,
 וּכְדִין הָוּה נְחִית מְלַעֲיָלָא דִּיּוֹקְנָא דְחַד אַרְיָה וְהוּוּ חֲמָאן
 לִיה עַל גַּבֵּי מַדְבַּחָא רַבִּיץ עַל טַרְפֵּיהּ, אֲכִיל קַרְבָּנִין
 כְּגַבַר תַּקִּיף. וְכֹל כַּלְבִּין הוּוּ מִתְטַמְרִין מִקַּמִּיהּ וְלֹא נַפְקִי
 לְבַר.

כִּיּוֹן דְּגַרְמוֹ חוּבִין אִיהוּ נְחִית לְגוּ דְרַגִּין דִּלְתַתָּא וְקָטִיל
 לְהַהוּא אַרְיָה, דְּלֹא בָעָא לְמִיָּהב לִיה טַרְפֵּיהּ
 כְּדַבְּקַדְמִיתָא, כְּבִיכּוֹל קָטִיל לִיה. הוּא הִפָּה אֶת הָאָרִי
 וְדַאי. לְתוּךְ הַבוּר לְעֵינָהּא דְסִטְרָא אַחְרָא בִישָׂא. כִּיּוֹן
 דְּחֲמָאת הָכִי הַהוּא סִטְרָא אַחְרָא אֶתְתַּקַּפַּת (בר"מ פ' בחר קי"א)
 וְשִׁדְרַת לְחַד כַּלְבָּא לְמִיכַל קַרְבָּנִין. וּמַה שְּׁמִיָּה דִּהַהוּא
 אַרְיָ"ה אֹרִיא"ל דְּאֲנַפּוּי אֲנַפֵּי אַרְיָה. וּמַה שְּׁמִיָּה דִּהַהוּא
 כַּלְבָּא בְּלֹאדָן שְׁמִיָּה. דְּלֹאוּ אִיהוּ בְּכֹלֵל אָדָם, אֲלֵא כַּלְבָּא
 וְאֲנַפֵּי כַּלְבָּא.

בִּיּוֹם הַשְּׁלֵג בִּיּוֹמָא דְגַרְמוֹ חוּבִין וְדִינָא אֶתְדָן לְעֵילָא
 מֵעַם בֵּי דִינָא עֲלָאָה. וְעַל דָּא כְּתִיב לֹא תִירָא
 לְבֵיתָהּ מִשְׁלֵג דָּא דִינָא עֲלָאָה. אֲמַאי בְּגִין דְּכָל בֵּיתָהּ
 לְבוּשׁ שָׁנִים וַיְכִיל לְמִיסְבַּל אִשָּׁא תַקִּיפָא. עַד כָּאן רִזָּא
 דְקָרָא.

מַה כְּתִיב בְּתַרְיָה (שמואל ב כג) וְהוּא הִפָּה אֶת אִישׁ מִצְרִי
 אִישׁ מִרְאָה. הָכֵא רִזָּא דְקָרָא אֶתָּא לְאוּדְעָא, דִּי בְּכֹל

זִמְנָא דִּישְׂרָאֵל חָבוּ אִיהוּ אֶסְתֵּלֶק וּמִנַּע מִנִּייהוּ כָּל טְבִין
 וְכָל נְהוּרִין דִּהוּוּ נְהִירִין לֹון. הוּא הֶכָּה אֶת אִישׁ מְצָרִי דָּא
 נְהוּרָא דִּהוּוּא נְהוּרָא דִּהוּוּ נְהִיר לֹון לִישְׂרָאֵל. וּמָאן
 אִיהוּ מִשָּׁה. דְּכְתִיב, (שמות ב) וַתֹּאמְרָנָה אִישׁ מְצָרִי הֲצִילָנוּ
 וְגו'. וְתַמְן אֲתִילִיד וְתַמְן אֲתַרְבִּי וְתַמְן אֶסְתֵּלִיק לְנְהוּרָא
 עֲלָאָה.

אִישׁ מִרְאָה כְּמָה דְּאֵת אָמַר (במדבר יב) וּמִרְאָה וְלֹא
 בְּחִידוֹת. אִישׁ כְּמָא דְּאֵת אָמַר, (דברים לג) אִישׁ
 הָאֱלֹהִים. כְּבִיכּוֹל בְּעֲלָה דִּהוּוּא מִרְאָה כְּבוֹד ה'. דְּזוּכָּה
 לְאַנְהֲגָא דְּרָגָא דָּא בְּכָל רְעוּתִיָּה בְּאַרְעָא (כ"א ב) מַה דְּלֹא
 זְכִי בַר נֶשׁ אַחֲרָא.

וּבֵיד הַמְצָרִי חֲנִית. דָּא מִטָּה הָאֱלֹהִים דִּהוּוּא אֲתַמְסֹר
 בִּידֵיהּ כְּמָא דְּאֵת אָמַר, (שמות יז) וּמִטָּה הָאֱלֹהִים
 בִּידֵיהּ. וְדָא אִיהוּ מִטָּה דְּאֲתַבְרִי עֶרְב שַׁבַּת בֵּין הַשְּׁמִשׁוֹת
 וְחֲקוּק בֵּיה שְׁמָא קְדִישָׁא גְּלִיפָא קְדִישָׁא וּבְהֵאִי חָב בְּסֻלַּע
 כְּמָא דְּאֵת אָמַר, (במדבר כ) וַיִּךְ אֶת הַסֻּלַּע בְּמִטְּהוּ פְּעֻמִּים.
 אָמַר לִיה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מִשָּׁה לָּא יְהִבִּית לָךְ מִטָּה
 דִּילִי לְהֵאִי, חֲיִיךְ לֹא יְהֵא בִּידְךָ מִכָּאן וּלְהֵלָאָה.

מִיד (כ"ח ב) וַיִּרְדּוּ אֵלָיו בַּשַּׁבָּט בְּדִינָא קְשִׁיא (שמואל ב כג)
 וַיִּגְזוּל אֶת הַחֲנִית מִיַּד הַמְצָרִי. דְּמַהֲהִיא שְׁעֵתָא
 אֲתַמְנַע מִנִּיהּ וְלֹא הוּוּ בִּידֵיהּ לְעֵלְמִין. וַיְהִרְגֵהוּ בְּחֲנִיתוֹ.

עַל הַהוּא חוּבָא דְמָחָא בְּהַהוּא מָטָה, מִתּוּלָא וְלֹא עָאֵל
לְאַרְעָא קְדִישָׁא וְאַתְּמַנַּע נְהוּרָא דָא מִיִּשְׂרָאֵל.

(שמואל ב כג) מִן הַשְּׁלֹשִׁים (ק"ה ב) הֵכִי נִכְבְּד, אֵלִין שְׁלֹשִׁים
שָׁנָה עֲלָאִין דְּאִיהוּ נְטִיל מְנַהוּן וְאַנְגִיד לְתַתָּא,
וּמְנַיִיהוּ אִיהוּ הוּוּ נְטִיל וְאַתְקַרְב.

וְאֵל הַשְּׁלֹשָׁה לֹא בָא, אֲנִוּן הוּוּ אֲתִיאַן לְגַבִּיהַּ וַיְהִי לִיהַּ
בְּרַעוּתָא דְלִבָּא, וְאִיהוּ לָא הוּי אֲתִי לְגַבִּיהוּן. וְאַף
עַל גַּב דְּלֹא עָאֵל בְּמַנְיִנָא וְחוּשְׁבָנָא (דְּחוּשְׁבָנָא) דְּלַהוּן,
(שמואל ב כג) וַיְשִׁימָהוּ דְּוֹד אֶל מְשַׁמְעָתוּ. דְּלֹא אֲתַפְרֵשׁ
מְלוּחָא דְּלִבִּיהַּ (דף ט"א ע"א) לְעֲלָמִין. לִית פִּירוּדָא לְהוּן לְעֲלָמִין.
דְּוֹד שָׁם לִיהַּ לִבִּיהַּ וְאִיהוּ לָאוּ לְדוּד. בְּגִין דְּתוּשְׁבַחַן
וְשִׁירִין וְרַחֲמִין דְּסִיְהָרָא עָבִיד לְשַׁמְשָׁא, אִיהִי מְשִׁיכַת
לִיהַּ לְגַבִּיהַּ לְמַהוּי דִּיִּוְרִיהַּ בְּהַדָּה. וְדָא אִיהוּ וַיְשִׁימָהוּ דְּוֹד
אֶל מְשַׁמְעָתוּ.

נְפִלוּ רַבִּי אֱלִיעֶזֶר וְרַבִּי אַבְרָם קַמִּיהַּ. אֲדַהֲכִי וְהֲכִי לָא
חֲמוּ לִיהַּ. קָמוּ וְאַסְתַּכְּלוּ לְכָל סְטָרִין וְלֹא חֲמוּ לִיהַּ.
יִתְּבוּ וּבְכוּ וְלֹא יְכִילוּ לְמַלְלָא דָא לְדָא. לְבַתַּר שַׁעְתָּא
אָמַר רַבִּי אַבְרָם וְדָאִי הָא דְּתַנִּינָן דְּבְכָל אַרְחָא דְּצַדִּיקִיא
אֲזִלִין וּמִילִי דְּאוּרִייתָא בִּינַיִיהוּ, דְּאֲנִוּן זַכָּאִין דְּהַהוּא
עֲלָמָא אֲתִיאַן לְגַבִּיהוּן. וְדָאִי דָא הוּא רַב הַמְּנוּנָא סְבָא
דְּאַתָּא לְגַבְּן מַהַהוּא עֲלָמָא לְגַלְאָה לֶן מְלִין אֵלִין, וְעַד

לֹא נִשְׁתַּמּוּדַע בֵּיהּ אֲזַל לִיהּ וְאַתְּכִפִּי מִיַּנָּן. קָמוּ וְהוּוּ בְּעוּ
 לְמַטְעֵן לְחַמְרֵי וְלֹא אֲזַלוּ, בְּעוּ לְמַטְעֵן וְלֹא אֲזַלוּ. דְּחִילוּ
 וְאַנְחוּ לֹון לְחַמְרֵי. וְעַד יוֹמָא הוּוּ קָרְאֵן לְהַהוּא אֲתֵר, דְּיוֹךְ
 דְּחַמְרֵי.

פֶּתַח רַבִּי אֶלְעָזָר (ל"א ב', מ"ד א', י"ח א) וְאָמַר (תהלים לא) מָה רַב
 טוֹבְךָ אֲשֶׁר צִפַּנְתָּ לִירְאֶיךָ וְגו'. כִּמָּה הוּא טָבָא
 עֲלָאָה וְיִקְרָא דְזַמִּין קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לְמַעַבְד גַּבִּי בְּנֵי
 נְשָׂא לְאַנוּן זַכָּאִין עֲלָאִין דְּחִלִּי חֲטָאָה דְּמִשְׁתַּדְּלִי
 בְּאוּרֵייתָא כַּד עָאֲלִין לְהַהוּא עֲלֵמָא. טוֹבְךָ לֹא פְתִיב
 אֲלֵא רַב טוֹבְךָ. וּמָאֵן אִיהוּ (תהלים קמ"ד) זִכֵּר רַב טוֹבְךָ יִבְיַעוּ.
 וְדָא אִיהוּ עֲנוּגָא דְחֵיִין דְּנַגְדִין מֵעֲלֵמָא דְאֲתֵי לְגַבִּי חֵי
 עֲלֵמִין דְאִיהוּ זִכֵּר רַב טוֹבְךָ. וְדָאִי אִיהוּ (ישעיה ס"ג) וְרַב טוֹב
 לְבֵית יִשְׂרָאֵל וְגו'.

תוּ מָה רַב טוֹבְךָ, הֲכָא אֲגַלִּיף רְזָא דְחַכְמַתָּא וְכֹל רְזִין
 אֲתַכְּלִילוּ הֲכָא, מ"ה, כִּמָּה דְאֲתַמַּר. רַב דָּא אֵילְנָא
 ר"ב וְתַקִּיף. בְּגִין דְאִית אֵילְנָא אַחֲרָא זוּטָא מְנִיָּה, וְדָא
 הוּא רַב וְאֶעִיל לִיהּ בְרוּם רְקִיעִין. טוֹבְךָ דָּא אֹר
 דְאֲתַבְרֵי בְיוֹמָא קַדְמָאָה. אֲשֶׁר צִפַּנְתָּ לִירְאֶיךָ בְּגִין דְגַנְיִז
 לִיהּ לְצַדִּיקֵיָא בְּהַהוּא עֲלֵמָא.

פְּעֻלַת דָּא גֵן עֲדוֹן עֲלָאָה. דְכַתִּיב, (שמות טו) מָכּוֹן לְשַׁבְתְּךָ
 פְּעֻלַת יי, וְדָא הוּא פְּעֻלַת לְחוּסִים בְּךָ. (בראשית מו

ע"ב) נִגַּד בְּנֵי אָדָם דָּא גַן עֵדֶן דִּלְתַתָּא לְגוּ מְתִיבְתָּא
 דְּרַקִּיעָא בְּהֵוּא גַן עֵדֶן דִּלְעִילָא. וּפְרַחֵי וְאַסְתַּחֲיִין בְּטַלֵּי
 נְהַרֵי אֶפְרַסְמוּנָא דְכִיָּא וְנַחְתֵי וְשָׂרָאן (וְשָׂרִיזִין) לְתַתָּא.
 וְלִזְמַנִּין אֲתַחֲזוּן נִגַּד בְּנֵי אָדָם לְמַעַבְד לֹון נְסִין כְּמִלְאֲכִין
 עֲלָאִין, כְּגִוּוּנָא דְחֻזִּינָא הַשְׁתָּא נְהִירוּ דְבוּצִינָא עֲלָאָה
 וְלֹא זְכִינָא לְאַסְתַּכְּלָא וְלִמְנַדַּע רִזִּין דְּחַכְמַתָּא יִתִּיר.

פְּתַח רַבִּי אֲבָא וְאָמַר (שׁוֹפְטִים יג) וַיֹּאמֶר מְנוּחַ אֶל אִשְׁתּוֹ
 מוֹת נְמוֹת כִּי אֱלֹהִים רָאִינוּ, אַף עַל גַּב דְּמְנוּחַ לֹא
 הָוֵה יָדַע מַאי עֲבִידְתִּיהָ, אָמַר הוּאֵיל וְכֹתִיב, (שְׁמוֹת לג) כִּי
 לֹא יִרְאֵנִי הָאָדָם וְחֵי, וְדַאי אֲנִן חֻזִּינֵן וּבְגִין כְּךָ מוֹת
 נְמוֹת. וְאֲנִן חֲמִינֵן וְזַכִּינֵן לְנַהוּרָא דָּא דִּהוּה אֲזִיל בְּהַדָּן
 וְנַתְקִיִּים (וְאַתְקִימְנָא) בְּעֲלָמָא. דִּהָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 שְׁדַרְיָה לְגַבְּן לְאוּדַעָא לֶן רִזִּין דְּחַכְמַתָּא דְּגַלִּי, זַכָּאָה
 חוּלְקָנָא.

אֲזִלוּ, מְטוּ לְחַד טוּרָא וְהוּה נְטִי שְׁמִשָּׂא. שְׂרוּ עַנְפִּין
 דְּאִילָנָא דְטוּרָא לְאַקְשָׁא דָּא בְּדָא וְאָמְרֵי
 שִׁירְתָּא. עַד דִּהוּוּ אֲזִלִּי, שְׁמַעוּ חַד קָלָא תַקִּיפָא דִּהוּה
 אָמַר בְּנֵי אֱלֹהִין קְדִישִׁין אֲנֹון דְּאַתְבְּדְרוּ בִּינֵי חֲיָא דִּהָאֵי
 עֲלָמָא, אֲנֹון בּוּצִינֵי בְּנֵי מְתִיבְתָּא, אֲתַכְּנָשׁוּ לְדוּכְתִּיָּהוּ
 לְאַשְׁתַּעֲשַׁעָא בְּמֵאֲרִיכוֹן בְּאוּרִיָּתָא. דְּחִילוּ אֵלִין וְקֵאִימוּ
 בְּדוּכְתִּיָּהוּ וְיִתְבִּי. אֲדַהֲכִי נְפִיק קָלָא כְּמִלְקַדְמִין וְאָמַר

טָנְרִין תְּקִיפִין פְּטִישִׁין רְמָאִין הָא מָאֲרִי דְגִוּוּנִין מְרַקְמָא
בְּצִיּוּרִין קָאִים עַל אֲצִטּוּנָא, עִילוּ וְאַתְכַּנְשׁוּ.

בְּהֵיא שְׁעָתָא שְׁמַעוּ קָל עֲנִפִי דְאֵילָנִין רַב וְתִקְיָה וְהוּ
אֲמַרִי (תהלים בט) קוֹל יִי שׁוֹבֵר אֲרָזִים. נִפְלוּ עַל
אֲנַפְיָהוּ רַבִּי אֶלְעָזָר וְרַבִּי אַבָּא וְדַחִילוּ סַגִּיא נִפְל עֲלֵיהוּ,
קָאֲמוּ בְּבֵהִילוּ וְאֶזְלוּ וְלֹא שְׁמַעוּ מִיַּדִּי. נִפְקוּ מִן טוּרָא
וְאֶזְלוּ.

כִּד מָטוּ לְבֵי רַבִּי יוֹסִי בְּרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן לְקוֹנִיא חֲמוּ לְרַבִּי
שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי תַמָּן. חֲדוּ (דף ז ע"ב) חֲדִי (חֲדָא), רַבִּי
שְׁמַעוֹן אָמַר לֹון וְדַאי אֲרַחָא דְנַסִּין וְאַתִּין עֲלָאִין קָא
עֲבַרְתוּן, דְּאָנָא דְמִיכְנָא הַשְׁתָּא וְחַמִּינָא לְכוּ וְלִבְנֵיהוּ בֶן
יְהוּדָע דְקָא מְשַׁדֵּר לְכוּ תַרִּין עֲטָרִין עַל יְדָא דְחַד סָבָא
לְאֲעֲטָרָא לְכוּ. וְדַאי בְּאַרְחָא דָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא הָוָה.
תוּ דְחַמִּינָא אֲנַפְיָכוּ מְשַׁנְיִין. אָמַר רַבִּי יוֹסִי יֵאוּת
אֲמַרְתוּן דְחַכָּם עֲדִיף מִנְבִיא.

אַתָּא רַבִּי אֶלְעָזָר וְשׁוּי רִישֵׁי בֵין בְּרַכּוּי דְאַבּוּי וְסַח (לֵיה)
עוּבְדָא. דְחִיל רַבִּי שְׁמַעוֹן וּבְכָה אָמַר (חֲבֻקֵק ג) יִי
שְׁמַעְתִּי שְׁמַעְךָ יְרַאתִי. הַאי קָרָא חֲבֻקֵק אָמַר (אֲמָרו)
בְּשַׁעְתָּא דְחַמָּא מִיתַתִּיהָ וְאַתְקַיִים עַל יְדָא דְאַלִישַׁע.
אֲמַאי אֲקָרִי חֲבֻקֵק. בְּגִין דְכְּתִיב, (מלכים ב ד) לְמוֹעֵד הַזֶּה
כָּעֵת חִיָּה אֶת חוּבְקַת בֶּן. וְדַא בְּרִיָּה (בְּרַה) דְשׁוֹנְמִית הָוָה.

וּתְרִין (בשלח מ"ה ע"א) חֲבוּקִין הִיוּ, חַד דְּאִימִיה וְחַד דְּאֵלִישָׁע.
דְּכַתִּיב, (מלכים ב' ד) וַיֵּשֶׁם פִּיּוֹ עַל פִּיּוֹ.

אֲשַׁכַּחנָּא בְּסִפְרָא דְשְׁלֵמָה מַלְכָּא, שְׁמָא גְּלִיפָּא
דְּשִׁבְעִין וּתְרִין שְׁמָהּ אַגְלִיף עֲלוּי בְּתַבִּין.
בְּגִין דְּאֶתּוּן דְּאֶלְפָּא בֵּיתָא דְּאַגְלִיף בֵּיהּ אַבּוּי בְּקַדְמִיתָא
כַּד מִית פָּרְחוּ מִנֶּיהּ. וְהִשְׁתָּא דְּאֵלִישָׁע חָבַק לִיהּ אַגְלִיף
בֵּיהּ כָּל אַנּוּן (בשלח נ"א ע"ב) אֶתּוּן דְּשִׁבְעִין וּתְרִין שְׁמָהּ.
וְאֶתּוּן דְּאֵילִין שִׁבְעִין וּתְרִין שְׁמָהּ גְּלִיפִין אַנּוּן מֵאֶתְּן
וְשִׁיתְסֵר אֶתּוּן. וְכֻלְהוּ אֶתּוּן אַגְלִיף בְּרוּחִיה (נ"א בדיבורא)
אֵלִישָׁע, בְּגִין לְקַיְמָא לִיהּ בְּאֶתּוּן דְּשִׁבְעִין וּתְרִין שְׁמָהּ.
וַיִּקְרָא לִיהּ חֲבֻקִיק. שְׁמָא דְּאֲשֻׁלִים לְכָל סְטָרִין. אֲשֻׁלִים
לְחֲבוּקִין כְּדֵאֲתִמֵּר. וְאֲשֻׁלִים לְרִזָּא דְּמֵאֶתְּן וְשִׁיתְסֵר (פקודי)
אֶתּוּן דְּשְׁמָא קַדִּישָׁא. בְּתַבִּין אֶתְקַיְיִם לְאַהֲדָרָא
רוּחִיה, וּבְאֶתּוּן אֶתְקַיְיִם כָּל גּוּפִיה עַל קִיּוּמִיה. וְעַל דָּא
אַקְרִי חֲבֻקִיק.

וְאִיהוּ אָמַר (חבוקק ג') יְיָ שָׁמַעְתִּי שְׁמֵעֵךְ יְרֵאתִי, שְׁמַעְנָא
מַה דְּהוּה לִי דְּאֵטְעִימָנָא מֵהֵהוּא עֲלָמָא וְדַחִילָנָא.
שָׂרָא לְמַתְבַּע רַחֲמִין עַל נַפְשִׁיהּ וְאָמַר (נשא קל"ח ע"ב) ה'
פָּעֲלָךְ דְּעַבְדְּתָ לִי בְּקָרְבַּ שָׁנִים יְהוֹן חֵיִיהוּ. כְּמוֹ חֵיִיו. וְכָל
מָאן דְּאֶתְקַשֵּׁר בְּאַנּוּן שָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת חֵיִין אֶתְקַשְּׁרוּ
בֵּיהּ. בְּקָרְבַּ שָׁנִים תּוֹדִיעַ לְהֵהוּא דְּרָגָא דְּלִית (בה) חֵיִין
כָּלֵל.

בְּכֹה רַבִּי שְׁמֵעוֹן וְאָמַר אוֹף אֲנָא מִמָּה דְשִׁמְעֵנָא דְחִילָנָא
 לְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. וְקִיף יְדוּי עַל רִישֵׁיהּ וְאָמַר
 וּמָה רַב הַמְנוּנָא סָבָא נִהִירוּ דְאוּרִייתָא זְכִיתוֹן אֲתוֹן
 לְמַחְמֵי אֲפִין בְּאֲפִין וְלֹא זְכִינָא בֵּיהּ. נִפְל עַל אֲנַפּוּי וְחֲמָא
 לֵיהּ מְעַקֵּר טוּרִין מִנְהִיר שְׂרָגִין בְּהִיכְלָא דְמִלְכָא מְשִׁיחָא.
 אָמַר לֵיהּ רַבִּי בְּהֵהוּא עֲלָמָא תְּהוֹן שְׁבָבִין מָאֲרִי אוּלְפָּנִין
 קָמִי קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. מִתְּהוּא יוֹמָא הָוָה קָרִי לְרַבִּי
 אֲלַעְזָר בְּרִיהּ וּלְרַבִּי אַבָּא (ט א) פְּנִי"אֵל כְּמָא דְאֵת אָמַר,
 כִּי רָאִיתִי אֱלֹהִים פְּנִים אֶל פְּנִים. (בראשית לב)

בְּרִאשִׁית רַבִּי חֵיִיא פְּתַח (תהלים קיא) רִאשִׁית (י"א ב) חֲכָמָה
 יִרְאֵת יִי שְׁכָל טוֹב לְכָל עוֹשֵׂיהֶם תְּהִלָּתוֹ
 עוֹמְדַת לְעַד. רִאשִׁית חֲכָמָה, הַאי קָרָא הָכִי מְבַעֵי לֵיהּ,
 סוּף חֲכָמָה יִרְאֵת ה', בְּגִין דִּירְאֵת ה' סוּף חֲכָמָה אִיהִי. (נ"א
 אֶלֶא אִיהִי רִאשִׁית) לְעֵאלֵא לְגוֹ דְרָגָא דְחֲכָמָתָא עֲלָאָה הֲדָא הוּא
 דְכְּתִיב, (תהלים קיח) פְּתַחוּ לִי שַׁעֲרֵי צְדָקָה. זֶה הַשַּׁעַר לֵה'
 וְדֵאִי, דֵּאִי לֹא יִיעוּל בְּהֵאִי תְרַעָא לֹא יִיעוּל לְעֵלְמִין.
 לְמִלְכָּא עֲלָאָה דֵּאִיהִי (דאִיחוּ) עֲלָאָה וְטָמִיר וְגִנְיֹו וְעֵבִיד
 לֵיהּ תְרַעִין אֵלִין עַל אֵלִין וּלְסוּף כָּל תְרַעִין עֵבֵד תְרַעָא
 חַד בְּכָמָה מִנְעוּלִין בְּכָמָה פְּתַחִין בְּכָמָה הֵיכְלִין אֵלִין עַל
 אֵלִין. אָמַר כָּל מָאן דְּבַעֵי לְמִיעַל לְגַבְּאֵי תְרַעָא דָּא יְהֵא
 קְדַמָּאָה לְגַבְּאֵי, מָאן דִּיעוּל בְּהֵאִי תְרַעָא יְעוּל. אוֹף הָכִי

תִּרְעָא קַדְמָאָה לְחַכְמָה עֲלָאָה יִרְאֵת ה' אִיהִי. וְדָא אִיהִי
רֵאשִׁית

ב, תִּרְיִן אַנּוּן דְּמִתְחַבְּרִין כְּחֻדָּא, וְאַנּוּן תִּרְיִן נְקוּדִין, חַד
גְּנִיזָא וְטַמְרָא וְחַד קַיִמָּא בְּאַתְגַּלְיָא. וּבְגִין דְּלִית
לְהוּ פִירוּדָּא אֶקְרוּן רֵאשִׁית. חַד וְלֹא תִרְיִן. מָאן דְּנִטִּיל
הֵאִי נִטִּיל הֵאִי. וְכֹלָא חַד דְּהָא הוּא (שְׁמִיָּה) וְשְׁמִיָּה חַד
דְּכְתִיב, (תהלים פג) וַיִּדְעוּ כִּי אֲתָה שִׁמְךָ יי לְבַדְךָ. אִמָּאִי
אֶקְרִי יִרְאֵת ה', בְּגִין דְּאִיהוּ אֵילָנָא דְטוֹב וְרַע, זְכִי בַר
נֶשׁ הָא טוֹב וְאִי לָא זְכִי הָא (הוּא) רַע. (דף פ"ג ע"א) וְעַל דָּא שְׂרִי
בְּהֵאִי אֲתַר יִרְאֵה. וְדָא תִרְעָא לְעֵאלָא לְכֹל טוֹבָא
דְּעֵלְמָא. שְׁכֹל טוֹב אֵלִין תִּרְיִן תִּרְעִין דְּאַנּוּן כְּחֻדָּא.

רַבִּי יוֹסִי אָמַר שְׁכֹל טוֹב דָּא אֵילָנָא דְחַיִּי דְּאִיהוּ שְׁכֹל
טוֹב בְּלֹא רַע כְּלָל. וְעַל דְּלֹא שְׂרִיא בֵּיה רַע אִיהוּ
שְׁכֹל טוֹב בְּלֹא רַע. לְכֹל עוֹשִׂיהֶם, אֵלִין חֲסִדֵי דוֹד (ויחי רי"ט
ע"א) הַנְּאֻמָּנִים תְּמַכִּין אֹרִייתָא. וְאַנּוּן דְּתַמְכִּין אֹרִייתָא
כְּבִיכּוֹל אַנּוּן עֲבָדִין. כֹּל אַנּוּן דְּלַעָאן בְּאֹרִייתָא לִית בְּהוּ
עֲשִׂיהַּ בְּעוֹד דְּלַעָאן בְּהוּ. אַנּוּן דְּתַמְכִּין לֹון אִית בְּהוּ
עֲשִׂיהַּ. וּבְחִילָא דָּא כְּתִיב תְּהִלָּתוּ עוֹמְדַת לְעַד וְקַיִמָּא
כּוֹרְסִיָּא עַל קִיּוּמִיהַּ כְּדָקָא יָאוּת.

רַבִּי שְׁמַעוֹן הוּוּ יְתִיב וְלַעִי בְּאֹרִייתָא בְּלִילִיא (אמור צ"ח א)
דְּכֹלָה אֲתַחְבַּרַת בְּבַעֲלָהּ. דְּתַנִּינָן כֹּל אַנּוּן חַבְּרִיא

דְּבַנֵי הַיְכָלָא דְכֻלָּה אֲצִטְרִיכוּ בְּהֵיא לִילֵיא דְכֻלָּה
 אֲזַדְמַנַּת לְמַהוּי לְיוֹמָא אַחְרָא גּוּ חוּפָּה בְּבַעֲלָה לְמַהוּי
 עֲמָה כָּל הָהוּא לִילֵיא, וְלִמְחַדֵּי עֲמָה בְּתַקוּנָהָא דְאִיהִי
 אֲתַתְּקַנַּת לְמַלְעֵי בְּאוּרֵייתָא מִתּוֹרָה לְנַבִּיאִים וּמְנַבִּיאִים
 לְכַתּוּבִים וּבְמַדְרָשׁוֹת דְּקָרְאִי וּבְרַזִּי דְחַכְמַתָּא. בְּגִין דְּאֵלִין
 אֲנוּן תִּיקוּנֵין דִּילָה וְתַכְשִׁיטָהָא. וְאִיהִי וְעוֹלַמְתָּהָא עֲאֵלַת
 וְקִיַּיִמַת עַל רִישֵׁיהוֹן וְאֲתַתְּקַנַּת בְּהוּ וְחַדַּת בְּהוּ כָּל הָהוּא
 לִילֵיא. וְלְיוֹמָא אַחְרָא לֹא עֲאֵלַת לְחוּפָּה אֶלָּא בְּהַדֵּייהוּ.
 וְאֵלִין אֶקְרוּן בְּנֵי חוּפְתָא. וְכִיוּן דְּעֲאֵלַת לְחוּפְתָא קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא שְׂאִיל עֲלֵיהוּ וּמְבַרְךְ לֹון וּמְעִטֵר לֹון בְּעִטְרָהָא
 דְכֻלָּה. זַפְּאָה חוּלְקָהוֹן.

וְהוּא רַבֵּי שְׁמַעוֹן וְכֻלְהוּ חַבְרֵיאָא ^(בְּהַדֵּייהוּ) מְרַנְנִין בְּרַנָּה
 דְּאוּרֵייתָא וּמְחַדְשֵׁן מְלִין דְּאוּרֵייתָא כָּל חַד וְחַד
 מִנֵּיהוּ. וְהוּא חַדֵּי רַבֵּי שְׁמַעוֹן וְכָל שְׂאָר חַבְרֵיאָא. אָמַר
 לֹון רַבֵּי שְׁמַעוֹן, בְּנֵי זַפְּאָה חוּלְקָכוֹן בְּגִין דְּלִמְחָר לֹא
 תִיעוּל כֻּלָּה לְחוּפָּה אֶלָּא בְּהַדֵּיִיכוּ. בְּגִין דְּכֻלְהוּ דְּמִתְקַנְנִין
 תַּקוּנָהָא בְּהֵיא לִילֵיא וְחַדָּאן בְּהֵא כְּלָהוּ יְהוֹן רְשִׁימִין
 וְכַתִּיבִין בְּסַפְרָא דְּדַכְרַנְיָא וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְבַרְךְ לֹון
 בְּשַׁבְּעִין בְּרַכָּאן וְעִטְרִין דְּעֲלָמָא עֲלָאָה.

פְּתַח רַבֵּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר ^(תְּהֵלִים יט) ^(תְּרוּמָה קל"ו ב) הַשְּׁמַיִם
 מְסַפְּרִים כְּבוֹד אֵל וְגו' קָרָא דָּא הָא אוּקִימַנָּא לֵיהָ.

אָבֵל בְּזִמְנָא דָּא דְכֻלָּהּ אֶתְעָרָא לְמִיעַל לְחוּפָּה בְּיוֹמָא
דְּמָחַר אֶתְתַּקְנַת וְאֶתְנַהֲרִית בְּקִישׁוּטָהָא בְּהֵדִי חֲבַרְיָא
דְּחֻדָּאן עֲמָה כָּל הֵהִיא לִילִיא וְאִיהִי חֲדָאת עֲמָהוֹן.
וּבְיוֹמָא דְּמָחַר כַּמָּה אוֹכְלוּסִין (בְּמָה) חֲיִילִין וּמִשְׁרִיין
מִתְכַּנְשִׁין בִּהְדָּה. וְאִיהִי וְכֻלְהוּ מִחֲפָאן לְכָל חַד וְחַד
דְּתַקִּינוּ לָהּ בְּהֵאִי לִילִיא. כִּיּוֹן דְּמִתְחַבְּרָן בְּחֻדָּא וְאִיהִי
חֲמָאת לְבַעֲלָהּ מַה כְּתִיב הַשָּׁמַיִם מְסַפְּרִים כְּבוֹד אֵל.
הַשָּׁמַיִם דָּא חֲתָן דְּעָאל לְחוּפָּה. מְסַפְּרִים, מְנַהֲרִין כְּזוּהָרָא
דְּסִפִּיר, דְּנַהֲרִיר וְזוּהִיר מְסִיפִי עֲלֻמָּא וְעַד סִיפִי עֲלֻמָּא.
כְּבוֹד אֵל, דָּא כְּבוֹד כְּלָה דְּאֶקְרִי אֵל, דְּכְתִיב, (תהלים ז)
אֵל זוֹעֵם בְּכָל יוֹם. בְּכָל יוֹמֵי שְׁתָּא אֶקְרִי אֵל,
וְהַשְׁתָּא דְּהָא עָאלַת לְחוּפָּה אֶקְרִי כְּבוֹד, וְאֶקְרִי אֵל. יֶקֶר
עַל יֶקֶר. נְהִירוּ עַל נְהִירוּ. וְשִׁלְטָנוּ עַל שִׁלְטָנוּ. כְּדִין
בְּהֵהִיא שְׁעֵתָא דְּשָׁמַיִם עָאל לְחוּפָּה וְאִתִּי וְנַהֲרִיר לָהּ, כָּל
אַנוּן חֲבַרְיָא דְּאֶתְקִינוּ לָהּ כְּלָהּ אֶתְפָּרְשִׁי (אֶתְפָּרְשׁוּ) בְּשִׁמְחָן
תַּמָּן הֲדָא הוּא דְּכְתִיב, (תהלים יט) וּמַעֲשֵׂה יָדָיו מַגִּיד הַרְקִיעַ.
מַעֲשֵׂה יָדָיו, אֵלִין אַנוּן מְאִרִי קִימָא דְּבְרִית בְּהֵדִי כְּלָה,
וְאַנוּן מְאִרִי קִימָא דְּבְרִית אֶקְרוּן מַעֲשֵׂה יָדָיו, כְּמָא דְּאֶתְ
אָמַר, (תהלים צ) וּמַעֲשֵׂה יָדָיו כּוֹנְנָהוּ דָּא בְּרִית קִימָא
דְּחֲתִים בְּבִשְׂרָא דְּבַר נֶשׁ.

רַב הַמְּנוּנָא סָבָא אָמַר הֲכִי (קהלת ה) אֵל תַּתֵּן אֶת פִּיךָ

לְחַטִּיא אֶת בְּשָׂרְךָ, דְּלֹא יְהִיב בְּרַ נֶשׁ פּוּמִיָּה לְמִיתִי
 לְהִרְהוּרָא בִישָׂא, וִיְהֵא גָרִים לְמַחֲטִי לְהִיָּא בְּשָׂר קֹדֶשׁ
 דְּחַתִּים בִּיָּה בְרִית קֹדִישָׁא. דְּאִילוּ עֶבֶד כִּן מְשַׁכִּין לִיָּה
 לְגִיְהֵנָם. וְהֵוּא דְמִמוּנָה עַל גִּיְהֵנָם דּוּמ"ה שְׁמִיָּה. וְכִמְה
 רְבוּא דְמִלְאֲכִי חַבְלָה בַּהֲדִיָּה. וְקָאִים עַל פְּתַחא דְגִיְהֵנָם,
 וְכָל אַנּוּן דְנִטְרוּ בְרִית קֹדִישָׁא בְּהֵאֵי עֲלָמָא, לִית לִיָּה
 רְשׁוֹ לְמִקְרַב בְּהוּ.

דְּוֹד מִלְכָּא בְּשַׁעְתָּא דְאִירַע לִיָּה הֵוּא עוֹבְדָא דְחִיל.
 בְּהֵיָּא שַׁעְתָּא סָלִיק דּוּמ"ה קָמִי קוּדְשָׁא בְרִיָּה הוּא
 וְאָמַר לִיָּה מָאֲרִי דְעֲלָמָא (דף ח ע"ב) כְּתִיב בַּתּוֹרָה (ויקרא כ) וְאִישׁ
 אֲשֶׁר יִנְאַף אֶת אִשְׁתּוֹ אִישׁ. וְכְתִיב וְאֵל אִשְׁתּוֹ עֲמִיתְךָ וְגו' .
 דְּוֹד דְקִלְקַל בְּרִית בְּעֵרוּהָ מֵהוּ. אָמַר לִיָּה קוּדְשָׁא בְרִיָּה
 הוּא דְוֹד זַכָּאָה הוּא, וּבְרִית קֹדִישָׁא עַל תְּקוּנִיָּה קִיָּמָא,
 דְּהָא גְלִי קֹדְמִי דְאֲזַדְמַנְת לִיָּה בַת שְׁבַע מִיּוּמָא דְאֲתַבְרִי
 עֲלָמָא.

אָמַר לִיָּה אֵי קָמְךָ גְלִי קָמִיָּה לָא גְלִי. אָמַר לִיָּה וְתוּ
 בְּהִתִּירָא הוּהָ מַה דְּהוּהָ. דְּהָא כָּל אַנּוּן דְּעָאֵלוּ
 לְקִרְבָּא לָא עָאֵל חַד מִנֵּיָּהוּ עַד דְּאֲפִטְר בְּגִט לְאַנְתְּתִיָּה.
 אָמַר לִיָּה אֵי הָכִי הוּהָ לִיָּה לְאֹרְכָא תְּלַת יָרְחֵי וְלָא
 אֹרִיָּה. אָמַר לִיָּה בְּמֵאֵי אֹקִים מְלָה בְּאַתְר דְּחִיִּישִׁינָן
 דְּהִיא מְעוּבְרַת, וְגְלִי קֹדְמִי דְאֹרִיָּה לָא קָרִיב בְּהָ לְעֲלָמִין

דְּהָא שְׁמַי חֲתִים בְּגוּיָה לְסִהְדוּתָא. כְּתִיב אוֹרֵיהּ וּכְתִיב
 אוֹרֵיהּוּ שְׁמַי חֲתוּם בְּהִדְיָה (בְּהִדְיָהוּ) דְּלֹא שְׁמֵשׁ בְּהּ לְעֶלְמִין.
 אָמַר לֵיהּ, מָאֲרִי דְעֶלְמָא הָא מָה דְאִמְרִית אִי קִמְךָ גְּלִי
 דְּלֹא שְׂכִיב בְּהִדְיָה אוֹרֵיהּ, קָמִיָּה מִי גְּלִי, הָוּה לֵיהּ
 לְאוֹרְכָא לָהּ תְּלַת יַרְחֵי. וְתוּ אִי יַדַּע דְּלֹא שְׂכִיב בְּהִדְיָה
 לְעֶלְמִין אִמְאִי שְׂדֵר לָהּ דְּוֹד וּפְקִיד עֲלֵיהּ לְשִׁמְשָׁא
 בְּאַנְתִּיתִיהּ דְּכְתִיב, (שְׁמוּאֵל ב' י"א) רֹד לְבֵיתְךָ וּרְחֹץ רַגְלֶיךָ.

אָמַר לֵיהּ וְדֹאִי לֹא יַדַּע, אָבֵל יִתִּיר מִתְּלַת יַרְחֵי אוֹרֵיךָ
 דְּהָא אַרְבַּע יַרְחֵי הֵווּ. דְּהֲכִי תַנִּינָן בְּחֻמְשָׁה וְעֶשְׂרִים
 דְּנִיֶּסֶן אַעֲבַר דְּוֹד כְּרוּזָא בְּכָל יִשְׂרָאֵל, וְהֵווּ עִם יוֹאֵב
 בְּשִׁבְעָה יוֹמִין דְּסִיּוֹן וְאִזְלוּ וְחִבְלוּ אַרְעָא דְּבְנֵי עַמּוֹן. סִיּוֹן
 וְתַמּוּז וְאָב וְאֵלוּל אֶשְׁתְּהוּ שָׁם. וּבְאַרְבַּעַה וְעֶשְׂרִים בְּאֵלוּל
 הָוּה מַה דְּהָוָה מִבֵּית שִׁבְעָה. וּבִיּוֹמָא דְּכַפּוּרֵי מַחֲל לֵיהּ
 קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, הֵהוּא חוּבָה. וְאִית דְּאִמְרֵי בְּזו' בְּאֶדְר
 אַעֲבַר כְּרוּזָא וְאֶתְפַּנְשׁוּ בְּחַמִּיסָר דְּאִיִּיר, וּבְחַמִּיסָר בְּאֵלוּל
 הָוּה מַה דְּהָוָה מִבֵּית שִׁבְעָה, וּבִיּוֹמָא דְּכַפּוּרָא אֶתְבַּשֵּׁר (שְׁמוּאֵל
 ב' י"ב) גַּם יִי הַעֲבִיר חֲטָאתְךָ לֹא תָמוּת. מֵאִי לֹא תָמוּת, לֹא
 תָמוּת בִּידָא דְּדוּמָה.

אָמַר דוּמָה מָאֲרִי דְעֶלְמָא הָא מְלָה חֲדָא אִית לִי גַבִּיָּה
 דְּאִיהוּ אֶפְתַּח פּוּמִיָּה וְאָמַר (שְׁמוּאֵל ב' י"ב) חֵי יִי כִּי בֶן
 מוֹת הָאִישׁ הָעוֹשֶׂה זֹאת וְאִיהוּ דָן לְנַפְשִׁיהּ טְרוֹנְיָא אִית

לִי עָלֶיָּהּ. אָמַר לִיָּהּ, לֵית לָךְ רִשׁוֹ דְּהָא אוּדִי לְגַבְאֵי וְאָמַר
 חֲטָאֵתִי לְה' וְאִף עַל גַּב דְּלָא חָב. אֲבָל בְּמָה דְחֲטָא
 בְּאוּרֵיהּ עוֹנֶשָׁא פְתַבִּית עָלֶיָּהּ וְקַבְל. מִיַּד אֶהְדֵּר דְּוִמָּה
 לְאַתְרֵיהּ בְּפַחֵי נַפְשׁ. וְעַל דָּא אָמַר דְּוִד (תהלים צד) לוֹלִי (צ"ד
 א) יי עֲזָרְתָה לִי כְּמַעַט שְׁכָנָה דְּוִמָּה נַפְשִׁי. לוֹלִי ה' עֲזָרְתָה
 לִי דְּהָוָה אֶפּוֹטְרוּפָא דִּילִי. כְּמַעַט שְׁכָנָה וְגו'. מַהוּ כְּמַעַט,
 כְּחוּטָא דְקִיק כְּשִׁיעוּרָא דְאִית בֵּינֵי וּבֵין סִטְרָא אַחְרָא,
 כִּהְוָא שְׁעוּרָא הוּת דְּלָא שְׁכָנָה דְּוִמָּה נַפְשִׁי.

וּבְגִין כֶּף בְּעֵי לְאַסְתְּמָרָא בַר נֶשׁ דְּלָא יִימָא מְלָה כְּדוּד.
 בְּגִין דְּלָא יְכִיל לְמִימַר לְדוּמָה (קהלת ד) כִּי שְׁגָגָה
 הִיא, כְּמָה דְּהָוָה לְדוּד וְנִצַּח לִיָּהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 בְּדִינָא. לְמָה יְקַצוּף הָאֱלֹהִים עַל קוּלְךָ עַל הַהוּא קוּל
 דְּאִיהוּ אָמַר. וְחַבַּל אֶת מַעֲשֵׂה יְדִיךָ דָּא בְּשׂוֹר קֹדֶשׁ בְּרִית
 קִדִּישָׁא דְּפָגִים וְאַתְמִשְׁךָ בְּגִיָּהֶנּוּם עַל יְדָא דְּדוּמָה. וּבְגִין
 כֶּף (תהלים ט) וּמַעֲשֵׂה יְדֵיךָ מִגִּיד הֲרַקִּיעַ אֲלֵיךָ אַנּוּן חֲבַר־יָא
 דְּאַתְחַבְּרוּ בְּכָלָה דָּא וּמְאָרִי קִימָא דִּילָהּ. מִגִּיד וְרָשִׁים
 כָּל חַד וְחַד. מָאן הֲרַקִּיעַ. דָּא אִיהוּ (ל"ד א) הֲרַקִּיעַ דְּבִיָּה
 חֲמָה וּלְבָנָה וְכַכְבֵּיָא וּמְזֻלֵי, וְדָא אִיהוּ סֵפֶר (יתרו דף ע"א)
 זְכָרוֹן. אִיהוּ מִגִּיד וְרָשִׁים לְהוּ וְכַתִּיב לְהוּ לְמַהוּי בְּנֵי
 הִיכְלָא וּלְמַעַבַּד רְעוּתָהוֹן תְּדִיר.

(תהלים ט) יוֹם לְיוֹם יִבִּיעַ אוֹמֵר, יוֹמָא קִדִּישָׁא מְאַנּוּן יוֹמִין

עֲלֵאִין דְּמִלְכָּא מְשַׁבְּחִין לֹון לְחַבְרֵיָא וְאִמְרִין הֵהִיא מְלָה
דְּאִמַר כָּל חַד לְחַבְרֵיהָ. יוֹמָא לְיוֹמָא יִבְיַע הֵהוּא אוֹמַר
וּמְשַׁבַּח לֵיהּ. וְלִילָה לְלִילָה כָּל דְּרָגָא דְּאִשְׁלִים (נ"א דְּשְׁלִיט)
בְּלִילָא מְשַׁבַּח דָּא לְדָא הֵהוּא דַּעַת דְּכָל חַד מְחַבְרֵיהָ,
וּבְשְׁלִימוֹ (ס"א וּבְרַחֲמִימוֹ) סַגִּי אֶתְעַבִּידוּ לֹון חַבְרִין וּרְחִימִין.
אִין אוֹמַר וְאִין דְּבָרִים בְּשָׂאָר מִילִין דְּעֵלְמָא. דְּלָא
אֶשְׁתַּמְעוּ קַמִּי מִלְכָּא קְדִישָׁא וְלָא בְּעֵי לְמִשְׁמַע לֹון.
אַבְל הֵנִי מִילֵי בְּכָל הָאָרְץ יִצָּא קוּם. עַבְדִּי (דף ט ע"א) מְשִׁיחָא
אַנּוּן מְלִין מְדוּרֵי עֲלָאִי וּמְדוּרֵי תַתָּאִי (לעיל דף ה' ב'), מֵאֲלִין
אֶתְעַבִּידוּ רְקִיעִין וּמֵאֲלִין אָרְץ מֵהֵהִיא תּוֹשְׁבַתָּא. וְאִי
תֵימָא דְּאַנּוּן מְלִין בְּאַתֵּר חַד. מְשַׁטָּטָא בְּעֵלְמָא בְּקִצָּה
תֵיבַל מְלִיָּהֶם. וּכְיוּן דְּאֶתְעַבִּידָא (דְּאֶתְאַבִּיד) רְקִיעִין מְנַהוּן,
מָאן שְׂרִיא בְּהוּן. הֲדַר וְאִמַר לְשִׁמְשׁ שָׁם אֶהֱל בְּהֶם. הֵהוּא
שְׁמִשָׁא קְדִישָׁא שְׁוֵי מְדוּרֵיהָ וּמְשַׁכְּנֵיהָ בְּהוּ וְאֶתְעַטֵּר בְּהוּ.
כְּיוּן דְּשְׂרֵי בְּאַנּוּן רְקִיעִין וְאֶתְעַטֵּר בְּהוּ, כְּדִין וְהוּא כְּחַתָּן
יוֹצֵא מִחַפָּתוֹ. חָדִי וְרַהִיט בְּאַנּוּן רְקִיעִין. נְפַק
מִנִּיָּהוּ וְעָאֵל וְרַהִיט גּוּ מְגַדְלָא חָדָא אַחְרָא בְּאַתֵּר אַחְרָא.
מְקַצָּה הַשְּׁמַיִם מוֹצָאוֹ, וְדָאִי מְעֵלְמָא עֲלָאָה נְפִיק וְאֶתִּיא
(וְאֶתָּא) דְּאִיָּהוּ (לעיל א' ב) קִצָּה הַשְּׁמַיִם לְעִילָא. וְתַקּוּפְתּוֹ (על
קְצוּתָם), מָאן תְּקוּפְתּוֹ, דָּא קִצָּה הַשְּׁמַיִם לְתַתָּא דְּאִיָּהִי
תְּקוּפַת הַשְּׁנָה דְּאַסְחָרָא לְכָל סִיפִין. וְאֶתְקַשְׂרַת מִן

הַשָּׁמַיִם עַד רְקִיעָא דָּא. וְאִין נִסְתָּר מִחֲמַתּוֹ דֵּהֵיִא תְּקוּפָה
דָּא וְתְּקוּפָה דְשִׁמְשָׁא דְאַסְחָר בְּכָל סִטְרָא.

וְאִין נִסְתָּר לִית דְּאַתְפְּסִי מִנִּיה מְכָל דְּרַגִּין עֲלָאִין דֵּהוּוּ
כְּלָהוּ מִסְחָרָן וְאַתֵּיִן לְגַבִּיָּה וְכָל חַד וְחַד לִית מֵאֵן
דֵּיִתְפְּסִי מִינִיה. מִחֲמַתּוֹ בְּשַׁעֲתָא דְאַתְחַמֵּם וְתַב (וְתַאֲיִב)
לְגַבִּיָּהוּ בְּתִיּוּבְתָא (בְּתִיאֻבְתָּא) שְׁלִים. כָּל שְׁבַחָא דָּא וְכָל
עֲלוּיָא דָּא בְּגִין אֹרִיִיתָא הוּא דְכְּתִיב, (תְּהִלִּים ט) תּוֹרַת ה'־
תְּמִימָה. שִׁית זְמַנִּין כְּתִיב הַכָּא ה', וְשִׁית קְרָאִי מִן הַשָּׁמַיִם
מִסְפָּרִים עַד תּוֹרַת יי תְּמִימָה וְעַל רִזָּא דָּא כְּתִיב בְּרָא שִׁית
הָא שִׁית אֲתוּוֹן. בְּרָא אֱלֹהִים אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ, הָא
שִׁית תְּבִין. קְרָאִי אַחֲרָנִין לְקַבֵּל שִׁית זְמַנִּין ה' שִׁית קְרָאִי
בְּגִין שִׁית אֲתוּוֹן דֵּהֵכָא. שִׁית שְׁמָהֵן בְּגִין שִׁית תְּבִין
דֵּהֵכָא.

עַד דֵּהוּוּ יִתְבִּי עָאֵלוּ רַבִּי אֶלְעָזָר בְּרִיה וְרַבִּי אַבָּא. אָמַר
לוֹן וְדָאִי אַנְפִּי שְׁכִינְתָּא אֲתֵיִן, וְעַל (ד ב) דָּא פְּנִי"אֵל
קְרִינָא לְכוּ, דֵּהָא חֲמִיתוֹן אַנְפִּי שְׁכִינְתָּא אֲפִין בְּאֲפִין.
וְהִשְׁתָּא דְקָא יִדְעָתוֹן וְגַלִּי לְכוּ קְרָא דּוּבְנִיהוּ בִּן יְהוּדָע,
וְדָאִי דְמָלָה דְעַתִּיקָא קְדִישָׁא אִיהוּ וְקָרָא דְאַבְתְּרִיָּה.
וְהֵהוּא דְסִתִּים מְכָלָא אָמְרוּ.

וְהָאִי קְרָא אִיהוּ בְּאַתֵּר אַחֲרָא כְּגִוּוֹנָא דָּא. פְּתַח וְאָמַר
(דְּבִרֵי הַיָּמִים א יא) וְהוּא הִכָּה אֵת הָאִישׁ הַמְצָרִי אִישׁ מִדָּה

חֲמֵשׁ בְּאֵמָה, וְכֹלָא רְזָא חֲדָא אִיהוּ, מֵהֵאֵי (ס"א הַאי) מְצָרִי, הֵהוּא דְאִשְׁתְּמוּדְעַ, (שְׁמוֹת י"א) גְּדוּל מְאֹד בְּאָרְץ מְצָרִים בְּעֵינֵי עֲבָדֵי וְגו' רַב וַיִּקְרָא כִּמָּה דְגַלְיָ הֵהוּא

סבא.

וְהֵאֵי קָרָא בְּמַתִּיבְתָא עֲלָאָה אֲתַמָּר. אִישׁ מְדָה כֹּלָא חֲד. (שְׁמוּאֵל ב כג) אִישׁ מֵרָאָה וְאִישׁ מְדָה כֹּלָא חֲד. בְּגִין (לְעִיל ה' ע"ב) דְּאִיהוּ שֵׁבֶת וְתַחֲוּמָא דְכְּתִיב, (בְּמַדְבַּר לז) וַיִּמְדוּתֶם מִחוּץ לְעִיר, וְכְתִיב, (וַיִּקְרָא ט) לֹא תַעֲשׂוּ עוֹל בַּמִּשְׁפָּט בַּמִּדָּה. וְעַל דָּא אִישׁ מְדָה אִיהוּ. וְאִיהוּ מִמֶּשׁ אִישׁ מְדָה אִיהוּ אֲרַכִּיָּה מְסִיפֵי עֲלָמָא וְעַד סִיפֵי עֲלָמָא. אָדָם הָרֵאשׁוֹן חָכִי הוּהוּ. וְאִי תֵימָא הָא כְּתִיב חֲמֵשׁ בְּאֵמָה. אַנּוּן חֲמֵשׁ בְּאֵמָה מְסִיפֵי עֲלָמָא עַד סִיפֵי עֲלָמָא הוּהוּ.

(דְּבָרֵי הַיָּמִים א י"א) וּבֵיַד הַמְצָרִי חֲנִית כִּמָּא דְאֵת אָמַר כְּמִנּוֹר אֲוֵרְגִים, דָּא מִטָּה הָאֱלֹהִים דְּהוּה בִּידֵיהּ חֲקִיק בְּשָׂמָא גְּלִיפָא מְפָרֵשׁ בְּנִהִירוֹ דְּצִרּוּפֵי אֲתוּוֹן דְּהוּה גְּלִיף בְּצִלְאֵל וּמַתִּיבְתָא דִּילֵיהּ דְּאֲקָרִי אֲוֵרְג דְכְּתִיב, (שְׁמוֹת לז) מִלֵּא אֹתָם וְגו' חָרַשׁ וְחִשָּׁב וְרוּקַם וְגו'. וְהֵהוּא מִטָּה הוּה נְהִיר שָׂמָא גְּלִיפָא בְּכֹל סְטָרִין בְּנִהִירוֹ דְּחֲכִימִין דְּהוּוּ מְגַלְפִין שָׂמָא מְפָרֵשׁ (פְּקוּדֵי ר"ס א) בְּאֲרַבְעִין וְתָרִין גּוּוּנֵי. וַיִּקְרָא מְכָאן וְלֵהֲלֵאָה כִּמָּה דְאָמַר זְכָאָה חוּלְקִיָּה. תִּיבּוּ יִקְרִין תִּיבּוּ

וּנְחַדֵּשׁ תְּקוּן דְּכֻלָּהּ בְּהַאי לַיְלִיא. דְּכֻלָּ מָאן דְּאִשְׁתַּתַּף
 בְּהַדְּהָ בְּהַאי לַיְלִיא יְהֵא נְטִיר עֵילָא וְתַתָּא כֹּל הֵהִיא שְׂתָא
 וַיִּפִּיק שְׂתָא בְּשִׁלָּם. עַל־יֵהוּ פְתִיב (תהלים לד) חוּנָה מְלֵאךְ יִי
 סְבִיב לִירְאִיו וַיַּחֲלִצֵם טַעְמוֹ וְרָאוּ כִּי טוֹב יִי:

פְּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר בְּרַאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים. הַאי קָרָא
 אֵית לְאִסְתַּכְּלָא בֵּיה. דְּכֻלָּ מָאן דְּאָמַר אֵית אֱלֹהָא
 אַחְרָא אִשְׁתַּצִּי מִעֲלָמִין. כְּמָה דְּאִתְמַר (ירמיה י) כְּדָנָה תִּמְרוּן
 לְהוּם אֱלֹהָא (אֱלֹהֵי) דִּי שְׁמִיא וְאַרְקָא לָא עֲבַדוּ יַאֲבְדוּ
 מֵאַרְעָא וּמִן תַּחֲוֹת שְׁמִיא אֱלֹהָ. בְּגִין דְּלִית אֱלֹהָא אַחְרָא
 בַּר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּלַחֲדוּי.

וְהַאי (דף ט ע"ב) קָרָא אֵיהוּ תַרְגוּם בַּר מְמַלָּה דְּסוּף קָרָא. אֵי
 תִּימָא בְּגִין דְּמְלֵאכִין קְדִישִׁין לָא גְזַקְקִין לְתַרְגוּם
 (ב"ח ע"ה א) וְלָא אִשְׁתַּמוּדְעֵן בֵּיה, מְלָה דָּא יָאוּת הִיא לְמִימַר
 בְּלִישְׁנָא קְדִישָׁא בְּגִין דִּישְׁמַעוֹן מְלֵאכִין קְדִישִׁין וַיְהוֹן
 גְזַקְקִין לְאוּדָאָה עַל דָּא. אֱלָא וְדָאֵי בְּגִין כֶּךָ פְתִיב תַרְגוּם
 דְּלָא גְזַקְקִין בֵּיה מְלֵאכִין קְדִישִׁין לָא (וְלָא) יְקַנְאוּן בְּבַר
 נֶשׁ לְאַבְאָשָׁא לֵיה, בְּגִין דְּבַהַאי קָרָא בְּכֻלָּלָא אַנּוּן
 מְלֵאכִין קְדִישִׁין, דְּהָא אַנּוּן אֱלֹהִים אַקְרוּן וּבְכֻלָּלָא
 דְּאֱלֹהִים הוּוּ, וְאַנּוּן לָא עֲבַדוּ שְׁמִיא וְאַרְקָא. וְאַרְקָא,
 וְאַרְעָא מְבַעֵי לֵיה. אֱלָא בְּגִין (קכ"ז א) דְּאַרְקָא אֵיהִי חֲדָא
 מֵאַנּוּן שְׁבַע אַרְעִין דְּלַתְתָּא. וּבַהַהוּא אַתְר אֵית בְּנֵי בְנוּי

דְּקִינָן. לְבַתֵּר דְּאַתְתָּרֵךְ מֵעַל אַפֵּי אַרְעָא (כ"ד ב) נְחִית לְתַמָּן
וְעֵבִיד תּוֹלְדוֹת וְאַשְׁתַּבֵּשׁ תַּמָּן דְּלֹא יַדַּע כְּלוּם. וְאַיְהוּ
אַרְעָא כְּפִילָא דְאַתְכַּפֵּל מִחֲשׁוּכָא וְנַהוּרָא.

וְאַיִת תַּמָּן תְּרִין מְמַנָּן שְׁלִיטִין דֵּי שְׁלִטִין דָּא בַּחֲשׁוּכָא
וְדָא בְּנַהוּרָא. וְתַמָּן קְטְרוּגָא דָּא בְּדָא. וְשַׁעְתָּא
דְּנְחִית לְתַמָּן קִין, אֲשַׁתְּתָּפוּ דָּא בְּדָא וְאַשְׁתְּלִימוּ כְּחֻדָּא.
וְכֻלָּא חֲזִי דְאַנּוּן תּוֹלְדוֹת דְּקִין. וְעַל דָּא אַנּוּן בְּתִרִין
רֵאשִׁין כְּתִרִין חִיוּן, בַּר דְּכַד הֵהוּא נַהוּרָא שְׁלִיט נֶצַח
דִּילִיָּה וְנֶצַח עַל אַחֲרָא. וְעַל דָּא אַתְכַּלִּילוּ דֵּי בַּחֲשׁוּכָא
בְּנַהוּרָא וְהוּוּ חַד. אַנּוּן תְּרִין מְמַנָּן עֲפָרִירָא וְקִסְטִימוּן.
וְדִיוקְנָא דְלַהוּן כְּדִיוקְנָא דְמִלְאַכִּין קְדִישִׁין בְּשִׁית גְּדַפִּין.
חַד דִּיוקְנָא כְּתוּרָא, וְחַד דִּיוקְנָא כְּנִשְׂרָא. וְכַד מִתְחַבְּרָן
אַתְעֵבִידוּ דִּיוקְנָא דְאַדָּם.

כַּד אַנּוּן בַּחֲשׁוּכָא מִתְהַפְּכִין לְדִיוקְנָא דְנַחֲשׁ בְּתִרִין
רֵאשִׁין וְאַזְלִין כְּחוּיָא וְטְאָסִין גּוֹ תְהוּמָא וְאַסְתַּחֲיִין
בִּימָא רַבָּא. כַּד מְטָאן לְשִׁלְשָׁלָּא דְעֵזָא וְעֵזָא לְ
מַרְגִּיזִין לוֹן וּמִתְעָרִי לוֹן. וְאַנּוּן מְדַלְגִין גּוֹ טוּרֵי חֲשׁוּכָן
וְחֲשִׁבֵי דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעֵי לְמִתְבַּע לוֹן דִּינָא. וְאַלִין
תְּרִין מְמַנָּן שְׁאֲטִין בִּימָא רַבָּא וּפְרַחִין מִתַּמָּן וְאַזְלִין
בְּלִילִיָּא לְגַבֵּי (י"ט ב, נ"ה ב) נַעֲמָה אִמְהוּן דְּשִׁדִין דְּטָעוּ
אַבְתָּרְהָא דְחִלִין קְדַמָּאִין וְחֲשִׁבִין לְמַקְרַב לְגַבְתָּהּ. וְאַיְהִי

דְּלִיגַת שְׁתֵּי אֲלָפִין פָּרְסִין וְאֶתְעִבִּידַת בְּכַמָּה צִיּוּרִין לְגַבֵּי
בְּנֵי נֶשֶׁא בְּגִין דִּיטְעוּן בְּנֵי נֶשֶׁא אֲבַתְרָה.

וְאֵלִין תְּרִין מִמֶּנּוּ פִּרְחִין וּמִשְׁטָטִין בְּכָל עָלְמָא וְאֶהֱדָרִין
לְאַתְרֵיהוּ. וְאַנּוּן מִתְעָרִין לְאַנּוּן בְּנֵי בְנוֹי דְקִין

בְּרוּחָא דִּיצְרִין בִּישִׁין לְמַעְבַּד תּוֹלְדוֹת. שְׁמִיא דְשִׁלְטִין
תָּמָן לָאוּ כְּהֵנִי. וְלֹא אוֹלִידַת אַרְעָא בְּחִילָא דְלֵהוֹן זְרוּעָא
(שלח קע"ב א) וְחֻצְדָּא כְּהֵנִי. וְלֹא אֶהֱדָרִין אֶלָּא בְּכַמָּה שְׁנִין

וְזַמְנִין. וְאַנּוּן אֱלֹהָא (אלהיא) דִּי שְׁמִיא וְאַרְקָא לָא עֲבָדוּ.

יֵאבְדוּ מֵאַרְעָא עֵילָאָה דְתַבַּל, דְּלֹא יִשְׁלָטוּן בָּהּ וְלֹא
יִשְׁטָטוּן בָּהּ וְלֹא יְהוּן גְּרָמִין לְבְנֵי נֶשֶׁא לְאַסְתָּאבָּא

מִמְקָרָה לִילִיא. וְעַל דָּא יֵאבְדוּ מֵאַרְעָא וּמִן תְּחֻת שְׁמִיא
דְּאֶתְעִבִּידוּ (לעיל דף ג' א) בְּשִׁמָּא דְּאֱלֹהֵי כְּמָה (ב א) דְּאֶתְמַר.

וְעַל דָּא הָאֵי קָרָא תְּרַגּוּם דְּלֹא יַחְשְׁבוּן מְלֹאכֵי עֲלָאֵי
דְּעֵלְיֵיהוּ אֲמַרִין, וְלֹא יִקְטַרְגּוּ לָן. וְעַל דָּא רְזָא דְּאֱלֹהֵי

כְּמָה דְּאֶתְמַר אִיהוּ מְלָה קַדִּישָׁא דְּלֹא אֶתְחַלֵּף בְּתַרְגּוּם.

אֲמַר לִיָּה רַבֵּי אֶלְעָזָר, הָאֵי קָרָא דְּכְתִיב, (ירמיה י') מִי (שמות
צ"ה ע"ב) לֹא יִרְאֶךָ מֶלֶךְ הַגּוֹיִם כִּי לָךְ יֵאָתֶה, מֵאֵי

שְׁבַחָא אִיהוּ. אֲמַר לִיָּה אֶלְעָזָר בְּרִי, הָאֵי קָרָא בְּכַמָּה
דּוּכְתֵי אֶתְמַר, אֲבָל וַדָּאֵי לָאוּ אִיהוּ (נ"א ה"ב) דְּכְתִיב, (ירמיה

י') כִּי בְּכָל חֻכְמֵי הַגּוֹיִם וּבְכָל מַלְכוּתָם דְּהָא אַתָּא לְמַפְתָּח
פּוּמָא דְּחִיבִין דְּחִיבִין דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לָא יִדַע

הַרְהוּרִין וּמַחְשָׁבִין דִּילְהוֹן. וּבְגִין כֶּךָ אֵית לְאוּדְעָא
 שְׁטוּתָא דְלְהוֹן. דְּזַמְנָא חָדָא אַתָּא פִּילוֹסוֹפָא חָדָא
 דְּאוּמוֹת הָעוֹלָם לְגַבְאִי, אִמַר לִי אַתוֹן אֲמַרִין דְּאַלְהֵכוֹן
 שְׁלִיט בְּכֹל רוּמֵי שְׁמִיא. כְּלָהוֹן חֵיילִין וּמִשְׁרִיין לָא
 אֲדַבְּקוֹן וְלֹא יִדְעֵי אַתְר דִּילֵיהּ. הַאי קָרָא לָא אֲסַגֵּי יְקָרִיהּ
 כֶּךָ. דְּכַתִּיב כִּי בְּכֹל חַכְמֵי הַגּוֹיִם וּבְכֹל מַלְכוּתָם מֵאִין
 כְּמוֹךָ. מֵאִי שִׁיקוּלָא דָא לְבַנֵּי נְשָׂא דֵי לֵית ^(דף י ע"א) לִין
 קִיּוּמָא.

וְתוּ דְאַתוֹן אֲמַרִין ^(דברים לד) וְלֹא קָם נְבִיא עוֹד בְּיִשְׂרָאֵל
 כְּמִשָּׁה, בְּיִשְׂרָאֵל לֹא קָם אֲבָל בְּאוּמוֹת הָעוֹלָם קָם.
 אוּף הָכִי אַנָּא אִימָא בְּכֹל חַכְמֵי הַגּוֹיִם אִין כְּמוֹהוּ, אֲבָל
 בְּחַכְמֵי יִשְׂרָאֵל אֵית. אִי הָכִי אֱלֹהָא דְאֵית בְּחַכְמֵי יִשְׂרָאֵל
 כְּוֹתִיהּ לָאו אִיהוּ עֲלָאָה שְׁלִיטָא. אֲסַתְּפֹל בְּקָרָא וְתִשְׁכַּח
 דְּדִיִּיקְנָא כְּדָקָא יְאוּת. אֲמִינָא לֵיהּ וְדֵאִי שְׁפִיר קָא
 אֲמַרְתָּ.

מֵאִן מַחֲיָה מִתִּים אֲלָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּלַחֲדוּי,
 אַתָּא אֵלֵיהּ וְאֵלִישָׁע וְאַחֲיוּ מִתִּיָא. מֵאִן מוֹרִיד
 גְּשָׁמִים אֲלָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּלַחֲדוּי אַתָּא אֵלֵיהּ
 וּמִנַּע לֹון וּנְחִית לֹון בְּצִלוֹתֶיהּ. מֵאִן עֶבֶד שְׁמִיא וְאַרְעָא
 אֲלָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּלַחֲדוּי, אַתָּא אַבְרָהָם אַתְּקִימוּ
 בְּקִיּוּמוֹהִי בְּגִינֵיהּ. מֵאִן מְנַהִיג שְׁמִשָּׁא אֲלָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ

הוא, אַתָּא יְהוֹשֻׁעַ וְשָׂכִיף לִיה וּפְקִיד לִיה דִּיקוּם עַל
 קִיּוּמֵיהּ וְאַשְׁתַּכַּךְ וּכְתִיב, (יהושע י) וַיְדוּם הַשֶּׁמֶשׁ וַיֵּרַח עֲמֹד.
 קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא גִזֵּר גִּזְרֵי דִין אוּף הָכִי מִשָּׁה גִזֵּר גִּזְרֵי
 דִּין וְאַתְקִימוּ. וְתוּ דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא גִזֵּר גִּזְרֵי
 וְצַדִּיקֵי דְיִשְׂרָאֵל מִבְּטָלִין לוֹ דְכְתִיב, (שמואל ב כג) צַדִּיק
 מוֹשֵׁל יֵרֵאת אֱלֹהִים. וְתוּ דֵּאִיהוּ פְקִיד לִוְן לְמַהֲךְ בְּאוֹרְחוּי
 מִמֶּשׁ לְאַתְדַּמָּא לִיה בְּכָלָא. אֲזַל הֵהוּא פִּילוֹסוֹפָא
 וְאַתְגִּייר בְּכַפֵּר שְׁחָלִים וְקָרוּן לִיה יוֹסֵי קְטִינָאָה. וְאוֹלִיף
 אוֹרֵייתָא סְגִיָּא. וְאִיהוּ בֵּין חֲפִימִין וְזַפְאִין דֵּהֵהוּא אַתֵּר.
 הַשְׁתָּא אִית לְאַסְתַּכְּלָא בְּקָרָא וְהָא כְּתִיב, (ישעיה מ) כָּל
 הַגּוֹיִם כָּאִין נִגְדוּ. מֵאִי רַבּוּיָא הָכָא. אֲלָא מִי לֹא
 יֵרָאךְ מֶלֶךְ הַגּוֹיִם וְכִי מֶלֶךְ הַגּוֹיִם אִיהוּ וְלֹא מֶלֶךְ
 יִשְׂרָאֵל. אֲלָא בְּכָל אַתֵּר קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בְּעָא
 לְאַשְׁתַּבַּחַא בְּיִשְׂרָאֵל, וְלֹא אַתְקִרֵי אֲלָא עַל יִשְׂרָאֵל
 בְּלַחֲדוּי. דְכְתִיב, (שמות ה) אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֱלֹהֵי הָעִבְרִים,
 וּכְתִיב, (ישעיה מד) כֹּה אָמַר יי מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל. מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל
 וְדֵאִי. אֲמָרוּ אוֹמוֹת הָעוֹלָם פִּטְרוּן אַחֲרָן אִית לָן בְּשִׁמְיָא
 דֵּהָא מַלְכִּיכוּן לָא שְׁלִיט אֲלָא עַלֵּיכוּ בְּלַחֲדִיכוּן וְעַלְנָא
 לָא שְׁלִיט.

אַתָּא קָרָא וְאָמַר מִי לֹא יֵרָאךְ מֶלֶךְ הַגּוֹיִם (ב"א) מֶלֶכָא
 עֵילָאָה לְרַדְאָה לִוְן וְלֹאֲלִקָאָה לִוְן וְלִמְעַבַּד בְּהוֹן

רְעוּתִיהָ. כִּי לָךְ יָאֲתָה לְדַחֲלָא מִנָּךְ לְעֵילָא וְתַתָּא. כִּי בְכָל
 חֲכָמֵי הַגּוֹיִם) אֵלֶיךָ שְׁלִיטִין רַבְרַבֵּן דִּי מִמְנָן עַלֵּיהוּ. וּבְכָל
 מַלְכוּתָם בְּהֵוָה מַלְכוּ דְלְעֵילָא. דְּהָא אַרְבַּע מַלְכוּוֹן
 שְׁלִיטִין אֵית לְעֵילָא וְשְׁלִטִין בְּרְעוּתִיהָ עַל כָּל שְׂאָר עַמִּין.
 וְעַם כָּל דָּא לִית בְּהוּ דִּיעֵבִיד אִפְלוּ מְלָה זְעִירָא אִלָּא
 כְּמָה דְפָקִיד לֹוֹן דְכְתִיב, (דניאל ד) וּכְמַצְבִּיָּה עֵבִיד בְּחִיל
 שְׁמִיא וְדִירֵי אַרְעָא. חֲכָמֵי הַגּוֹיִם אֲנוּן מִמְנָן וְרַבְרַבֵּן
 דְלְעֵילָא דְחֲכַמְתָּא דְלַהוֹן מִנֵּיהוּ הוּוּה. בְּכָל מַלְכוּתָם
 מַלְכוּתָא דְשְׁלִיט כְּמָה דְאֲתָמֵר. וְדָא הוּוּ קָרָא כְּפִשְׁטִיהָ.
 אֲבָל בְּכָל חֲכָמֵי הַגּוֹיִם וּבְכָל מַלְכוּתָם. הָאֵי אֲשַׁכְּחָנָא
 בְּסַפְרֵי קְדָמָאֵי, דְאֲנוּן מְשַׁרְיִין וְחֵיילִין אַף עַל גַּב
 דְאֲתַפְקֵדוֹן עַל מְלִין דְעֵלְמָא וּפְקִיד לְכָל חַד לְמַעַבְד
 עֵבִידְתָּא, מָאן הוּוּ (סְתִימָא קְדִישָׁא וְלֹא כְרְעוּתִיהָ) דִּיעֵבִיד שׁוּם חַד
 מִנֵּיהוּ כְּמוֹךְ. בְּגִין דְאֲנִת רְשִׁים בְּעֵילוּיָא, וְאֲת רְשִׁים
 בְּעוּבְדָךְ מְכֻלָּהוּ. וְדָא הוּוּ מֵאִין כְּמוֹךְ יֵי, מָאן הוּוּ
 סְתִימָא קְדִישָׁא דִיעֵבִיד וְלַהוּי כְּמוֹךְ עֵילָא וְתַתָּא. וִיְהֵא
 דְמִי לָךְ (בְּכָל) (בְּכוּלָא), עוּבְדָא דְמַלְכָא קְדִישָׁא שְׁמִים וְאַרְץ,
 אֲבָל אֲנוּן (ישעיה מד) תְּהוּ וְחֲמוּדִיהֶם בַּל יוֹעִילוּ. בְּקוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּוּ כְּתִיב בְּרָאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים וְגוֹ, בְּמַלְכוּתָם
 כְּתִיב וְהָאָרֶץ הִיְתָה תְּהוּ וּבְהוּ.
 אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן לְחַבְרִיאָא בְּנֵי הַלּוּלָא דָא, כָּל חַד

מִנְכוּן יִקְשֹׁט קְשׁוּטָא חַד לְפִלָּה. אָמַר לְרַבִּי אֶלְעָזָר בְּרִיהַ.
 אֶלְעָזָר הֵב נְבוֹזָא חַד לְפִלָּה דְּהָא לְמַחַר אֶסְתַּכַּל (קודשא
 בְּרִיךְ הוּא) (נ"א ביה) כֵּד יַעוּל לַחֲוֹפָה בְּאַנוּן שִׁירִין וְשִׁבְחִין דִּיהֵבו
 לָהּ בְּנֵי הַיְכָלָא לְקַיְימָא קַמִּיהָ.

פְּתַח רַבִּי אֶלְעָזָר וְאָמַר (שיר השירים ג) מִי (קע"ו ב) זֹאת עוֹלָה
 מִן הַמְדַבֵּר וְגו', מִי זֹאת, כִּלְלָא דְתַרִּין קְדוּשִׁין
 (קדישין) דְתַרִּין עֲלָמִין בְּחִבּוּרָא חֲדָא וְקְשׁוּרָא חֲדָא. עוֹלָה
 מִמַּשׁ לְמַהוּי קֹדֶשׁ קֹדֶשִׁין. דְּהָא קֹדֶשׁ קֹדֶשִׁין מ"י.
 וְאֶתְחַבְּרָא בְּזֹא"ת. בְּגִין לְמַהוּי (את) עוֹלָה דְּאִיהִי קֹדֶשׁ
 קֹדֶשִׁין. מִן הַמְדַבֵּר דְּהָא מִן הַמְדַבֵּר יִרְתָּא לְמַהוּי כִּלָּה
 וְלַמִּיעַל לַחֲפָה. תּוּ מִן הַמְדַבֵּר אִיהִי עוֹלָה כִּמָּא דְּאֶת
 אָמַר, (שיר השירים ד) וּמְדַבְּרֵךְ נְאוּה בְּתַהוּא מְדַבֵּר (דף י"ע"ב)
 דְּלַחֲשׂוּ בְּשִׁפּוּן אִיהִי עוֹלָה.

וְתַנִּינָן מֵאֵי דְכָתִיב, (שמואל א ד) הָאֱלֹהִים הָאֲדִירִים הָאֵלֶּה
 אֵלֶּה הֵם הָאֱלֹהִים הַמְּפִים אֶת מִצְרַיִם בְּכָל מִכָּה
 בַּמְדַבֵּר. וְכִי כָּל דְּעֵבֵד לֹון קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בַּמְדַבֵּר
 הוּהוּ, וְהָא בִּישׁוּבָא הוּהוּ. אֵלָא בַּמְדַבֵּר, בְּדַבּוּרָא, כִּמָּא
 דְּאֶת אָמַר, (שיר השירים ד) וּמְדַבְּרֵךְ נְאוּה. וְכָתִיב, (תהלים עה)
 מַמְדַבֵּר הָרִים. אוּף הָכִי עוֹלָה מִן הַמְדַבֵּר, מִן הַמְדַבֵּר
 וְדָאֵי. בְּתַהֵיא מְלָה דְּפּוּמָא אִיהִי סְלָקָא וְאֶעֱלַת בֵּין גְּדַפֵּי
 דְּאָמָא, וְלִבְתַּר בְּדַבּוּרָא נַחְתָּא וְשִׁרְיָא עַל רִישֵׁיהוּ דְּעַמָּא
 קְדִישָׁא.

הַיָּד סִלְקָא בְּדְבוּרָא. דְּהָא בְּשִׁירוֹתָא כַּד בַּר נָשׁ קָאִים
 בְּצַפְרָא אִית לִיה לְבָרְכָא לְמַאֲרִיָּה. בְּשַׁעְתָּא דְּפִקְח
 עֵינֵי הַיָּד מְבָרַךְ. הָכִי הוּוּ עֲבִדֵי חֲסִידֵי קַדְמָאִי, נִטְלָא
 דְּמִיָּא הוּוּ יְהִיבֵי קְמִיָּהוּ, וּבְזִמְנָא דְּאֲתַעְרוּ בְּלִילִיא אֲסַחֵן
 יְדֵיָּהוּ. וְקִיָּמִי וְלַעֲאן בְּאוֹרֵיָּתָא וּמְבָרְכִי עַל קְרִיאָתָה
 (וכו'). תַּרְנַגְוִלָּא קָרִי וְכַדִּין פְּלַגוֹת לִילִיא מִמֶּשׁ, וְכַדִּין
 קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא (ס' ב) אֲשַׁתְּכַח עִם צְדִיקֵיָּא בְּגִנְתָּא
 דְּעַדָּן, וְאֲסִיר לְבָרְכָא בִּידִין מְסוֹאֲבוֹת וּמְזַהְמוֹת. (ומְבָרְכִין).

וְכֵן כָּל שַׁעְתָּא.

בְּגִין דְּבִשַׁעְתָּא דְּבַר נָשׁ נָאִים, רוּחִיָּה פְּרַחָא מְנִיָּה.
 וּבְשַׁעְתָּא דְּרוּחִיָּה פְּרַחָא מְנִיָּה, רוּחָא מְסַאֲבָא זְמִין
 וְשָׂרִיא עַל יְדוּי וּמְסַאֲב לֹון וְאֲסִיר לְבָרְכָא בְּהוּ בְּלָא
 נְטִילָה. וְאִי תִימָא אִי הָכִי הָא בִּימָמָא דְּלָא נָאִים וְלָא
 פְּרַח רוּחִיָּה מְנִיָּה וְלָא שָׂרִיא עֲלִיָּה רוּחָא מְסַאֲבָא וְכַד
 עָאֵל לְבֵית הַפְּסָא לָא יְבָרַךְ וְלָא יְקָרָא בְּתוֹרָה אֲפִלוּ מְלָה
 חָדָא עַד דִּי־סַחֵי יְדוּי. וְאִי תִימָא בְּגִין דְּמְלוּכָלְכִים אַנּוּן,
 לָאוּ הָכִי הוּא, בְּמָה אֲתִלְכְּלוּ. אֲלָא ווִי לְבַנֵּי עֲלָמָא דְּלָא
 מְשַׁגְיַחִין וְלָא יְדַעִין בִּיקָרָא דְּמַאֲרִיָּהוּן וְלָא יְדַעִי עַל מַה
 קְיָימָא עֲלָמָא. רוּחָא חָדָא אִית בְּכָל בֵּית הַפְּסָא דְּעֲלָמָא
 דְּשָׂרִיא תַמְן וְאֲתַהֲנִי מַהְהוּא לְכְלוּכָא וְטַנוּפָא וּמִיד שָׂרִי
 עַל אַנּוּן אֲצַבְעֵן דִּידוּי דְּבַר נָשׁ.

פֶּתַח רַבִּי שְׁמֵעוֹן וְאָמַר כָּל מָאן דְּחָדִי בְּאַנּוֹן מוֹעֲדֵיָא
 וְלֹא יְהִיב חוֹלְקִיָּה לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, הֵהוּא רַע
 עֵין שְׁטַן שׁוֹנֵא אוֹתוֹ וְקָא מְקַטְרַג לִיהּ וְסָלִיק לִיהּ מְעַלְמָא
 וְכַמְּה עָקוּ עַל עָקוּ מְסַבֵּב לִיהּ. חוֹלְקִיָּה דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא, לְמַחְדֵּי לְמִסְכְּנֵי כְּפוּם מַה דִּיכִיל לְמַעְבַּד. בְּגִין
 דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּיוֹמֵיָא אֲלִין אֲתִי לְמַחְמֵי לְאַנּוֹן
 מְאֲנִין תְּבִירִין דִּילִיָּהּ, וְעָאֵל עָלֵיָּהּ וְחָמֵי דְּלֹא אֵית לְהוֹן
 לְמַחְדֵּי, וּבְכִי עָלֵיָּהּ. סָלִיק לְעֵילָא ^(וּבְעֵי) לְחַרְבָּא עָלְמָא.

אַתָּאן בְּנֵי מְתִיבְתָא קָמִיָּה וְאָמְרֵי רַבּוֹן עָלְמָא, רַחוּם
 וְחַנּוּן אַתְּ קְרִיאַת יְתַגְלָגְלוֹן רַחֲמֶךָ עַל בְּנֶךָ. אָמַר

לוֹן וְכִי ^(בְּנֵי) עָלְמָא לָא ^(דְּעֵין דְּלֹא) עַבְדִּית לִיהּ אֱלֹא עַל חֶסֶד
 דְּכַתִּיב, ^(תְּהִלִּים פֶּט) אָמַרְתִּי עוֹלָם חֶסֶד יִבְנֶה, וְעָלְמָא עַל דָּא
 קְיָיְמָא. אָמְרֵי קָמִיָּה מְלֹאכֵי עֲלָאֵי, רַבּוֹן עָלְמָא הָא
 פְּלַנְיָא דְּאָכִיל וְרוּי וְיִכִּיל לְמַעְבַּד טִיבוּ עִם מְסַכְּנֵי וְלֹא
 יְהִיב לוֹן מִיַּדִּי. אֲתִי הֵהוּא מְקַטְרָגָא וְתַבַּע רְשׁוֹ וְרַדְף
 אַבְתָּרִיָּה דִּיהֵהוּא בְּרַנְשׁ.

מָאן לָן בְּעָלְמָא גְדוֹל מְאִבְרָהֶם דְּעַבַּד טִיבוּ לְכָל בְּרִיִּין.
 בְּיוֹמָא דְּעַבַּד מְשִׁתֵּיָּא, מַה פְּתִיב, ^(בְּרֵאשִׁית כ"א) וַיִּגְדַּל
 הַיֶּלֶד וַיִּגְמַל, וַיַּעַשׂ אֲבָרָהֶם מְשִׁתָּה גְדוֹל בְּיוֹם הַגְּמִל אֶת
 יִצְחָק. עַבַּד אֲבָרָהֶם מְשִׁתֵּיָּא וְקָרָא לְכָל רַבְרַבֵּי דָרָא
 לְהֵיָּא סְעוּדָתָא. וְתַנִּינָן בְּכָל סְעוּדָתָא דְּחַדּוּה, הֵהוּא

מִקְטָרְגָא אָזִיל וְחָמִי אִי הֵהוּא בַר נָשׁ אֶקְדִּים טִיבו
 לְמִסְכְּנִי, וּמִסְכְּנִי בְּבֵיתָא, הֵהוּא מִקְטָרְגָא אֶתְפָּרֵשׁ
 מֵהֵהוּא בֵּיתָא וְלֹא עָאֵל תַּמָּן, וְאִי לָאו עָאֵל תַּמָּן. וְחָמִי
 עֲרַבּוּבִיא דְחֻדּוּה בְּלֹא מִסְכְּנִי וּבְלֹא טִיבו דְּאֶקְדִּים
 לְמִסְכְּנִי, סְלִיק לְעֵילָא וּמִקְטָרְגָא עָלֵיהּ.

אַבְרָהָם פִּיּוּן דְּזַמִּין לְרַבְרַבִּי דְרָא, נָחַת מִקְטָרְגָא וְקָם
 עַל פֶּתַחַא פְּגוּוּנָא דְמִסְכְּנָא וְלֹא הוּהּ מָאן
 דְּאֶשְׁגַּח בֵּיהּ. אַבְרָהָם הוּהּ מְשֻׁמֵּשׁ לְאַנּוּן מַלְכִין וְרַבְרַבִּין.
 שָׂרָה אֹנִיָּקַת בְּנִין לְכֻלְהוּ, דְּלֹא הוּוּ מִהֲמַנִּין כַּד אִיהִי
 אוֹלִידַת אָלָא אֶמְרוּ אֲסוּפִי הוּא וּמִן שׁוּקָא אֶיִתִּיאוּ לֵיהּ.
 בְּגִין כֶּף אֶתִּיּוּן בְּנֵיִהוּ בְּהַדִּיּוּהוּ וּנְטִלַת לוֹן שָׂרָה וְאוֹנִיָּקַת
 לוֹן קָמִיִּהוּ. הֵדָא הוּא דְכָתִיב, (בראשית כא) מִי מִלָּל (דף יא ע"א)
 לְאַבְרָהָם הַנִּיָּקָה בָּנִים שָׂרָה, בָּנִים וְדָאִי. וְהֵהוּא מִקְטָרְגָא
 עַל פֶּתַחַא. אֶמְרָה (שָׂרָה) צְחוק עָשָׂה לִי אֱלֹהִים.

מִיֵּד סְלִיק הֵהוּא מִקְטָרְגָא קָמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְאָמַר
 לֵיהּ רַבּוֹן עֲלָמָא אַתְּ אֶמְרַתְּ אַבְרָהָם אוּהֵבִי, (הא
 אַבְרָהָם) עֶבֶד סְעוּדַתָּא וְלֹא יָהֵב לָךְ מִיָּדִי, וְלֹאוּ לְמִסְכְּנִי,
 וְלֹא קָרִיב קְדָמָךְ אֶפִּילוּ יוֹנָה חַד. וְתוּ אֶמְרַת שָׂרָה דְחֵיִכַּת
 בַּהּ. אָמַר לֵיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מָאן בְּעֲלָמָא כְּאַבְרָהָם.
 וְלֹא זֹו מִתַּמָּן, עַד דְּבַלְבַּל כָּל הֵהִיא חֻדּוּה, וּפְקִיד קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא לְמִקְרַב לְיַצְחָק קָרְבָּנָא, וְאַתְגְּזֹר עַל שָׂרָה

דְּתָמוּת עַל צַעֲרָא דְּבִרָהּ. כֹּל הָהוּא צַעֲרָא גְרָיִם, דְּלֹא
יְהִיב מִיַּדִּי לְמַסְכְּנֵי.

פִּתְחָה רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר מֵאֵי דְכָתִיב, (ישעיה לז) וַיִּסַּב
חֲזִיקֵיהוּ פָּנָיו אֶל הַקִּיר וַיִּתְפַּלֵּל אֶל ה'. תָּא חֲזִי,
כַּמָּה הוּא חֵילָא תְּקִיפָא דְאֹרִייתָא, וְכַמָּה הוּא עֲלָאָה עַל
כָּלָא. דְּכָל מָאן דְּאִשְׁתַּדֵּל בְּאֹרִייתָא לָא דְחִיל מְעִילָאֵי
וּמִתְתַּאֵי. וְלֹא דְחִיל מִמַּרְעִין בִּישִׁין דְּעֵלְמָא. בְּגִין דְּאִיהוּ
אֲחִיד בְּאִילָנָא דְחֵי וַיְלִיף מִיַּנְיָה בְּכָל יוֹמָא.

דְּהָא אֹרִייתָא תּוֹלִיף לְבַר נָשׁ לְמִיזַל בְּאַרְחָ קְשׁוּט.
תּוֹלִיף לֵיהּ עֵיטָא הֵיךְ יְתוּב קָמִי מְאִרִיָּה לְבַטְלָא
הֵהִיא גְזֵרָה. דְּאִפִּילוּ אֲתַגְזֹר עֲלֵיהּ דְּלֹא יִתְבַּטַּל הָאֵי
גְזֵרָה, מִיַּד אֲתַבְּטַל וְאִסְתַּלַּק מִיַּנְיָה וְלֹא שְׂרִיא עֲלֵיהּ דְּבַר
נָשׁ בְּהָאֵי עֵלְמָא. וּבְגִין כֶּךָ בְּעֵי לֵיהּ לְבַר נָשׁ לְאִשְׁתַּדֵּלָא
בְּאֹרִייתָא יִמְמָא וְלִילֵי וְלֹא יִתְעַדֵּי מִיַּנְיָה הֲדָא הוּא דְכָתִיב
(יהושע א) וְהִגִּיתָ בּוֹ יוֹמָם וְלַיְלָה. וְאֵי אֲתַעֲדֵי מִיַּנְיָה
דְּאֹרִייתָא אִו אֲתַפְרֵשׁ מִיַּנְיָה כְּאֵלוּ אֲתַפְרֵשׁ מֵאִילָנָא
דְּחֵי.

תָּא חֲזִי, עֵיטָא לְבַר נָשׁ, כִּד אִיהוּ סְלִיק בְּלִילֵיָא עַל
עַרְסִיָּה בְּעֵי לְקַבְּלָא עֲלֵיהּ מְלָכוּתָא דְּלְעִילָא בְּלָבָא
שְׁלִים וְלֹאֲקַדְמָא לְמַמְסַר קָמִיָּה פְּקֻדוֹנָא דְּנַפְשִׁיָּה (בראשית
י"ט ע"ב) וּמִיַּד אִשְׁתַּזִּיב מִכָּל מַרְעִין בִּישִׁין וּמִכָּל רוּחִין בִּישִׁין

וְלֹא שְׁלֵטִין עָלֶיהָ. וּבְצַפְרָא קָם מְעַרְסִיהּ בְּעֵי לְבָרְכָא
 לְמַאֲרִיהּ וּלְמִיעַל לְבֵיתֶיהּ וּלְמִסְגָּד קָמִי הֵיכְלֶיהּ בְּדַחִילוֹ
 סָגִיא, וּבִתְרַ פֶּן יִצְלִי צְלוֹתֶיהּ וְיִסֵּב עֵיטָא מֵאַנּוּן אֲבָהּן
 קַדִּישִׁין דְּכְתִיב, (תהלים ה) וְאֲנִי בָּרֹב חֲסִדֶּךָ אָבוּא בֵּיתְךָ
 אֲשֶׁתְּחַוֶּה אֶל הֵיכַל קֹדֶשְׁךָ בִּירְאָתְךָ.

הַכִּי אֲוִקְמוּהָ לָא לְבָעֵי לֵיהּ לְבַר נָשׁ לְעֶאֱלָא לְבִי
 כְּנִישְׁתָּא אֶלָּא אִי אֲמַלִּיךְ בְּקַדְמִיתָא בְּאַבְרָהָם יִצְחָק
 וְיַעֲקֹב, בְּגִין דְּאַנּוּן תְּקִינּוּ צְלוֹתָא לְקָמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא. הָדָא הוּא דְכְתִיב וְאֲנִי בָּרֹב חֲסִדֶּךָ אָבוּא בֵּיתְךָ, דָּא
 אֲבָרְהָם. אֲשֶׁתְּחַוֶּה אֶל הֵיכַל קֹדֶשְׁךָ, דָּא יִצְחָק. בִּירְאָתְךָ,
 דָּא יַעֲקֹב. וּבְעֵי לְאַכְלָלָא לֹוֹן בְּרִישָׁא, וּבִתְרַ פֶּן יִיעוּל
 לְבִי כְּנִישְׁתָּא וְיִצְלִי צְלוֹתֶיהּ. כְּדִין כְּתִיב, (ישעיה מט) וַיֹּאמֶר
 לִי עֲבָדִי אַתָּה יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּךָ אֲתַפָּאֵר.

רַבִּי פִּינְחָס הוּוּה שְׂכִיחַ קָמִי דְרַבִּי רְחוּמָאִי בְּכִיף יִמָּא
 דְּגִנוּסָר. וּבַר נֶשׁ רַב וְקַשְׁיָשָׁא דִּיּוֹמִין הוּוּה וְעֵינּוּי
 אֲסַתְּלָקוּ מִלְּמַחְמִי. אָמַר לְרַבִּי פִּינְחָס וּדְאִי שְׂמַעְנָא
 דִּיּוֹחָאִי חֲבַרְנָא אִית לִיהּ מְרַגְלִית אַבְן טָבָא, וְאֲסַתְּכִלִּית
 בְּנַהוּרָא דֶּהֱהִיא מְרַגְלִית נְפָקָא כְּנַהֲרֵי דְשְׂמִשָׁא מְנַרְתְּקָה
 וְנַהֲרָא כָּל עֲלָמָא. וְהֵהוּא נַהוּרָא קָאִים מְשִׁמִּיא לְאַרְעָא
 וְנַהֲרֵי כָּל עֲלָמָא עַד דִּיתִיב עֲתִיק יוֹמִין וְיִתִּיב עַל כְּרַסְיָא
 כְּדָקָא יָאוּת. וְהֵהוּא נַהוּרָא כְּלִיל כְּלָא בְּבֵיתְךָ. וּמְנַהוּרָא

דַּאתְכִּלִּיל בְּבֵיתְךָ. נֶפֶק נְהִירוֹ דְקִיק וְזַעִיר וְנִפְיָק לְבַר
וְנִהִיר כָּל עֲלָמָא, זַכָּאָה חוּלְקָךְ. פּוֹק בְּרִי, פּוֹק, זִיל
אַבְתֵּרִיָּה דִּהֵיא מְרַגְלִית דְנִהִיר עֲלָמָא, דִּהָא שְׁעָתָא
קַיִמָא לָךְ.

נֶפֶק מְקַמִּיָּה וְקָאִים לְמִיעַל בְּהֵיא אַרְבָּא וְתַרִּין גּוֹבְרִין
בְּהֵדִיָּה. חָמָא תַרִּין צַפְרִין דִּהוּוּ אַתִּיין וְטָסִין עַל
יַמָּא, רַמָּא לֹון קָלָא וְאִמַר צַפְרִין צַפְרִין דִּאתוּן טָאִסִין
עַל יַמָּא, חֲמִיתוּן דּוֹךְ דְבַר יוֹחָאִי תַמָּן, אֲשֶׁתְּהִי פּוֹרְתָא
אִמַר, צַפְרִין צַפְרִין זִילוּ וְאַתִּיבוּ לִי. פָּרְחוּ וְאַזִּילוּ, עָאלוּ
בִימָא וְאַזִּילִי לְהוֹן. עַד דְנִפְק, הָא אַנּוּן צַפְרִין אַתִּיין
וּבְפּוֹמָא דְחָדָא מְנִיָּהוּ פְתַקָּא חָדָא וְכְתִיב בְּגִוּוּה דִּהָא בַר
יוֹחָאִי נֶפֶק מִן מְעַרְתָּא (דְּוָא) וְרַבִּי אֶלְעָזָר בְּרִיָּה. אֶזֶל
לְגַבִּיָּה וְאַשְׁכַּח לִיָּה מְשַׁנְיָא וְגוֹפִיָּה מְלִיא חֲלוּדִין. בְּכָה (דף
יא ע"ב) בְּהֵדִיָּה וְאִמַר וּוִי דְחֲמִיתִיךָ בְּכַךְ. אִמַר זַכָּאָה חוּלְקִי
דְחֲמִית לִי בְּכַךְ דְאַלְמִלָּא לָא חֲמִיתָא לִי בְּכַךְ לָא הוּינָא
בְּכַךְ

השלמה מזהחשמות (סימן כג)

תָּא חֲזִי הָאִי הַר לִישָׁנָא דִּתְקִיפּוּ הוּא. אִינּוּן הָרִים
לְעֵילָא וְאַלִין צְדִיקִים דְאַחִידִן בְּכַנְסַת יִשְׂרָאֵל
וְאַקְרוּן הַר צִיּוֹן הָרִים דְסַחְרַנִי יְרוּשָׁלַיִם בְּגִין דְאַינּוּן
מְצוּיִינִין וְאַמְרִין הָאִי לְהָאִי בְּסַטְרָא דִּיחֻדָּא לְשְׁפוּט אַתְּ

הַר עֵשׂוֹ דְקַטְרִיגּוֹ מְקַטְרָגָא מְסַטְרָא דְשְׂמַאלָא בְּהַהוּא
 זְמַנָּא (עובדיה א') וְהִיתָה לִי הַמְּלוּכָה. בְּקַדְמִיתָא אַקְרִי
 מַמְלַכָּה בְּגִין דִּינְקָא לְתַרִּין סְטְרִין לִימִינָא וְלְשְׂמַאלָא.
 וְהִשְׂתָּא מְלוּכָה אַקְרִי בְּגִין דִּינְקָא לִימִינָא. הַדָּא הוּא
 דְכַתִּיב (הושע ב') וְאַרְשֶׁתֶּיךָ לִי לְעוֹלָם. וּבְגִין דְּגִלוּתָא לָאו
 לְעוֹלָם הוּא דְהָא יִתְבָּא בְּגִלוּתָא.

תָּא חַזִּי דְסַמִּיךְ לִיה (זכריה י"ד) וְהִיהָ יִי לְמַלְךְ עַל כָּל הָאָרֶץ
 בְּיוֹם הַהוּא יִהְיֶה יִי אֶחָד וְשְׁמוֹ אֶחָד בְּגִין דְּעַד
 הַשְׂתָּא פִּד יִשְׂרָאֵל בְּגִלוּתָא שְׂכִינְתָּא עִמָּהוֹן וּמִלְכָּא בְּלֹא
 מְטְרוֹנִיתָא לָאו מִלְכָּא אִיהוּ. אֲבָל הַהוּא זְמַנָּא וְהִיהָ יִי
 לְמַלְךְ עַל כָּל הָאָרֶץ בְּיוֹם הַהוּא יִהְיֶה יִי אֶחָד וְשְׁמוֹ אֶחָד,
 פִּד אֶתְדַבְּקַת שְׂכִינְתָּא בְּצַדִּיק פְּדִין הוּא יַחֲוּדָא דְהַכִּי
 אוֹלִיפְנָא בְּרוּזָא דְקַרִּית שְׁמַע דְּבַעֵי בְּרַ נֶשׁ לִיחֲדָא
 לְמַאֲרִיָּה וּלְקַשְׂרָא קְשָׁרִין דְּמַהִימְנוּתָא בְּרַעוּתָא דְלִבָּא.
 וְכַד מְטִי לְאַחַד אֲבַעֵי לִיה לְכוּוּנָא בְּא' סְתִימָא עֲתִיקָא
 (ס"א עמיקא) דְּכֻלָּא וְח' תְּמַנִּיא דְּרַגִּין עֲלָאִין מִחֲכָמָה
 עֲלָאָה עַד צַדִּיק. וְד' רַבְתָּא אֶתְדַבְּקוּתָא דְּפִנְסַת יִשְׂרָאֵל
 דְּאִיהִי חוּלְקִיָּה דְּדוּד דְּאַקְרִי עָנִי וְאַבִּיוֹן פִּד אֶתְדַבְּקַת
 לְאִינוֹן דְּרַגִּין דְּלַעִילָא דְּרַמִּיזוֹן בְּא"ת. פְּדִין אִיהִי רַבְתָּא
 וְעֲלָמָא פּוֹלִיָּה יְנִיק מִינָהּ וְאִינוֹן שְׂדִים דְּאִינוֹן (שיר השירים
 ח') כְּמַגְדְּלוֹת אֲזוּ הָיִיתִי בְּעֵינָיו כְּמוֹצֵאת שְׁלוֹם.

תא חזי האי קרא על פנסת ישראל אתמר פד איהי
 בגלותא עם בנהא בין אומין דעלמא אקרי זעירא
 הדא הוא דכתיב (שם) אחות לנו קטנה ועד ישראל
 אתדברו באורייתא ואזלין בארח קשוט פדין אתמלייא
 ושלום אתחבר בהו. אתיבת איהי ואמרת אני חומה ושדי
 כמגדלות.

בההוא זמנא דאתחבר עמי א"ז ושלום. א' רזא
 דעתיקא קדישא דכלא, ז' שבע דרגין ושלום.ם
 דאקרי צדי"ק פיון דהני דרגין מתחברן פדין א"ז הייתי
 בעיניו כמוצאת שלום. ומאן עיינין. אינון ז' דרגין
 דאקרון עיני יי, פני יי, וכדין שלמא לעלמא ושרייא
 טיבו דעתיקא באתר דדכר ונוקבא ובגין כף פקד משה
 באורייתא ואמר (דברים ו) שמע ישראל יי אלהינו יי אחד.
 לקשרא פולהו קשרין דמהימנותא.

תא חזי, כל המאריך באחד מאריכין לו ימיו ושנותיו.
 מאי טעמא בגין דאיהו אתר דכל יומין ושנין
 דעלמא ביה תליין ברזא דאינון דרגין דרמיזין באחד
 ואינון עשרה וכלהו חד ואתערו ביה חברייא ואמרו
 בדל"ת ושפיר. בגין דהאי אתרא דדל"ת היא ולית לה
 נהורא מדיליה. ובעי בר נש לארכא בה ולאמשכא לה
 ברכאן מאינון שית סטרין שית בנין עלאין על ידי
 דצדיק ואינון שית סטרין רמיזין בח' ברזא דתמנייא.

שִׁית אֲלֵיךָ וְתִרְיֵן לְעֵילָא חֲכָמָה וּבִינָה אַבָּא וְאִמָּא
לְאוֹסְפָא וְלֹאֲכַלְלָא לְהוּ לְעֵילָא, וְלִמְיָהֵב לְהוּ
בְרַכָּאן מֵאַבָּא וְאִמָּא עֲלָאָה. דְּהָא לָא שְׂרִיָּא טִיבוּ
דְּעֵתִיקָא אֲלָא בְּאַתֵּר דְּשָׁלִים, בְּאַתֵּר דְּאַשְׁתַּכַּח דְּכַר
וְנוֹקְבָא. הֵדָּא הוּא דְּכַתִּיב (שִׁיר הַשִּׁירִים ג) צְאִינָה וּרְאִינָה
בְּנוֹת צִיּוֹן בַּמִּלֶּךְ שְׁלֹמֹה וְגו' בְּיוֹם חֲתוּנָתוֹ וְגו'. בְּיוֹם
חֲתוּנָתוֹ דִּיִּיקָא. וְעַל דָּא אָמְרוּ וּבְלִבְד שְׁלָא יַחְטוּף בַּחִי"ת
אַלָּא בְּעֵי לְאַמְשָׁכָא בְּרַכָּאן מֵאַתֵּר עֲלָאָה דְּכוּלָּא.
וְלֹאֲרַקָּא בְּאִינוּן שִׁית בְּנִין. לְבַתָּר לְהָאֵי בֵּת דְּלִית לָהּ
אַחְסָנָא בְּבֵית אָבוּהָ וְאִמָּא אֲלָא הָאֵי בְּרָא. וּמִכָּאן
אוּלְיַפְנָא דְּבְרָא יְרִית לְאַבָּא וְלֹאֲימָא וּבְרַתָּא לָא, אֲלָא
דְּאִית לָהּ מְזוּנֵי מִן בְּרָא אֲלָא בְּעֵי לְאַרְכָּא בְּהָאֵי דְּל"ת.
וְתַמָּן אָמְרֵי כַּמָּה בְּעֵי בְּרַ נָשׁ לְאַרְכָּא בְּהָ, כְּשִׁיעוּרָא
דִּימְלִיךְ יִתְהָ לְעֵילָא וְלִתְתָּא וְלֹאֲרַבַּע זְוויִין
דְּעֲלָמָא, רְזָא דְּשִׁית סְטָרִין עֲלָאִין דְּכֻלְּהוּ יִתְחַבְּרוּן עִמָּה
וְלָא יִתְפָּרְשׁוּן לְעֲלָמִין. וְכַד בְּרַ נָשׁ מֵאַרְיָךְ בְּהָאֵי כָּל
אִינוּן יוֹמִין וּשְׁנֵין עֲלָאִין מוֹסְרִין בְּרַכָּאן עַל רִישִׁיָּה
וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא קָרִי לִיָּה (יִשְׁעִיָּה מ"ט) וַיֹּאמֶר לִי עַבְדִּי
אַתָּה יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּךָ אֶתְפָּאָר.

תָּא חֲזִי כְּלָלָא דְּאוּרִייתָא בְּהָאֵי קָרָא רְמִיזִין וְכֻלְּלָא דְּכָל
אִינוּן אֲמִירָן דְּאַתְבְּרִי בְּהוּן עֲלָמָא בְּאַחַד רְמִיזִין

הָדָא הוּא דְכְתִיב (איוב כ"ג) וְהוּא בְּאֶחָד וּמִי יִשְׁיִבְנוּ וְנִפְשׁוּ
 אֹתָהּ וַיַּעַשׂ. וּבַהוֹן אֶתְבְּרִי עֲלֵמָא וְעַל דָּא תְנִינן בְּעֶשְׂרֵה
 מֵאֲמֹרוֹת נִבְרָא הָעוֹלָם וְכוּ' וְאוֹקִימָנָא דְכוּלְהוּ י' וְכֻלְהוּ
 כְּלִילִין בְּקִרְא קְדָמָא דְאוֹרִייתָא: (עד כאן מזההשמטות)

השלמה מזההשמטות (סימן כד)

בְּרֵאשִׁית רְזָא דְחֲכֻמָּה. בְּרָא. עֲלָא סְתִימָא דְלָא
 אֶתִּידַע (בְּתַר) אֱלֹהִים בִּינָה. א"ת כְּלָלָא
 דְּחֶסֶד וּגְבוּרָה. הַשְּׁמַיִם תְּפֹאֲרֹת וְא"ת כְּלָלָא דְנִצְח
 וְהוֹד. וְא"ו הוֹאֵת לְאֶכְלָלָא צְדִיק. הָאֲרֶץ כְּלָלָא דְכְּנֶסֶת
 יִשְׂרָאֵל אֲרֶץ הַחַיִּים וּבְתַר פְּרֻטָּא דְאוֹרִייתָא בְּרֻזָּא דְאֵינּוֹן
 יוֹמִין עֲלָאִין. בְּרֵאשִׁית מֵאֲמַר הוּא לְקַבֵּל דְרָגָא דְחֲכֻמָּה
 וְאֶקְרִי רֵאשִׁית.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר לְקַבֵּל דְרָגָא דְחֶסֶד דְאִיהוּ
 לִימִינָא. דְהָא מִתְמַן נְפִיק נְהוּרָא לְכֻלְהוּ עֲלִמִין
 בְּרֻזָּא דְיוֹם, הָדָא הוּא דְכְתִיב (תְּהִלִּים נ"ב) חֶסֶד אֵל כָּל הַיּוֹם
 וּלְקַבְלֵיהּ לְתַתָּא אֲבִרְהֵם דְאֶחִיד בְּהָאֵי חוּלְקָא. וּבְגִין כֶּף
 כְּתִיב הָכָא יוֹם אֶחָד, וְהָכָא (יחזקאל לג) אֶחָד הָיָה אֲבִרְהֵם
 וּבֵיהּ כְּתִיב (ישעיה מ"א) מִי הָעִיר מִמְּזוֹרַח בְּרֻזָּא דְאוֹר דְנְפִיק
 מִמְּזוֹרַח.

וְתָא חַזִּי לָא תְשַׁכַּח בְּכֻלְהוּ ז' זְפִאִין דְאֶחִידִין לְעִילָא

בְּרוּא דְשִׁמְהֵתְהוֹן בְּשִׁירוֹתָא אֶלְף אֶלָּא אַבְרָהָם וְאַהֲרֹן
 דְאַחֲדִין בְּהַאי חֶסֶד דְּהָא כְּהֻנִּים מְסֻטְרָא דְחֶסֶד אֶתּוּ.
 וְאַף עַל גַּב דְּאַחִיד אַהֲרֹן בְּהוּד, בְּחֶסֶד נְמִי אַחִיד וּמִשָּׁה
 אֶף עַל גַּב דְּאַחִיד בְּנִצָּח, בְּתַפְאֶרֶת נְמִי אַחִיד. לְאַחֲזֹאָה
 דְּכוּלָּא חַד וְאַבְרָהָם רִישָׁא לְכַלְהוּ זַכָּאִין וּמְנִיָּה אֶתְפָּרְשׁוּ
 לְתַתָּא (רנ"ז ע"א) דְּאִיהוּ לִימִנָּא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְאַקְרִי
 כְּהֵן הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב (תְּהִלִּים ק"י) אַתָּה כְּהֵן לְעוֹלָם עַל
 דְּבִרְתֵי מַלְכֵי צְדָק. וְאַהֲרֹן בְּגִין דְּאִיהוּ כְּהֵן אַחִיד בְּהַאי,
 אַבְל דְּרָגָא דִּילִיָּה הוּ"ד אִיהוּ:

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי רְקִיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם וַיְהִי מִבְּדִיל וְכוּ'
 לְקַבֵּל דְּרָגָא דְּגִבּוֹרָ"ה דְּאַחִיד תַּמָּן יִצְחָק
 וּלְקַבְּלִיָּה תַפְאֶרֶת (ס"א לְקַבְּלִיָּה. תַּא חוּי) מִיָּא אוֹלִידוּ אֶשָּׁא בְּגִין
 כְּךָ יְהִי רְקִיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם וַיְהִי מִבְּדִיל. וּבְגִין כְּךָ לְתַתָּא
 אַבְרָהָם הוֹלִיד אֶת יִצְחָק (וּבְהַהוּא יוֹמָא) וּבִיוֹמָא הַהוּא אֶתְבְּרִי
 גִיָּהֲנָם דְּנִפְיָק מֵהַהוּא אֶשָּׁא תְקִיפָא בְּהַהוּא מַחְלוּקָת וּבְגִין
 כְּךָ הַהוּא יוֹמָא, יוֹמָא דְדִינָא:

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִקּוּוּ הַמַּיִם לְקַבֵּל דָּא דְּרָגָא דְתַפְאֶרֶת
 דְּאַקְרִי קוּ הָאֲמֻצְעֵי וּלְקַבְּלִיָּה דִיעֶקֶב דְּאִיהוּ
 תְּלִיתָאִי וְנָטִיל תְּרִין חוּלְקִין בְּהַהוּא דְּאֶשׁ וַיִּמֵּם (דְּאֶשׁ הַשָּׁמַיִם)
 מִשָּׁמַיִם וּלְקַבְּלִיָּה יוֹם תְּלִיתָאִי וְעַל דָּא דְּאַקְרִי יֶעֱקֵב
 אִישׁ תָּם יוֹשֵׁב אֶהְלִים. שְׁלִים בְּכוּלָּא. שְׁלִים (בְּרַאשִׁית כ"ה)

בְּחֶסֶד. שְׁלִים בְּדִינָא. שְׁלִים בְּמֵיא שְׁלִים בְּאִשָּׁא. יוֹשֵׁב
אֱהָלִים תְּרִין, חֶסֶד וּגְבוּרָה וְנִטִּיל כֹּלָא וְאִתְעֵבִיד בִּידֵיהּ
רַחֲמִין:

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תְּדַשָּׂא הָאָרֶץ דְּשָׂא עֵשֶׁב מִזְרִיעַ זֶרַע יַעַץ
פְּרִי וְגו'. דְּרָגָא דְּצַדִּיק דְּאִקְרִי יַעַץ הַחַיִּים וְאִיהוּ
עוֹשֶׂה פְּרִי, דְּהָא לִית בְּכֻלְהוּ דִּיעֵבִיד פְּרִי בְּרֵי אִיהוּ. זֶרַעוּ
בּוּ עַל הָאָרֶץ דִּיִּיקָא. וְלִקְבִלְיָה לְתַתָּא (בראשית מט) בֵּין פּוֹרְתַת
יוֹסֵף בֵּין פּוֹרְתַת עֲלֵי עֵינַן. וְאִקְרִי בְּרִית שְׁלָמָא. וּבְגִין כֶּף
תְּרִי זְמַנֵּי בְּהָא יוֹמָא כִּי טוֹב, חֵד לְקַבֵּל דְּרָגָא דְּתַפְאָרַת
וְחֵד לְקַבֵּל דְּרָגָא דְּצַדִּיק דְּאִיהוּ יוֹמָא דְּשַׁבְּתָא דְּלְעִילָא
וְעֵבִידָתָא אַחְרָא לִית בֵּיהּ אֵלָא זְווג לְאַפְקָא פְּרִי נִשְׁמַתִּין
לְעֵלְמָא, פְּרִי עוֹבְדוּי דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. הֵכִי נָמִי לְתַתָּא
דְּזוּוּגָא שְׂרִי בֵּיהּ מִשְׁבַּת לְשַׁבְּתַת.

תָּא חֲזִי רְזָא עֲלָאָה דְּאוּרִייתָא, מָאִי יַעַץ פְּרִי עוֹשֶׂה פְּרִי,
לְקַבֵּל יוֹמָא דְּשַׁבְּתָא אִיהוּ. וּמָאִי טַעְמָא אַתְּכִלִּיל
בְּיוֹם תְּלִיתָאִי, רְזָא עֲלָאָה אִיהוּ. בְּגִין דְּתַנִּינָן רַבִּי שְׁמַעוֹן
בֵּין יוֹחָאִי אוֹמֵר מָאִי טַעְמָא פְּתִיב בְּאוּרִייתָא (דברים כד) כִּי
יִקַּח אִישׁ אִשָּׁה וְלֹא כִי תִלְקַח אִשָּׁה לְאִישׁ בְּגִין דְּאַרְחִיָּה
דְּבַר נָשׁ לְאַהֲדָרָא וְלִמְתַבַּע אַנְתּוּ. מְתַל לְבַר נָשׁ
דְּאַתְאֲבִיד לִיהּ אַבְדָּתָא מְאִרִי דְּאַבְדָּתָא מַחְזֹר לְמְתַבַּע
אַבְדָּתָא דִּילִיָּהּ, וְהָאִי צַדִּיק אִישׁ אִקְרִי. הֵדָּא הוּא דְּכַתִּיב
(בראשית מ"ג) וְהוֹרִידוּ לְאִישׁ מִנְחָה כְּדִאוּקִימָנָא.

וּכְנָסַת יִשְׂרָאֵל דְּרַמְיָא בְּיוֹם רְבִיעָאֵי בְּרִזָּא דְּמֵאֲרַת
 חֲסַר סְמִכָּא רְבִיעָאָה מְלֻכּוּתָא דְּדוּד.
 בְּגִין כֶּךָ אַף עַל גַּב דְּאֲתֵרִיָּה דְּהֵאֵי צְדִיק יוֹמָא דְּשַׁבְּתָא
 אֲתַכְּלִיל וְאֲתַרְמִיז בְּיוֹמָא תְּלִיתָאֵי לְמַהוּי סְמִיךְ לְיוֹם
 רְבִיעָאֵי וְאִיהוּ אֲנָתוּ דִּילִיָּה בְּגִין כֶּךָ מֵאֲרִיָּה דְּאֲבִידָתָא
 מִחֲזוּר עַל אֲבִידָתוֹ וּבְגִין כֶּךָ כְּתִיב לְתַתָּא (בראשית מ"ב) וְיוֹסֵף
 הוּא הַשְּׁלִיט עַל הָאָרֶץ.

אַבְל בְּזַמְנָא דְּאֲתֵי דְּאִיהוּ בְּאַחֲרִית הַיָּמִים בְּיוֹם שְׁתִּיתָאֵי
 דְּאִיהוּ אֲלָפָא שְׁתִּיתָאָה כִּד יִיְתִי מְשִׁיחָא, דְּיוֹמָא
 דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֶלְפָּה שְׁנִין אַף עַל גַּב דְּכְנָסַת יִשְׂרָאֵל
 חוּלְקָא דִּידָהּ יוֹמָא רְבִיעָאָה, אֲזֵלָא וְאֲתַרְמִיזָא בְּיוֹמָא
 שְׁתִּיתָאָה לְמַהוּי סְמִיכָא לְבַעְלָה דְּאֶקְרִי צְדִיק יוֹמָא
 דְּשַׁבְּתָא לְתַקְנָא לִיָּה פְתוּרָא וְהֵאֵי דְּכְתִיב (זְרֻמָּה ל"א) פִּי
 בְּרָא יְיָ חֲדָשָׁה בְּאָרֶץ נִקְבָּה תְּסוּבָּב גְּבַר דָּא אִיהוּ בְּזַמְנָא
 דְּמְשִׁיחָא דְּאִיהִי בְּיוֹמָא שְׁתִּיתָאָה וּבְגִין כֶּךָ כְּתִיב וַיְהִי
 עָרֵב וַיְהִי בִקְרַיּוֹם הַשְּׁשִׁי. וּמֵאֵי טַעְמָא אֲתוּסַף ה' מָה דְּלָא
 הוּא כֵּן בְּשָׂאֵר יוֹמֵי. אַבְל בְּכָל אֲתֵרָא ה' דָּא כְּנָסַת
 יִשְׂרָאֵל דְּאֲתֵיָּא לְאֲזִדְּוּגָא בְּבַעְלָה יוֹמָא דְּשַׁבְּתָא, כִּד
 יִיְתִי לְבַעְלָה (ס"א לָהּ בַּעְלָה) לְאֶקְמָא לָהּ מֵעַפְרָא. וּבְגִין כֶּךָ
 כְּתִיב (זְשַׁעֲיָה כ"ז) וּבָאוּ הָאוֹבְדִים בְּאָרֶץ אֲשׁוּר. דָּא צְדִיק
 וּכְנָסַת יִשְׂרָאֵל.

דָּבַר אַחַר מַאי טַעְמָא אַתְּכִלִּיל בְּיוֹם תְּלִיתָאֵי רִזָּא
דְּצַדִּיק בְּגִין דְּתַלְתַּת דְּרַגִּין מִימִינָא וּתְלַתָּא
מִשְׂמָאלָא וְאִיהוּ הוּוּה אֲמַצְעִיתָא דְּגוּפָא לֹא שְׂקָאָה לְכוּלָּא
בְּגִין לְמַנְגַּד שְׂקִיּוּתִיהָ לְיוֹם רְבִיעָאֵי דְּאִיהִי כְּנֹסֶת יִשְׂרָאֵל
דְּלִית לָהּ נְהוּרָא מְגַרְמָה, סְמִיךְ לְהֵאֵי צַדִּיק. וְתָא חֲזִי הָאֵי
יּוֹמָא דְּשַׁבְּתָא אֲסִיר לְמַעַבְד עֲבִידְתָּא בְּגִין כֶּךָ אַתְּכִלִּילוּ
בֵּיהּ תְּרִין וַיֹּאמֶר, לְקַבֵּל תְּרִין דְּרַגִּין וְהוּכְפַל בֵּיהּ כִּי טוֹב.
וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי מְאֹרֶת לְקַבֵּל דְּרַגָּא דְּצַדִּיק, מְלֻכוּת
דְּלַעֲיָלָא דְּלִית לָהּ נְהוּרָא מְדִילָהּ אֵלָא מָה
דְּאֲתִיִּיהִיב לָהּ עַל יְדֵי דְּצַדִּיק וּבְגִין כֶּךָ דּוּד לְתַתָּא עָנִי
וְאֲבִיוֹן אֲחִיד בָּהּ וְאֲצַטְרִיךְ לְאוֹסְפָא לִיהּ יּוֹמִין וּשְׁנִין וְהָא
אוּקִימְנָא שְׁבַעִים שָׁנָה דְּיִיקָא וְאֲקָרִי יּוֹם רְבִיעָאֵי:
וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִשְׂרָצוּ הַמַּיִם. לְקַבֵּל דְּרַגָּא דְּנִצְּחָה דְּאִיהוּ
סְמִכָּא יְמִינָא דְּאוּרִייתָא וּלְקַבְּלִיהּ מִשָּׁה לְתַתָּא
סְמִיךְ לְעֵלְמָא בְּאוּרִייתָא הֵדָּא הוּוּא דְּכַתִּיב (ירמיה ל"ג) אִם
לֹא בְרִיתִי יוֹמָם וּלְלֵילָהּ וּגְוִי:
וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תּוֹצֵא הָאָרֶץ לְקַבֵּל דְּרַגָּא דְּהוּ"ד דְּאֲחִיד
אַהֲרֹן וְאֲקָרִי יּוֹם שְׁתִּיתָאֵי. תָּא חֲזִי אַהֲרֹן לְתַתָּא
אַף עַל גַּב דְּאֲתִי מַחֲס"ד אֲחִיד לְתַתָּא בְּיוֹם שְׁתִּיתָאֵי
דְּאֲקָרִי הוּ"ד וְעֵבִיד קְרַבָּנִין בְּאִינוֹן מִינֵי בְּעִירוֹן דְּכִיִּין
וְאֲתַבְּרִיאוּ בְּיוֹמָא דְּלִילָהּ (לְקַרְבָּא) לְאַקְרָבָא כְּנֹסֶת יִשְׂרָאֵל

דַּאתְרֵמִיזָא בֵּיהַ (בְּצַד"ק) בְּצַדִּי"ק לְקִשְׂרָא דְרֵגִין
 דְּמַהִּימְנוּתָא וּלְנַחְתָּא רַחֲמֵי לְעֵלְמָא:

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים נַעֲשֵׂה אָדָם. הַאִי אֲמִירָא לְקַבֵּל דְּרֵגָא
 עֲלָאָה דְכֻלָּא סְתִימָאָה דְסְתִימִין. בְּעָא לְמַעְבַּד
 יִקְרָא לְדִיוֹקְנָא בְּרִזָּא דְאָדָם וּבְכֻלְהוּ דְרֵגִין לְתַתָּא יְהִיב
 חִילָא לְאַפְקָא כָּל חַד כְּדָקָא חֲזִי לִיהַ וְעַבַּד אָדָם דְשְׁלִיט
 בְּכֻלָּא בְּעֵלְאֵי וְתַתָּאֵי. וְתָא חֲזִי עַד לָא אֲשְׁלִימוּ אִינוּן
 שְׁבַע דְרֵגִין יוֹמִין עֲלָאִין לָא אֲשַׁתְּלִים אָדָם לְעֵילָא. כִּיּוֹן
 דְאֲשַׁתְּלִים לְעֵילָא אָדָם עֲלָאָה, אֲשַׁתְּלִים לְתַתָּא אָדָם
 תַּתָּאָה. וּכְלָהוּ עֲלִמִין בְּשְׁלִימוּ. בְּגִין כֶּף שְׁלִטְיָה לְאָדָם
 תַּתָּאָה עַל כָּל דְאֲתַבְּרִי בְּעֵלְמָא בְּגִין דְאָדָם עֲלָאָה שְׁלִיט
 עַל כָּלָא. וּבְגִין כֶּף רִמּוּז בְּהַאִי קִרָּא שְׁבַע דְרֵגִין. דְאִית
 בֵּיהַ שְׁבַע דְרֵגִין עֲלָאִין דְאֲקָרִי בְּהוּ אָדָם דְלְעֵילָא
 וְאֲשַׁתְּלִים בְּהוּ. בְּגִין כֶּף נַעֲשֵׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ, לְמִיָּהֵב לִיהַ
 שְׁפַע מֵהוּא אַתְרָא דְאֲקָרִי חֶסֶד.

תָּא חֲזִי, מֵאֵן דְּהַאִי צוּלְמָא עֲלִיהַ, חֶסֶד אֵל לָא אֲעֵדִי
 מְנִיָּה וַיִּתְּבֵא עַל רִישִׁיָּה וְאֲתַחְבַּרְת בֵּיהַ שְׁכִינְתָּא
 בְּסִיפָא (בְּסוּפָא) דִּיּוֹמוֹי בְּגִין דְּהַאִי חֶסֶד יוֹם רֵאשׁוֹן וְאִיהוּ
 רִישָׁא דְכָל יוֹמִין דְלְעֵילָא וְהַאִי צוּלְמָא דְאֲתִיָּא לִיהַ מְנִיָּה
 לָא אֲסַתְּלַק עַד דְאֲשַׁתְּלִימוּ יוֹמוֹי בְּהַהוּא דְרֵגָא דְאֲקָרִי
 אַחֲרִית הַיָּמִים וְהוּא דְרֵגָא דְצַדִּיק וְאִיהִי שְׁבִיעָאָה, שְׁנַת

השמיטה בהוא דרגא אשלימו יומי דבר נש פד
 אשתלימו שבועין שנין לקבל שבע דרגין, עשרה לכל
 דרגא. הדא הוא דכתיב (תהלים ז) ימי שנותינו בהם שבועים
 שנה. מאן בהם, באינן יומין ושנין דלעילא. ואם
 בגבורות שמנים.

תא חזי, בני חיי ומזוני לאו בזכותא תליא מלתא. רזא
 דאינן שב בדרגין (לדעתי צ"ל שבע דרגין) דבהון זכות
 וחובא ברזא דחס"ד וגבורה. דאי הכי לא הוה ליה לבר
 נש למהוי חי בר משבועין. אלא במזלא עלאה עתיקא
 דכלא תליין. בגין כך איהו מוסיף על כל יומי דכל בר
 נש פרעותיה.

ותא חזי הכי אוליפנא בספרא דשלמה מלכא,
 דבלייליא בתראה דחגא, אי יסתכל בר נש
 בצולמא דיליה וחזי ליה שלים, לא אתגזר עלוי מיתה.
 ומאי טעמא בהאי ליליא, בגין דז' יומין דחגא לקבל
 שבועא יומין עלאין אינן. דכל יומין ושנין דעלמא בהו
 תליין, ואינן רמיזין בקרא (דברי הימים א כט) דלך יי' הגדולה
 וגו' שירותא דלהון חס"ד וסיומא דלהון ממ"לכה, כנסת
 ישראל, אחרי"ת הימים. אשתכח שביעאה אחרית.

וכד אתיא האי ליליא דשביעי אתחזי אי אשתלימו
 יומי בהאי אחרית. ואי האי צולמא עלאה חזי

עליה, חס"ד אל יתהדר עליה כדבדמיתא ולא מסתפי
 מהאי דינא דצד"ק ואיהי בהדיה בשלימו בחדוותא
 ואהדרת ליה אנפין. ובגין כך אזהר לון קודשא בריך
 הוא לישראל לאשתזבא מדינוי דהאי צד"ק, ולחפאה
 סכת שלמא עלייהו ולמיתב בצלא דמהימנותא. הדא
 הוא דכתיב (ויקרא כ"ג) בסכות תשבו שבעת ימים לאכללא
 להאי דרגא דלעילא ולאוספא ביה ברכה מים (ממנין)
 עלאין, בגין דהאי יומא שביעאה איהו כנסת ישראל
 אנו מקיפין להאי מזבח עלאה באינון תרין למודים
 דאינון ערבי נחל ועבדין בה נסוך המים ויהיב צדי"ק
 באינון שתין דאינון מו' ימי בראשית כלא ברזא
 דחכמתא.

ולבתר (במדבר כ"ט) ביום השמיני עצרת תהיה לכם. עבדו
 כנישתא לאינון שבע יומין עלאין ועבדו יומא
 טבא, בגין דאשתזבתון מדינוי דההוא יומא שביעאה.
 בגין כך פתיב בצלמנו כדמותנו לקבל יומא תנינא
 גבורה, חולקיה דיצחק. כדין אית לבר נש למשוי להאי
 דמותנו ולאדתמי בעובדוי לאינון עלאין. וכל דא למה
 בגין דקודשא בריך הוא יהב בידי דבר נש, דאי בעי בר
 נש למדמי גרמיה לאינון דלעילא אשתלים בהו ולא
 מסתפי מהאי מדת דינא עלאה.

וַיֵּרְדוּ בְדַגַּת הַיָּם לְקַבֵּל דְּרָגָא דְנִצְ"ח דְאַחִיד בֵּיהּ מֹשֶׁה
 דַּגַּת הַיָּם בְּהֵוֹא דְרָגָא אֶתְבְּרִיאוּ וַיְהִיב לֹון
 סְתִימָא דִּסְתִימִין חִילָא לְמִשְׁלַט עַלְיֵיהּ, אִי דְמִי בַר נֶשׁ
 לְעֵלְאִין, וְאִי לָא דְמִי לְעֵלְאִין יֵרְדוּ. וְנוּנִי יִמָּא שְׁלַטִּין
 בְּהוּ בְּבַנֵי נֶשׁא. וּבְגִין כֶּךָ אֲזַהֲרַת לֹון אֲוֵרִיתָא
 דְאַתְיֵיהִיבַת עַל יַדֵי דְמֹשֶׁה (דְּבָרִים ל') וּבַחֲרַת בַּחֲיִים.

תָּא חֲזִי מֹשֶׁה כַּד אֶתְרַמִּי לְיִמָּא לָא שְׁלִטוּ עַלְיָהּ נוּנִי יִמָּא
 וְלָא אֶסְתַּפִּי מִנֵּיהּ בְּגִין דְּאִיהוּ הָוֵה זְמִין לְקַרְבָּא
 לְעֵילָא וְלֵאֲתֵדְבִקָא בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְלִבְתָּר כַּד
 אֶתְדַבֵּק שְׁלִיט עַל נוּנִי יִמָּא. וְרַמְזוּ לְאַהֲרֹן אַחֻי דִּימַחֵי יֵת
 יִמָּא וַיִּמּוּתוּן נוּנִי וְאִיהוּ לָא עֵבִיד הַכִּי, בְּגִין דְּהֵתִיא
 דְּרָגָא דִּילֵיהּ שְׁלִיט עַלְיֵיהּ וּבֵיהּ אֶתְבְּרִיאוּ וְלָא בְּעָא
 קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דִּימַחֵי אִיהוּ, בְּגִין לְאַתְהַפְכָּא לְהוּ
 לְאוּיִב. וְכַד בַר נֶשׁ אֲזִיל בְּאַרְחֻי דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 כְּתִיב עַלְיָהּ (ישעיה מ"ג) כִּי תַעֲבוֹר בַּמַּיִם אִיתָךְ אֲנִי וְגו'. דְּהָא
 וַיֵּרְדוּ בְדַגַּת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם לְקַבֵּל דְּרָגָא דְשָׁמַיִם.
 דְּבַהֲהוּא דְרָגָא שְׁלִיט עַלְיֵיהּ וְדָא תַפְאֲרָת.

וְאַף עַל גַּב דְּבַדְרָגָא דְנִצְ"ח אֶתְעֵבִידוּ כֹּל נוּנִי יִמָּא
 וְעוֹפִי, לָא כְּתִיב תַּמָּן אֶלָּא עוֹף כַּנָּף אֲבַל הַשְׁתָּא
 קָרִי לְהוּ עוֹף הַשָּׁמַיִם בְּגִין דְּבַר נֶשׁ לָא שְׁלִיט עַלְיֵיהּ
 אֶלָּא מִסְטָרָא דְשָׁמַיִם. וּבְבַהֲמָה שְׁלִיט עַלְיֵיהּ בְּרֹזָא

דְהוּ"ד דִּיהִיב לִיה סִיּוּעָא דְהָא בְּהֵוּא יוּמָא אַתְּבְּרִיאֻ
 בְּעִירָן. וּבְכָל הָאָרֶץ שְׁלִיט בְּרִנָּא דְצַדִּיק דְאַקְרִי כ"ל
 וְאִיהוּ שְׁלִיט עַל הָאָרֶץ אֲרַעָא עֲלָאָה. הָכִי נִמִּי בַר נֶשׁ
 לְתַתָּא שְׁלִיט עַל אֲרַעָא תַתָּאָה בְּגִין דְכוּלָּא בֵּיה. וּבְכָל
 הַרְמֵשׁ הַרּוּמֵשׁ עַל הָאָרֶץ שְׁלִיט עֲלֵייהוּ בַר נֶשׁ מִסִּיּוּעָא
 דְאַתֵּייהִב לִיה מֵאָרֶץ הַחַיִּים מַלְכוּת עֲלָאָה: (עד כאן

(מחודש מטות)

פְּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּפַקוּדֵי אֹרִייתָא. וְאָמַר פַּקוּדֵי
 אֹרִייתָא דִּיהִב קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל כְּלָהוּ
 בְּאֹרִייתָא בְּאֶרֶח כָּלִל כְּתִיבִי: בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים.
 הָדָא הִיא פַּקוּדָא קַדְמָאָה דְכָלָּא. וְאַקְרִי פַּקוּדָא דָּא
 יִרְאֵת ה' דְאַקְרִי רֵאשִׁית. דְכְּתִיב, (תהלים קיא) רֵאשִׁית חֲכֻמָּה
 יִרְאֵת יי. (משלי א) יִרְאֵת יי רֵאשִׁית דַּעַת. בְּגִין דְמָלְהָ דָּא
 רֵאשִׁית אַקְרִי. וְדָא אִיהִי תַרְעָא לְאַעְלָא גוּ מְהִימְנוּתָא.
 וְעַל פַּקוּדָא דָּא אַתְקִיִּים כָּל עֲלָמָא.

יִרְאָה אַתְפְּרֵשׁ לְתַלְת סְטְרִין. תְּרִין מְנַיִיהוּ לִית בְּהוּ
 עִיקְרָא כְּדָקָא יְאוּת, וְחַד עִיקְרָא דִּירְאָה. אִית בַּר
 נֶשׁ דְדַחִיל מִקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּגִין דִּיחֻוֹן בְּנוּהִי וְלֹא
 יְמוּתוֹן. אוּ דְחִיל מִעוֹנָשָׁא דְגוּפִיָּה אוּ דְמְמוֹנִיָּה. וְעַל דָּא
 דְחִיל לִיה תְּדִיר. אֲשַׁתְּכַח יִרְאָה דְאִיהוּ דְחִיל לְקוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא לָא שְׁוִי לְעַקְרָא. אִית בַּר נֶשׁ דְדַחִיל מִן

קוֹדֶשׁא בְּרִיףּ הוּא בְּגִין דְּדַחִיל מְעוֹנָשׁא דִּהְהוּא עֲלֵמָא
וְעוֹנָשׁא דְּגִיּהֲנָם. תִּרִין אֲלִין לָאו עֵיקְרָא דִּירָאָה אֲנוּן
וְשִׂרְשָׁא דִּילִיָּה.

יְרָא"ה דִּיאִהִי עֵקְרָא, לְמַדְחַל בַּר נָשׁ לְמֵאֲרִיָּה בְּגִין
דִּיאִהוּ רַב וְשְׁלִיט עֵקְרָא וְשִׂרְשָׁא דְּכָל עֲלָמִין
וְכָלָא קָמִיָּה כְּלָא חֲשִׁיבִין. כְּמָה דְּאֲתַמַּר (דניאל ד) וְכָל דִּיִּירִי
אֲרַעָא כְּלָא חֲשִׁיבִין. וְלִשְׁוֹאָה רְעוּתִיָּה בְּהֵהוּא אֲתַר
דִּיאֲקָרִי (נ"א ב) יְרָאָה.

בְּכָה רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאֲמַר ווִי אִי אִימָא ווִי אִי לָא אִימָא.
אִי אִימָא יְנַדְעוֹן חֲשִׁיבִין הִיף יְפֻלְחוֹן לְמֵאֲרִיָּהוֹן. אִי
לָא אִימָא יֵאבְדוֹן חֲבַרְיָא מְלָה דָא. בְּאַתַּר דִּירָאָה
קִדִּישָׁא שְׂרִי, מְלַרְע אִית יְרָאָה רְעָה דְּלָקִי וּמְחִי וּמְקַטְרַג
וְאִיָּה רְצוּעָה לְאַלְקָאָה חֲשִׁיבִיָּא. וּמָאן דְּדַחִיל בְּגִין עוֹנָשׁ
דְּמְלָקִיוּתָא וְקַטְרוּגָא כְּמָה דְּאֲתַמַּר. לָא שְׂרִיא עֲלִיָּה הֵהִיא
יְרָאָת ה' דִּיאֲקָרִי יְרָאָת ה' לְחַיִּים. אֲלָא מָאן שְׂרִיא עֲלִיָּה
הֵהִיא יְרָאָה רְעָה. וְאַשְׁתַּכַּח דְּשְׂרִיא עֲלִיָּה הֵהִיא רְצוּעָה
יְרָאָה רְעָה וְלָא יְרָאָת ה'.

וּבְגִין כִּף אֲתַר דִּיאֲקָרִי יְרָאָת ה' רֵאשִׁית דַּעַת אֲקָרִי. וְעַל
דָא אֲתַכְּלִיל הָכָא פְּקוּדָא דָא. וְדָא עֵקְרָא וִיסוּדָא
לְכָל שְׂאָר פְּקוּדִין דְּאוּרִיָּתָא. מָאן דְּנָטִיר יְרָאָה (דא) נָטִיר
כְּלָא. לָא נָטִיר יְרָאָה לָא נָטִיר פְּקוּדִי אוּרִיָּתָא, דִּהָא דָא

תִּרְעָא דְכֻלָּא. וּבְגִין כִּן כְּתִיב בְּרֵאשִׁית דְּאִיהִי יִרְאָה,
 בְּרֵא אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ. דְּמָאן דְּעֵבֵר עַל דָּא
 עֵבֵר עַל פְּקוּדֵי דְּאוּרִייתָא. וְעוֹנֵשָׂא דְּמָאן דְּעֵבֵר עַל דָּא
 הָאִי רְצוּעָה רְעָה אֱלֹקֵי לֵיהּ. וְהֵינּוּ וְהָאָרֶץ הִיתָה תְּהוּ
 וּבְהוּ וְחֻשְׁךָ עַל פְּנֵי תְּהוּם וְרוּחַ אֱלֹהִים. הָא אֲלִין אַרְבַּע
 עוֹנֵשִׁין לְאַעֲנֵשָׂא בְּהוּן חֲיִיבִיא.

תְּהוּ דָּא חֻנְקָא, דְּכְתִיב, (ישעיה לד) קוּ תְּהוּ (זכריה ב) חֻבַּל מִדָּתָה.
 בְּהוּ דָּא סְקִילָה, אַבְנִין דְּמִשׁוּקְעִין גּוּ תְּהוּמָא רַבָּא
 לְעוֹנֵשָׂא דְּחֲיִיבִיא. וְחֻשְׁךָ דָּא שְׂרִיפָה, דְּכְתִיב, (דברים ה)
 וַיְהִי כִּשְׂמֵעְכֶם אֶת הַקּוֹל מִתּוֹךְ הַחֻשְׁךָ (דברים ד) וְהִהָר בּוֹעֵר
 בָּאֵשׁ עַד לֵב הַשָּׁמַיִם חֻשְׁךָ כּו'. וְדָא אִשָּׂא תְּקִיפָא דְּעַל
 רִישֵׁיהוּן דְּחֲיִיבִיא שְׂרִי לְאוּקְדָא לּוּן. וְרוּחַ דָּא הֶרַג
 בְּסִיפָה. רוּחַ סְעָרָה חֶרְבָא מְשַׁנָּנָא הִיא מְלַהֲטָא בֵּיהּ. כְּמָא
 דְּאֵת אָמַר, (בראשית ג) וְאֵת לֵהֵט הַחֶרֶב הַמִּתְּהַפֶּכֶת וְאֶקְרִי
 רוּחַ. הָאִי עוֹנֵשָׂא לְמָאן דְּיַעֲבֵר עַל פְּקוּדֵי אוּרִייתָא.
 וּכְתִיב לְבַתֵּר יִרְאָה, רֵאשִׁית, דְּאִיהִי כְּלָלָא דְּכֻלָּא. מְכָאן
 וְהִלָּאָה שְׂאָר פְּקוּדֵין דְּאוּרִייתָא.

פְּקוּדָא תְּנַיִנָא דָּא אִיהִי פְּקוּדָא. דְּפְקוּדָא דְּיִרְאָה
 אֶתְאַחַדְתָּ בָּהּ וְלֹא נִפְקָא מִינָהּ לְעֵלְמִין. וְאִיהִי
 אֶהְבָּ"ה. לְמַרְחָם בַּר נָשׁ לְמַאֲרִיָּה רְחִימוּ שְׁלִים. וּמָאן אִיהוּ
 רְחִימוּ שְׁלִים. דָּא אֶהְבָּה רַבָּה דְּכְתִיב, (בראשית יז) הַתְּהַלֵּךְ

לְפָנַי וְהָיָה תָּמִים שְׁלִים בְּרַחֲמוֹתָא. וְדָא הוּא דְכָתִיב
 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹרֶךְ דָּא רַחֲמוֹ שְׁלִימוֹתָא דְאַקְרִי (פְּקוּדֵי
 רנ"ד ב) אֶהְבֵּה רַבָּה. וְהָכָא אִיהוּ פְּקוּדָא לְמַרְחָם בַּר נִשְׁ
 לְמַאֲרִיָּה כְּדָקָא יְאוּת.

אֲמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, אַבָּא, רַחֲמִיתָא בְּשְׁלִימוֹ אֲנָא שְׁמַעְנָא
 בֵּיתָא. אֲמַר לִיָּה אִימָא בְּרִי קָמִי דְרַבִּי פִּינְחָס דְהָא
 אִיהוּ בְּהָאֵי דְרָגָא קָאִים. אֲמַר רַבִּי אֶלְעָזָר אֶהְבֵּה רַבָּה
 הֵיִינוּ אֶהְבֵּה שְׁלִימוֹתָא בְּשְׁלִימוֹ דְתַרְיִן סְטְרִין, וְאִי לָא
 אֲתַכְּלִיל בְּתַרְיִן סְטְרִין לָאו (דף יב ע"א) אִיהוּ אֶהְבֵּה כְּדָקָא
 יְאוּת בְּשְׁלִימוֹ.

וְעַל דָּא תַּנְיִנָן בְּתַרְיִן סְטְרִין אֲתַפְּרֵשׁ אֶהְבֵּה רַחֲמוֹ
 דְּקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא. אִית מָאן דְּרַחֲמִים לִיָּה מְגוּ
 דְּאִית לִיָּה עוֹתָרָא, אֹרְכָא דְיוֹמִין, בְּנִין סַחְרָנִיָּה, שְׁלִיט
 עַל שְׁנָאוֹי, אֲרַחוּי מִתְתַּקְּנָן לִיָּה, וּמְגוּ כֶּךָ רַחֲמִים לִיָּה. וְאִי
 לְהָאֵי יְהָא בְּהַפּוּכָא וַיְהִי־דֵר עֲלִיָּה קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא
 גְּלָגוּלָא דְדִינָא קְשִׁיא, יְהָא שְׁנִיא לִיָּה וְלָא יְרַחֵם לִיָּה
 כְּלָל. וּבְגִין כֶּךָ רַחֲמוֹ דָּא לָאו אִיהוּ אֶהְבֵּה דְאִית לִיָּה
 עַקְרָא.

רַחֲמוֹ דְאַקְרִי שְׁלִים הֵהוּא דְהוּי בְּתַרְיִן סְטְרִין בֵּין
 בְּדִינָא בֵּין בְּטִיבוֹ. וְתַקּוּנָא דְאַרְחוּי דְרַחֲמִים לִיָּה
 לְמַאֲרִיָּה כְּמָה דְתַנְיִנָן אֶפְלוּ הוּא נְטִיל נְשַׁמְתָּךְ מִינָךְ. דָּא

אִיהוּ רְחִימוּ שְׁלִים דְּהוּי בְּתָרִין סְטָרִין (יז ע"ב). וְעַל דָּא אִוּר
 דְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית נִפְק וּלְבַתֵּר אֲגָנִיו. כִּד אֲגָנִיו נִפְק
 דִּינָא קִשְׂיָא וְאִתְּכַלִּילוּ תָרִין סְטָרִין כְּחֵדָא לְמַהוּי שְׁלִימוּ
 דָּא אֲהֵבָה כְּדָקָא יָאוּת.

נְטָלִיָּה רַבִּי שְׁמַעוֹן וּנְשָׁקִיָּה. אֲתָא רַבִּי פִּינְחָס וּנְשָׁקִיָּה
 וּבִרְכִיָּה וְאָמַר בּוֹדֵאֵי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא שְׁדַרְנֵי
 הָכָא. דָּא הוּא (לעיל דף י"א ע"א) נִהִירוּ דְּקִיק דְּאָמְרוּ לִי
 דְּאִתְּכַלִּיל בְּבֵיתָאֵי וּלְבַתֵּר נִהִיר כָּל עֲלָמָא. אָמַר רַבִּי
 אֶלְעָזָר וְדֵאֵי לָא אִיצְטְרִיךְ לְאַתְנָשֵׁי יְרָא"ה בְּכָל פְּקוּדִין,
 כָּל שֵׁכֶן בְּפְקוּדָא דָּא אִצְטְרִיךְ יְרָאָה לְאַתְדַּבְּקָא בְּהֵאֵי.
 הֵיךְ אֲתַדְּבָקָא. אֲהֵבָה אִיָּהּ בְּסִטְרָא חַד טַב כְּמָה דְּאִתְּמַר
 דִּיְהֵב עוֹתָרָא וְטַב אֹרְכָא דְּחַיֵּי בְּנֵי מְזוּנֵי, כְּדִין אִיצְטְרִיךְ
 לְאַתְעָרָא יְרָאָה וּלְמַדְחַל דְּלָא יְגְרוּם חוּבָא. וְעַל דָּא
 כְּתִיב, (משלי כח) אֲשֶׁרִי אָדָם מִפְּחַד תָּמִיד, בְּגִין דְּהָא כְּלִיל
 יְרָא"ה בְּאַהֲבָה.

וְהַכִּי אִצְטְרִיךְ בְּסִטְרָא אַחְרָא דִּדִּינָא קִשְׂיָא לְאַתְעָרָא
 בֵּיהּ יְרָאָה. כִּד חָמֵי דִּדִּינָא קִשְׂיָא שְׂרִיא עֲלוּי, כְּדִין
 יִתְעַר יְרָאָה וַיִּדְחַל לְמֵאֲרִיָּה כְּדָקָא יָאוּת וְלָא יִקְשָׁה לְבֵיהּ.
 וְעַל דָּא כְּתִיב, (משלי כח) וּמִקְשָׁה לְבוֹ יִפּוֹל בְּרָעָה. בְּהֵהוּא
 סְטָרָא אַחְרָא דְּאִקְרִי רָעָה. אֲשֶׁתְּכַח יְרָאָה דְּאִתְאַחַדַּת
 בְּתָרִין סְטָרִין וְאִתְּכַלִּילַת מְנִיָּהּ. וְדָא אִיָּהּ אֲהֵבָה
 שְׁלִימָתָא כְּדָקָא יָאוּת.

פְּקוּדָא תְּלִיתָא לְמַנְדַּע דְּאִית אֱלֹהָא רַבְרָבָא וְשְׁלִיטָאָה
 בְּעֵלְמָא. וְלִיִּיחְדָא לִיה בְּכַל יוּמָא יְחוּדָא כְּדָקָא
 יָאוּת בְּאַנּוּן שִׁית סְטָרִין עֲלָאִין. וְלְמַעַבְד לוֹן יְחוּדָא חֲדָא
 בְּשִׁית תְּבִין דְּשִׁמְע יִשְׂרָאֵל וְלִכּוּוּנָא רְעוּתָא לְעִילָא
 בְּהַדְיָהוּ. וְעַל דָּא אֶחָד אֶצְטָרִיךְ לְאַרְכָּא לִיה ^(ב"א) כְּשִׁית
 בְּשִׁית תְּבִין. וְדָא הוּא דְכְּתִיב יָקוּוּ הַמַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם
 אֶל מְקוֹם אֶחָד. יִתְכַנְשׁוּן דְּרַגִּין דִּתְחוּת שְׁמִיָּא לְאַתְאַחְדָּא
 בֵּיה ^(יְרָאָה) לְמַהוּי בְּשְׁלִימוּ לְשִׁית סְטָרִין כְּדָקָא יָאוּת. וְעַם
 כָּל דָּא בְּהַהוּא יְחוּדָא אֶצְטָרִיךְ לְקִשְׂרָא בֵּיה יְרָאָה
 דְּאֶצְטָרִיךְ לְאַרְכָּא בְּדַלְלָת דְּאֶחָד. דְּדַלְלָת דְּאֶחָד גְּדוּלָּה.
 וְהֵינּוּ דְכְּתִיב וְתִרְאֶה הַיְבֶשֶׁת דִּתְתַחְזִי וְתִתְקַשֵּׁר דְּלָלְת

דְּאִיהוּ יְבֶשֶׁת בְּהַהוּא יְחוּדָא.

וְלִבְתַּר דְּאִתְקַשֵּׁר תַּמָּן לְעִילָא אֶצְטָרִיךְ לְקִשְׂרָא לָהּ
 לְתַתָּא בְּאַכְלוּסְהָא בְּשִׁית סְטָרִין אַחֲרַנִּין
 דְּלַתְתָּא, בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֵד. דְּאִית בֵּיה
 שִׁית תְּבִין אַחֲרַנִּין דִּיחוּדָא. כְּדִין מַה דִּהוּת יְבֶשֶׁת
 אֶתְעֵבִידַת אַרְץ לְמַעַבְד פִּירִין וְאִיבִין וְלִנְטָעָא אִילָנִין.
 וְהֵינּוּ דְכְּתִיב וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לַיְבֶשֶׁת אֶרֶץ בְּהַהוּא יְחוּדָא
 דְּלַתְתָּא אֶרְעָא רְעוּא שְׁלִים כְּדָקָא יָאוּת. וְעַל דָּא כִּי
 טוֹב, כִּי טוֹב תִּירִי זְמַנִּי. חַד יְחוּדָא עֲלָאָה וְחַד יְחוּדָא
 תַּתָּאָה. כִּיּוֹן דְּאִתְאַחִיד בְּתִרִין סְטָרִין מְכָאן וְלַהֲלָאָה

תִּדְשָׂא הָאָרֶץ דְּשָׂא. אֶתְתַּקְנַת לְמַעַבְד פִּירִין וְאִיבִין
כְּדָקָא יָאוּת.

פְּקוּדָא רְבִיעָאָה לְמַנְדַּע דְּה' הוּא הָאֱלֹהִים, כְּמָא דְאַתְּ
אָמַר, (דברים ד) וַיִּדְעַת הַיּוֹם וְהַשְּׁבוֹת אֶל לְבַבְךָ פִּי
יִי הוּא הָאֱלֹהִים. וְלֹאֲתַכְּלֹלָא שְׂמָא דְאֱלֹהִים בְּשְׂמָא דִּיִּי.
לְמַנְדַּע דְּאֲנוּן חַד וְלִית בְּהוּ פְרוּדָא. וְהִינוּ רוּזָא דְכְּתִיב יְהִי
מְאֹרֶת בְּרַקִּיעַ הַשָּׁמַיִם לְהָאִיר עַל הָאָרֶץ. לְמַהוּי תְרִין
שְׂמָהֶן חַד בְּלָא פְרוּדָא כְּלָל. לְאֶתְכְּלֹלָא מְאֹרֶת חֶסֶד
בְּשְׂמָא דְשָׁמַיִם (נ"א דְרָשִׁים) דְּאֲנוּן חַד וְלִית בְּהוּ פְרוּדָא.
נְהוּרָא אוּכְמָא בְּנְהוּרָא חִיוּוּרָא לִית בְּהוּ פְרוּדָא וְכֹלָא חַד.
וְדָא הוּא עֲנַנָּא חִיוּוּרָא דִּימָמָא וְעֲנַנָּא דְאַשְׁתָּא
בְּלִילִיא. (כְּמָה דְאָמְרוּ חֲבַרְיָא) מִדַּת יוֹם וּמִדַּת לַיְלָה. וְלֹאֲתַתְּקֹן
דָּא בְּדָא לְאַנְהָרָא כְּמָה דְאַתְמַר לְהָאִיר עַל הָאָרֶץ.

וְדָא חוּבָה דְּהֵוָא נַחֲשׁ קְדַמָּאָה חֲבַר לְתַתָּא וְאַתְפְּרֵשׁ
לְעֵילָא. וּבְגִין כְּךָ גַרַם מַה דְגַרַם לְעֵילָא. בְּגִין
דְּאַצְטְרִיךְ לְאַפְרָשָׁא לְתַתָּא וּלְחַבְרָא לְעֵילָא. וּנְהוּרָא
אוּכְמָא אֲצְטְרִיךְ לְאַתְאַחַדָּא לְעֵילָא בְּחַבּוּרָא חֲדָא.
וְלֹאֲתַתְּקֹדָא לְבַתַּר בְּאַכְלוּסְהָא בִּיחּוּדְהָא וְלֹאֲפְרָשָׁא לָהּ
מִסְטְרָא בִּישָׂא. וְעַם כָּל דָּא אֲצְטְרִיךְ לְמַנְדַּע דְּאֱלֹהִים יִי
כְּלָא חַד בְּלָא פְרוּדָא. ה' הוּא הָאֱלֹהִים. וְכַד יִנְדַּע בַּר
נֶשׁ דְּכֹלָא חַד וְלֹא יִשׁוּי פְרוּדָא, אֲפִילוּ הֵהִיא סְטְרָא

אֲחֵרָא יִסְתַּלַּק מֵעַל עֲלָמָא וְלֹא אֶתְמַשֵּׁךְ לְתַתָּא.
וְהֵיִינוּ רְזָא דְכְתִיב וְהָיוּ לְמְאֻרוֹת. הָא קְלִיפָה בְתַר
מוֹחָא סְלִקָא. מוֹחָא אֹר. סְטְרָא אַחֲרָא מוֹת. אֹר
בְּחִבּוּר דְאַתּוּן. מוֹת בְּפִירוּדָא. וְכֹד הָאִי אֹר אֶסְתַּלַּק
מִתַּמָּן, מִתְחַבְרָא בְאַתּוּן מוֹת דְפִירוּדָא. מְאֲלִין אַתּוּן
שְׂרִיאת חוּה וְגֵרְמַת בִּישָׂא עַל עֲלָמָא. כְּמָה דְכְתִיב,
(בראשית א) וַתֵּרָא הָאֵשָׁה כִּי טוֹב אֶהְדֶּרֶת אַתּוּן לְמַפְרַע
אֶשְׁתָּאֵר מִ"ו וְאֲנוּן אֲזֻלוּ וְנִטְלוּ אוֹת תִּי"ו בְּהַדְיָהוּ וְגֵרְמַת
מוֹתָא עַל עֲלָמָא כְּמָה דְכְתִיב וַתֵּרָא. אִמֵּר רַבִּי אֶלְעָזָר,
אֲבָא, הָא אוֹלִיפְנָא מ"ם אֶשְׁתָּאֵרֶת יְחִידָאָה, וְא"ו דְאִיהוּ
חֵיִין תְּדִיר אֶתְהַפְכֶת וְאֲזֻלַת (פנחס רל"ו ע"א) וְנִטְלַת תִּי"ו
דְכְתִיב וַתִּקַּח וַתֵּתֵן וְאֶשְׁתַּלֵּם תִּיבָה דָא וְאַתְחַבְרוּ אַתּוּן.
אִמֵּר לִיה בְּרִיךְ אַנְתָּ בְרִי וְהָא אוֹקִימְנָא מְלָה דָא.
פְּקוּדָא חֲמִישָׁאָה כְּתִיב, (בראשית מ"ו ע"ב) יִשְׂרָצוּ הַמַּיִם שָׂרָץ
נֶפֶשׁ חַיָּה. בְּהָאִי קָרָא אִית תְּלַת פְּקוּדִין. חַד
לְמַלְעֵי בְּאוֹרֵייתָא. וְחַד לְאַתְעֶסְקָא בְּפִרְיָה וּרְבִיָּה. וְחַד
לְמַגְזֵר לְתַמְנֵיָא יוֹמִין וְלֹאֲעֵבְרָא מִתַּמָּן עֲרֻלְתָא. לְמַלְעֵי
בְּאוֹרֵייתָא וְלֹאֲשְׁתַּדְלָא בָּהּ וְלֹאֲפִשָׂא לָהּ בְּכָל יוֹמָא
לְתַקְנָא נְפִשְׁיָהּ וְרוּחִיָּה.
דְכִיּוֹן דְבַר נָשׁ אֶתְעֶסַק בְּאוֹרֵייתָא (נח ס"ב ע"א) אֶתְתַקֵּן (ש"ב
ע"א) בְּנִשְׁמַתָּא אַחֲרָא קְדִישָׁא. דְכְתִיב שָׂרָץ נֶפֶשׁ

חַיָּה. נֶפֶשׁ דִּהְיִיא חַיָּה קִדִּישָׁא. דְּכַד בַּר נֶשׁ לֹא אֲתַעְסֵק
בְּאוּרֵייתָא לִית לִיה נֶפֶשׁא קִדִּישָׁא. קְדוּשָׁא דְלַעִילָא לֹא
שְׂרִיא עָלוּי. וְכַד אֲשַׁתְּדַל בְּאוּרֵייתָא, בְּהֵהוּא רְחִישׁוּ
דְרְחִישׁ בָּה זְכִי לְהֵהִיא נֶפֶשׁ חַיָּה, וּלְמַהְדַּר כְּמִלְאֲכִין
קִדִּישִׁין. דְּכַתִּיב, (תהלים קג) בָּרְכוּ יְיָ מִלְּאֲכִיו, אֲלִין אַנּוּן
דְּמַתְעַסְקִין בְּאוּרֵייתָא דְאַקְרוּן מִלְּאֲכִיו בְּאַרְעָא.

וְדָא הוּא דְכַתִּיב וְעוֹף יְעוֹפֵף עַל הָאָרֶץ. הֵאִי בְּהֵאִי
עֲלָמָא. בְּהֵהוּא עֲלָמָא תְּנִינָן דְּזַמִּין קוּדְשָׁא בְּרִיף
הוּא לְמַעַבְד לֹון גְּדַפִּין כְּנִשְׂרִין וּלְאַשְׁטָא בְּכַל עֲלָמָא
דְּכַתִּיב, (ישעיה מ) וְקוֹי יְיָ יַחֲלִיפוּ כַח יַעֲלוּ אֲבַר כְּנִשְׂרִים.
וְהִינוּ דְכַתִּיב וְעוֹף יְעוֹפֵף עַל הָאָרֶץ דָּא אוּרֵייתָא דְאַקְרִי
מִים יִשְׂרָצוּן וַיִּפְקוּן רְחִישָׁא דְנֶפֶשׁ חַיָּה מֵאַתַּר דִּהְיִיא חַיָּה
יִמְשְׁכוּן לָהּ לְתַתָּא כְּמָה דְאַתְמַר. וְעַל דָּא אֲמַר דָּוִד (וישב
ק"ב ע"ב) (תהלים נא) לֵב טָהוֹר בָּרָא לִי אֱלֹהִים, לְמַלְעֵי
בְּאוּרֵייתָא, וְכַדִּין וְרוּחַ נְכוּן חֲדַשׁ בְּקַרְבִּי:

פְּקוּדָא שְׁתִּיתָאָה לְאַתְעַסְקָא בְּפַרְיָה וּרְבִיָּה. דְּכַל מָאן
דְּאַתְעַסֵּק בְּפַרְיָה וּרְבִיָּה, גָּרִים (וישב קפ"ו ע"ב)
לְהֵהוּא נָהַר לְמַהוּי נְבִיעַ תְּדִיר וּלֹא יִפְסְקוּן מִיְמוּי. וַיִּמָּא
אַתְמַלְיָא בְּכַל סְטָרִין. (קנ"ב א) וְנִשְׁמַתִּין חֲדַתִּין מִתְּחַדְדִּשָׁן
וְנִפְקִין מֵהֵהוּא אִילְנָא. וְחִילִין סְגִיָּאִין אֲתַרְבִּיָּאוּ לְעִילָא
בְּהִדִּי אַנּוּן נִשְׁמַתִּין. הֵדָּא הוּא דְכַתִּיב, (בראשית א) יִשְׂרָצוּ

הַמַּיִם שְׂרִיץ נֶפֶשׁ חַיָּה, דָּא בְּרִית קַיִמָּא קַדִּישָׁא נְהָר
 דְּנִגִּיד וְנִפְיָק, וּמַיָּא דִּילֵיהּ אֶתְרַבִּיאוּ וְרַחֲשִׁין רַחֲשָׁא
 וְרַבּוּיָא דְנִשְׁמַתִּיהּ לְהֵיא חַיָּה.

וּבְאַנוּן נִשְׁמַתִּין דְּעָאֲלִין בְּהֵיא חַיָּה נִפְקִי כַּמָּה עוֹפִי
 דְּפִרְחֵן וְטָאֲסֵן כָּל עֲלָמָא. וְכַד נִשְׁמַתָּא נִפְקָא
 לְהַאי עֲלָמָא הֵהוּא עוֹפָא דְפִרְחָא וְנִפְקָא בְּהַדִּי הַאי נִשְׁמַתָּא
 מֵהֵהוּא אֵילָנָא נִפְקָא עִמִּיהּ. כַּמָּה נִפְקֵן בְּכָל נִשְׁמַתָּא
 וְנִשְׁמַתָּא. (קס"א ב', כ"א, מ"א ב) תְּרִין, חַד מִימִינָא וְחַד
 מִשְׁמַאלָא. אִי זְכִי אַנוּן נְטָרִין לֵיהּ דְּכִתִּיב, (תהלים צא) פִּי
 מִלְּאֲכִיו יִצְוֶה לָךְ. וְאִי לָא אַנוּן מִקְטָרְגִי עֲלֵיהּ.

אָמַר רַבִּי פִּינְחָס (דף יג ע"א) תִּלְתָּא אַנוּן דְּקַיִמִי אֶפּוֹטְרוֹפְסִין
 עֲלֵיהּ דְּבַר נֶשׁ כַּד זְכִי. דְּכִתִּיב, (איוב לג) אִם יֵשׁ עָלָיו
 מִלְּאָךְ מִלִּיץ אֶחָד מִנִּי אֶלְפָּה לְהַגִּיד לְאָדָם יִשְׂרוּ. אִם יֵשׁ
 עָלָיו מִלְּאָךְ הָא חַד. מִלִּיץ תְּרִי. אֶחָד מִנִּי אֶלְפָּה לְהַגִּיד
 לְאָדָם יִשְׂרוּ הָא תִּלְתָּא. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, חֲמִשָּׁ, דְּכִתִּיב
 יִתִּיר, וַיִּחַנְּנוּ וַיִּאמְרוּ. וַיִּחַנְּנוּ חַד. וַיִּאמְרוּ תְּרִין. אָמַר לֵיהּ
 לָאוּ הָכִי, אֶלָּא וַיִּחַנְּנוּ דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּלַחֲוֹדוּי,
 דְּהָא לִית רֶשׁוּ לְאַחֲרָא אֶלָּא לֵיהּ.

אָמַר לֵיהּ שְׁפִיר קָא אָמַרְתָּ. וּמַאן דְּאֶתְמַנַּע מִפְּרִיָּה
 וְרַבִּיָּה כְּבִיכּוֹל אֲזַעִיר דִּיוֹקְנָא דְּכִלִּיל כָּל דִּיוֹקְנִין.
 וְגָרִים לְהֵהוּא נְהָר דְּלָא נִגְדִין מִימוּי וּפְגִים קַיִמָּא

קְדִישָׁא בְּכַל סְטָרִין. וְעַלִּיהּ כְּתִיב, (ישעיה סו) וַיֵּצְאוּ וַרְאוּ
 בְּפָגְרֵי הָאֲנָשִׁים הַפּוֹשְׁעִים בֵּי. בֵּי וְדָאֵי דָא לְגּוֹפָא.
 וְנִשְׁמַתִּיהּ לָא עַיִל לְפָרְגוּדָא (דמלכא) כְּלָל וְאַטְרִיד מִהֶהוּא
 עֲלֵמָא,

פְּקוּדָא שְׁבִיעָאָה לְמַגְזֵר לְתַמְנֵיא יוֹמִין וְלֵא עֲבֵרָא
 זוּהֵמָא דְעַרְלָתָא, בְּגִין דִּיהֵיָא חֵיָא אִיהֵי דְרָגָא
 תְּמִינָאָה לְכָל דְרָגִין, וְהֵיָא נֶפֶשׁ דְּפָרְחָא מִינָה אֲצִטְרִיכָא
 לְאַתְחֻזָּאָה קָמָה לְתַמְנֵיא יוֹמִין כְּמָה דְאִיהֵי (בראשית ל"ג א)
 דְרָגָא תְּמִינָאָה. וְכִדִּין אֲתַחֲזִי וְדָאֵי דְאִיהֵי נֶפֶשׁ חֵיָה. נֶפֶשׁ
 דִּיהֵיָא חֵיָה קְדִישָׁא וְלֵא מִסְטָרָא אַחֲרָא. וְדָא אִיהוּ
 יִשְׂרָצוּ הַמִּים. בְּסִפְרָא דְחֲנוּךְ יִתְרַשְׁמוּן מִיָּא דְזֵרְעָא
 קְדִישָׁא רְשִׁימוּ דְנֶפֶשׁ חֵיָה. וְדָא רְשִׁימוּ דְאֵת יו"ד
 דְאֲתַרְשִׁים בְּבִשְׂרָא קְדִישָׁא מְכַל שְׂאֵר רְשׁוּמִין דְעֲלֵמָא.
 וְעוּף יְעוּפֵף עַל הָאָרֶץ. דָּא אֵלִיהוּ דְטָאָס כָּל עֲלֵמָא
 בְּאַרְבַּע טָאָסִין לְמַהוּי תַּמְן בְּהֵהוּא גְזִירוּ דְקִיָּמָא
 קְדִישָׁא. וְאַצְטְרִיךְ לְתַקְנָא לִיהּ כְּוִרְסִיָּא וְלֵא דְכָרָא
 בְּפוּמִיָּה דָּא (לך לך צ"ג ע"א) כְּוִרְסִיָּא דְאֵלִיָּהּ"ו. וְאִי לָאו לָא
 שְׂאֵרֵי תַּמְן. וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הַתַּנִּינִים הַגְּדוֹלִים. תְּרִין
 אֵלִין עַרְלָה וּפְרִיעָה. גְזִירוּ דְעַרְלָה וּפְרִיעָה לְבַתֵּר. וְאַנּוּן
 דְכֵר וְנוֹקְבָא. וְאֵת כָּל נֶפֶשׁ חֵיָה הַרוּמְשֵׁת, דָּא רְשִׁימוּ
 דְא"ת קִיָּמָא קְדִישָׁא דְאִיהֵי נֶפֶשׁ חֵיָה קְדִישָׁא

כְּדַקְאֲמַרְן. אֲשֶׁר שָׂרְצוּ הַמַּיִם מִיַּיִן עַלְאִין דְּאִתְמַשְׁכוּ
לְגַבְהָ דְּאִתְרְשִׁימוּ דָּא.

וּבְגִין דָּא אִתְרְשִׁימוּ יִשְׂרָאֵל בְּרְשִׁימוּ קְדִישָׁא וְדָכִיו
לְתַתָּא, כְּגִוּוֹנָא דְאַנּוּן רְשִׁימִין קְדִישִׁין,
לְאַשְׁתְּמוּדְעָא בֵּין סֵטֶר קְדִישָׁא לְסֵטֶרָא אַחְרָא דְמִסְאָבוּ.
אוּף יִשְׂרָאֵל רְשִׁימִין לְאַשְׁתְּמוּדְעָא בֵּין (סֵטֶר) קְדוּשָׁא,
לְעַמִּין עוּבְדֵי כּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת דְּאִתְיִין מִסֵּטֶרָא אַחְרָא
דְּמִסְאָבָא כְּמָה דְּאִתְמַר. וּכְמָה דְּרְשִׁים לֹון הַכִּי רְשִׁים
בְּעִירֵי וְעוּפֵי דְלֵהוֹן לְבְּעִירֵי וְעוּפֵי דְעַמִּין עוּבְדֵי עֲבוּדַת
כּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת. זַכָּאָה חוּלְקֵהוֹן דִּישְׂרָאֵל:

פְּקוּדָא תְּמִינָאָה לְמַרְחָם גִּיּוּרָא (על) דְּעָאל לְמַגְזֹר גְּרַמִּיָּה
(יתרו ע' ע"א) וּלְאַעְלָא תַּחֲוֹת גְּדַפּוּי דְשְׁכִינְתָּא.
וְאִיְהִי אֲעִילָא לֹון תַּחֲוֹת גְּדַפְהָא לְאַנּוּן דְּמִתְפָּרְשֵׁן מִסֵּטֶרָא
אַחְרָא מִסְאָבָא וּמִתְקַרְבִּין לְגַבְהָ. דְּכַתִּיב תּוֹצֵא הָאָרֶץ
נֶפֶשׁ חַיָּה לְמִינָהּ. וְאִי תִימָא דֵּהָאִי נֶפֶשׁ חַיָּה דְכֻלִּילָא
בִּישְׂרָאֵל לְכֻלָּא הִיא אוֹדְמִנַת. הֵדֵר וְאָמַר לְמִינָהּ. כְּמָה
אַכְסֵדְרִין וְאֲדֵרִין דָּא לְגוּ מִן דָּא אִית לָהּ לְהָאִי אָרֶץ
דְּאִיְהִי חַיָּה תַּחֲוֹת גְּדַפְהָא.

גְּדַפָּא יְמִינָא אִית לָהּ תַרִּין אַכְסֵדְרִין. וּמֵהָאִי גְּדַפָּא
אַתְפָּרְשֵׁן לְתַרִּין אוּמִין (משפטים צ"ה ע"א) אַחְרַנִּין
דְּאַנּוּן קְרִיבִין בִּיחּוּדָא (נ"א בִּיחּוּסָא) לְיִשְׂרָאֵל לְאַעְלָא לֹון לְגוּ

אֶכְסֵדְרִין אֱלִין. וְתַחֲוֹת גִּדְפָא שְׁמַאלָא אִית תְּרִין
אֶכְסֵדְרִין אַחֲרָנִין וּמִתְפָּרְשֵׁן לְתֵרִין אוּמִין אַחֲרָנִין דְּאֲנוּן
עֲמוּן וּמוֹאֵב. וְכֻלְהוֹן אֶקְרוּן נֶפֶשׁ חַיָּה. וְכַמָּה אֲדָרִין
סְתִימִין אַחֲרָנִין וְהִיכְלִין אַחֲרָנִין בְּכָל גִּדְפָא וְגִדְפָא.
וּמְנַיִיהוּ נִפְקוּ רִוּחִין לְאַפְרָשָׁא (שלח לך קס"ח ע"א) לְכָל אֲנוּן
גִּיּוּרִין דְּמִתְגִּיירִין. וְאֶקְרוּן נֶפֶשׁ חַיָּה, אֲבָל לְמִינָהּ. וְכֻלְהוּ
עֲאֲלִין תַּחֲוֹת גִּדְפוּי דְּשְׁכִינְתָּא וְלֹא יִתִיר.

אֲבָל נִשְׁמַתָּא דִּישְׂרָאֵל נִפְקָא מִגּוּ גּוּפָא דֵּהָהוּא אֵילָנָא,
וּמִתַּמָּן פְּרַחִין נִשְׁמַתִּין לְגּוּ הָאֵי אֶרֶץ גּוּ מְעָהָא לְגּוּ לְגּוּ.
וְרוּזָא (מלאכי ג) כִּי תִהְיוּ אַתֶּם אֶרֶץ חֶפְזִין. וְעַל דָּא יִשְׂרָאֵל בֶּן
יֶקֶר דֵּהֶמוּ מְעָהָא עֲלִיהָ וְאֶקְרוּן (ישעיהו מו) הָעֲמוּסִים מְנַיִ
בְּטָן וְלֹא מְגִדְפִין לְבַר. וְתוּ (דף יג ע"ב) גִּיּוּרִין לִית לֹון חוּלְקָא
בְּאֵילָנָא עֲלָאָה כָּל שְׁכָן בְּגּוּפָא דִּילִיהָ. אֲבָל חוּלְקָא
דְּלֵהוֹן בְּגִדְפִין אִיהוּ וְלֹא יִתִיר. וְגִיּוּרָא תַּחֲוֹת גִּדְפִי
שְׁכִינְתָּא וְלֹא יִתִיר (לך לך צ"ו ע"א) גִּיּוּרִי הַצֶּדֶק אֲנוּן דְּתַמָּן
שְׂרָאן וְאֶתְאַחֲדֵן וְלֹא לְגּוּ כַּמָּה דְּאֶתְמַר. וּבְגִין כֶּךָ תּוּצָא
הָאֶרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה לְמִינָהּ. וּלְמָאן, בְּהֵמָה וּרְמֵשׁ וְחִיתוּ אֶרֶץ
לְמִינָהּ כְּלָהוּ שְׂאֲבִין נֶפֶשׁ מִתְהִיא חַיָּה, אֲבָל כָּל חַד
לְמִינָהּ כְּדָקָא תּוּי לָהּ:

פְּקוּדָא תְּשִׁיעָאָה לְמִיחֵן לְמִסְכְּנֵי וּלְמִיחֵב לֹון טְרַפָּא.
דְּכְתִיב נַעֲשֵׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדְמוּתֵנוּ. נַעֲשֵׂה

אֲדָם, מְשׁוֹתָפָא כָּלֵל דְּכָר וְנוֹקְבָא. בְּצִלְמֵנוּ, עֵתִירִי.
 כְּדַמוֹתֵנוּ, מִסְכְּנִי. דְּהָא מִסְטָרָא דְדְכוּרָא עֵתִירִי, וּמִסְטָרָא
 דְּנוֹקְבָא מִסְכְּנִי. כְּמָה דְאֲנוּן בְּשׁוֹתָפָא חֲדָא. וְחָס דָּא עַל
 דָּא, וְיָהִיב דָּא לְדָא וְגַמִּיל לֵיהּ טִיבוּ, הָכִי אֲצִטְרִיךְ בַּר
 נָשׁ לְתַתָּא לְמַהוּי עֵתִירָא וּמִסְכְּנָא בְּחַבּוּרָא חֲדָא, וְלִמְיָהֵב
 דָּא לְדָא וְלִגְמִלָּאָה טוֹבָא דָּא לְדָא.

וְיִרְדּוּ בְדַגְתַּיִם וְגו' רְזָא דְנָן חֲמִינָן בְּסִפְרָא דְשְׁלֵמָה
 מִלְכָּא, דְכָל מָאן דְחָס עַל מִסְכְּנֵי בְרַעוּתָא דְלְבָא,
 לָא מְשִׁתְּנִי דִיּוֹקְנִיהּ לְעָלָם מְדִיּוֹקְנָא דְאָדָם הָרָאשׁוֹן.
 וְכִיּוֹן דְדִיּוֹקְנָא דְאֲדָם אֲתֵרְשִׁים בֵּיהּ, שְׁלִיט עַל כָּל
 בְּרִיּוֹן דְעָלְמָא בְּהֵהוּא דִיּוֹקְנָא. הֲדָא הוּא דְכְתִיב, (בראשית
 ט) וּמִוֹרָאכֶם וְחַתְכֶם יִהְיֶה עַל כָּל חַיַּת הָאָרֶץ וְגו' כְּלָהוּ
 זַעֲיִן וְדַחְלִין מֵהֵהוּא דִיּוֹקְנָא דְאֲתֵרְשִׁים בֵּיהּ, בְּגִין דְדָא
 הוּא פְקוּדָא מְעֻלְיָא לְאֲסִתְלָקָא בַּר נָשׁ בְּדִיּוֹקְנִיהּ דְאָדָם
 עַל כָּל שְׂאָר פְקוּדִין.

מִנָּא לָן מְנַבּוּכְדִנְצָר (חֲתִיבָא). אִף עַל גַּב דְחָלָם הֵהוּא
 חֲלָמָא, כָּל זְמָנָא דְהוּא מִיחַן לְמִסְכְּנֵי לָא שְׂרָא
 עֲלֵיהּ חֲלָמִיהּ. פִּיּוֹן דְאֲטִיל עֵינָא בִישָׂא דְלָא לְמִיחַן
 לְמִסְכְּנֵי, מַה כְּתִיב, (דניאל ד) עוֹד מְלַתָּא בְּפוּם מִלְכָּא וְגו',
 מִיַּד אֲשִׁתְּנִי דִיּוֹקְנִיהּ וְאֲטְרִיד מִן בְּנֵי נְשָׂא. וּבְגִין כִּף
 נַעֲשָׂה אָדָם. כְּתִיב הָכָא עֲשִׂיהּ, וְכְתִיב הָתָם (רות ב) שֵׁם
 הָאִישׁ אֲשֶׁר עָשִׂיתִי עִמּוֹ הַיּוֹם בּוֹעֵז.

פְּקוּדָא עֲשִׂירָאָה לְאַנְחָא תְּפִלִּין וְלֹא שְׁלֵמָא גְרַמִּיה
 בְּדִיוֹקְנָא עֲלָאָה. דְּכִתִּיב, (בראשית א) וַיִּבְרָא
 אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצִלְמוֹ. פֶּתַח וְאָמַר (שיר השירים ז) רֵאשֶׁךְ
 עֲלֶיךָ כִּכְרָמֶל הֵאֵי קָרָא אֹקִימָנָא וְאַתְמַר. אַבְל רֵאשֶׁךְ
 עֲלֶיךָ כִּכְרָמֶל, דָּא רֵישָׁא עֲלָאָה תְּפִלִּין דְּרִישָׁא, שְׁמָא
 דְּמִלְכָּא עֲלָאָה קְדִישָׁא יְדוּד בְּאַתּוּן רְשִׁימִין, כֹּל אַת וְאַת
 פְּרִשְׁתָּא חָדָא, שְׁמָא קְדִישָׁא גְלִיפָא בְּסִדּוּרָא דְּאַתּוּן
 כְּדָקָא יְאוּת. וְתַנּוּ (דברים כח) כִּי שֵׁם ה' נִקְרָא עֲלֶיךָ וַיֵּרְאוּ
 מִמֶּךָ, אֵלֶיךָ תְּפִלִּין דְּרִישָׁא, דְּאַנּוּן שְׁמָא קְדִישָׁא בְּסִדּוּרָא
 דְּאַתּוּי.

פְּרִשְׁתָּא קְדִישָׁא (שמות יג) קְדֵשׁ לִי כֹל בְּכֹר. דָּא י דְּאִיָּה
 קְדֵשׁ. בּוֹכְרָא דְּכֹל קוּדְשִׁין עֲלָאִין. פֶּטֶר כֹּל
 רָחֵם, בְּהֵוֵא שְׁבִיל דְּקִיק דְּנַחַת מִן יו"ד דְּאִיָּהוּ אֶפְתַּח
 רַחֲמָא (רחמיה) לְמַעַבְד פִּירִין וְאַבִּין כְּדָקָא יְאוּת. וְאִיָּהוּ קְדֵשׁ
 עֲלָאָה.

פְּרִשְׁתָּא תְּנִינָא (שמות יג) וְהָיָה כִּי יִבְיֹאֲךָ. דָּא הַיִּכְלָא.
 דְּאַתְפַּתַּח רַחֲמָא (רחמיה) דִּילָהּ מְגוּ יו"ד בְּחַמְשִׁין
 פְּתַחִין אֶפְסִדְרָאִין וְאַדְרִין סְתִימִין דְּבִיָּה. דְּהֵוֵא פֶּטֶר
 דְּעֵבִיד יו"ד בְּהֵאֵי הִיכְלָא לְמִשְׁמַע בָּהּ קָלָא דִּי נְפָקָא מְגוּ
 שׁוֹפֵר דָּא. בְּגִין דְּשׁוֹפֵר דָּא הוּא סְתִים בְּכֹל סְטְרִין, וְאַתָּא

יִוָּד וּפְתַח לִיה לְאַפְקָא מִיַּנְיָה קְלָא. וְכִיּוֹן דְּאַפְתַּח לִיה
 תְּקַע לִיה וְאַפִּיק מִנְיָה קְלָא לְאַפְקָא עַבְדִּין לְחִירוֹ.
 וּבִתְקִיעוֹ דְּשׁוּפְרָא דָּא נִפְקוּ יִשְׂרָאֵל מִמְצָרִים. וְכֹךְ זְמִין
 זִימְנָא אַחְרָא לְסוּף יוּמִיא. וְכֹל פּוֹרְקָנָא מֵהָאֵי שׁוּפֵר
 אֲתִיָּא. וּבְגִין כֶּךָ אֵית בֵּה יְצִיאַת מְצָרִים בְּפִרְשָׁתָא דָּא.
 דְּהָא מֵהָאֵי שׁוּפֵר אֲתִי בְּחִילָא דִּיּוּד דְּפִתַּח רַחֲמָא דִּילָהּ
 וְאַפִּיק קְלִיָּה לְפּוֹרְקָנָא דְּעַבְדִּין. וְדָא הָאֵת תְּנַיִנָּא
 דְּשָׁמָא קְדִישָׁא.

פִּרְשָׁתָא תְּלִיתָאָה רוּזָא דִּיחֻוּדָא (דברים ו) דְּשָׁמַע יִשְׂרָאֵל.
 דָּא וָא"ו דְּכָלִּיל כְּלָא, וּבִיָּה יְחֻוּדָא דְּכְלָא. וּבִיָּה
 אֲתִיִּיחֻדָּן וְהוּא נְטִיל כְּלָא. פִּרְשָׁתָא רְבִיעָאָה (דברים ה) וְהִיָּה
 אִם שְׁמוּעָ, כְּלִילוֹ דְּתַרִּין סְטָרִין (דף יד ע"א) דְּאֲתַאחַדַּת בְּהוּ
 כְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל גְּבוּרָה דְּלַתְתָּא. וְדָא הָא בְּתַרְאָה דְּנְטִלָא לֹון
 וְאֲתַכְּלִילַת מְנַהוֹן. וְתַפְלִין אֲתוּוֹן דְּשָׁמָא קְדִישָׁא אַנּוֹן
 מִמֶּשׁ. וְעַל דָּא רֵאשֵׁף עֲלֵיךְ כְּפַרְמֶל אֲלִין תַּפְלִין (בא מ"ג א,
 ואתחנן רס"ד א) דְּרִישָׁא). (שיר השירים ז) וְדַלַת רֵאשֵׁף הֵהִיא תַּפְלָה
 שֶׁל יָד דְּאִיָּהֵי מְסַכְנָא לְגַבֵּי עֵילָא אוּף הָכֵי שְׁלִימוֹ אֵית
 לָהּ כְּגוּוּנָא דְּלְעֵילָא.

מְלֶךְ אָסוּר בְּרֵהֲטִים קְשִׁיר אִיהוּ וְאֲחִיד בְּאַנּוֹן
 בְּתִי לְאֲתַאחַדָּא בְּהֵוּא שְׁמָא קְדִישָׁא כְּדָקָא יְאוּת.
 וְעַל דָּא מָאן דְּאֲתַתְּקֹן בְּהוּ אִיהוּ הוּי בְּצֻלָם אֱלֹהִים. מָה

אֱלֹהִים אֶת־יַחַד בֵּיה שָׁמָא קְדִישָׁא, אֲפֵּהּ הוּא אֶת־יַחַד בֵּיה
שָׁמָא קְדִישָׁא כְּדָקָא יֵאוּת. זָכַר וּנְקָבָה בְּרָא אוֹתָם. תְּפִלִּין
דִּישָׁא וּתְפִלָּה שֶׁל יָד וְכֹלָא חַד.

פְּקוּדָא חֲדָסָר לְעֵשְׂרָא מַעֲשָׂרָא דְאַרְעָא. הֲכָא אֵית תְּרִין
פְּקוּדִין. חַד לְעֵשְׂרָא מַעֲשָׂרָא דְאַרְעָא. וְחַד
בְּכוּרֵי דִפְיֵרֵי אֵילָנָא. דְכְּתִיב (בראשית א) הִנֵּה נָתַתִּי לָכֶם אֶת
כָּל עֵשֶׂב זֹרַע זֹרַע אֲשֶׁר עַל פְּנֵי כָּל הָאָרֶץ. כְּתִיב הֲכָא
הִנֵּה נָתַתִּי. וְכְּתִיב הָתָם (במדבר יח) וְלִבְנֵי לֹוִי הִנֵּה נָתַתִּי אֶת
כָּל מַעֲשֵׂר בְּיִשְׂרָאֵל. וְכְּתִיב, (ויקרא כז) וְכֹל מַעֲשֵׂר הָאָרֶץ
מִזֶּרַע הָאָרֶץ מִפְּרֵי הָעֵץ לֵהּ הוּא.

פְּקוּדָא תְּרִיסָר לְאֵייתָאָה בְּכוּרֵי דְאֵילָנָא דְכְּתִיב, (בראשית
א) וְאֵת כָּל הָעֵץ אֲשֶׁר בּוֹ פְּרֵי עֵץ זֹרַע זֹרַע. כָּל
מָאן דְּאֶתְחַזִּי לִי, לְכוּן אֲסִירָא לְמִיכַל. אֲתִיר לֹון וְיָהֵב לֹון
כָּל מַעֲשָׂרָא דִילִיָּהּ וּבְכוּרֵין דְאֵילָנִין. נָתַתִּי לָכֶם, לָכֶם
וְלֹא לְדָרִין דְּבִתְרִיכוּן.

פְּקוּדָא תְּלִיסָר. לְמַעַבְד פּוּרְקָנָא לְבְרִיָּה לְקִשְׁרָא לִיָּה
בְּחֵיין. דְתִרִין מִמָּנן נִינְהוּ חַד דְּחֵיין וְחַד דְּמוֹתָא
וְקִיָּמִין עֲלִיָּה דְּבַר נֶשׁ, וְכַד יִפְרוֹק בַּר נֶשׁ לְבְרִיָּה, מִיָּדָא
דְּהָהוּא מוֹתָא פְּרִיק לִיָּה, וְלֹא יְכִיל לְשַׁלְטָאָה עֲלִיָּה. וְרוֹזָא
דָּא וְיָרָא אֱלֹהִים אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה בְּכֹלָל. וְהִנֵּה טוֹב דָּא
מִלְּאָךְ חַיִּים. מָאד דָּא מִלְּאָךְ הַמּוֹת. וְעַל דָּא בְּהָהוּא

פּוֹרְקָנָא אֶתְקַיִים דָּא דְחַיִּים וְאֶתְחַלֵּשׁ הֵהוּא דְמוֹת.
בְּפוֹרְקָנָא דָּא קָנִי לִיָּה חַיִּים כְּמָה דְאַתְמָר. וְהֵהוּא סְטָרָא
בִּישָׂא שְׂבַק לִיָּה וְלֹא אֶחֱיד בֵּיהּ:

פְּקוּדָא אַרְבֵּיסֵר לְנִטְרָא יוֹמָא דְשַׁבְּתָא, דְּאִיהוּ יוֹמָא
דְּנִיּוּחָא מְכַל עוֹבְדֵי בְּרֵאשִׁית. הֵכָא כְּלִילָן תְּרִין
פְּקוּדֵין. חַד נְטִירָא דִּיּוֹם הַשַּׁבָּת. וְחַד לְקַדְשָׁא הֵהוּא יוֹמָא
בְּקַדוּשִׁיהּ. לְנִטְרָא יוֹמָא דְשַׁבְּתָא כְּמָא דְאַדְכַּרְנָא
וְאֶתְעַרְנָא עַלִּיָּהוּ דְּאִיהוּ יוֹמָא דְנִיּוּחָא לְעַלְמִין. וְכַל
עֲבִידֵן בֵּיהּ אֶשְׁתַּכְּלָלוּ וְאֶתְעַבִּידוּ עַד דְּאַתְקַדֵּשׁ יוֹמָא.
כִּיּוֹן דְּאַתְקַדֵּשׁ יוֹמָא אֶשְׁתַּאֲר בְּרִיאָה דְּרוּחִין דְּלֹא אֶתְבְּרִי
לוֹן גּוֹפָא. וְכִי לָא הָוָה יַדַּע קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַעֲכָבָא
לְקַדְשָׁא יוֹמָא עַד דִּיתְבְּרוּן גּוֹפִין לְהַנִּי רוּחִין. אֶלֹּא
אֵילְנָא דְדַעַת טוֹב וְרַע אֶתְעַר הֵהוּא סְטָרָא אַחְרָא דְרַע
וּבְעָא לְאַתְתַּקְפָּא בְּעַלְמָא וְאַתְפָּרְשׁוּ כְּמָה רוּחִין בְּכַמָּה
זַיִנִין לְאַתְתַּקְפָּא בְּעַלְמָא בְּגוֹפִין.

כִּיּוֹן דְּחַמָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כְּדֵי, אֶתְעַר מְגוֹ אֵילְנָא
דְּחַיִּי נְשִׁיבָא דְרוּחָא וּבְטִשׁ בְּאֵילְנָא אַחְרָא וְאֶתְעַר
סְטָרָא אַחְרָא דְטוֹב וְאַתְקַדֵּשׁ יוֹמָא. דְּהָא בְּרִיאָו דְּגוֹפִין
וְאֶתְעַרו דְּרוּחִין בְּסְטָרָא דְטוֹב אִיהוּ בְּהַאי לִילִיָּא, וְלֹא
בְּסְטָרָא אַחְרָא. וְאַלְמָלֹא אַקְדִּים סְטָרָא אַחְרָא בְּהַאי
לִילִיָּא עַד דְּלֹא יְקַדִּים סְטָרָא דְטוֹב, לָא יְכִיל עַלְמָא

לְמִיָּקָם קָמִיִּהוּ אֲפִילוּ רִגְעָא חָדָא. אַבְל אֲסוּוּתָא אֲקָדִים
 קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְדָלִיג קָמִיָּה קְדוּשָׁא דְיוֹמָא וְאֲקָדִים
 קָמִי סְטָרָא אַחְרָא וְאֲתִקְיִים עֲלָמָא. וּמָה דְחָשִׁיב סְטָרָא
 אַחְרָא לְאֲתַבְנִי בְּעֲלָמָא לְאֲתַתְקַפָּא, אֲתַבְנִי בְּהַאי לִילִיא
 סְטָרָא דְטוֹב וְאֲתַתְקַף וְאֲתַבְנוּן גּוּפִין וְרוּחִין קְדִישִׁין
 בְּהַאי לִילִיא מִסְטָרָא דְטוֹב. וּבְגִין כֶּךָ עוֹנָתָן דְחַפְיָמִין
 דִּידְעֵי דָא מְשַׁבֵּת (דף יד ע"ב) לְשַׁבֵּת.

דְּהָא כְּדִין חֲמַאת דָּא סְטָרָא אַחְרָא דְכַמָּה דְאִיָּהִי חֲשִׁיבַת
 לְמַעְבַּד, עֲבִידִי (עבִיד) סְטָרָא דְקְדוּשָׁה. אֲזֵלָא
 וּמִשְׁטָטָא בְּכַמָּה חֲיִילִין וְסְטָרִין דִּילָהּ וְחֲמַאת כָּל אַנּוּן
 דְקָא מְשַׁמְשֵׁי עַרְסִיָּהוּ בְּגִלּוּיָא דְגּוּפִיָּהוּן לְנַהוּרָא
 דְבוּצִינָא, וְכָל אַנּוּן בְּנִין דְנַפְקִין מִתְּמָן הוּוּ נְכַפִּין דְשָׂרוּ
 עֲלֵיָּהוּ רּוּחִין מִהֶהוּא סְטָרָא אַחְרָא. וְאַנּוּן רּוּחִין
 עַרְטִילָאִין דְחֲיִיבִיא דְאֲקָרוּן מְזִיקִין וְשָׂרִיאַת בְּהוּ לִילִיאַת
 וְקָטִילַת לוּן.

כִּיּוֹן דְאֲתַקְדֵּשׁ יוֹמָא וְשִׁלְטָא קְדוּשָׁה עַל עֲלָמָא, הֵהוּא
 סְטָרָא אַחְרָא אֲזַעֲרַת גְּרָמָה וְאַטְמַרַת כָּל לִילִיאַת
 דְשַׁבְּתָא וְיוֹמָא דְשַׁבְּתָא, בַּר מִן אֲסִימוּ"ן וְכָל פֶּת דִּילִיָּה
 דְאֲזִלִּי עַל שַׂרְגִּי בְּטַמִּירוּ לְמַחְמִי עַל גְּלוּיִי דְשְׁמוּשָׁא,
 וּלְבַתָּר אֲטַמְרוּן גּוּ נּוּקְבָא דְתַהוּמָא רַבָּא. כִּיּוֹן דְנַפְק
 שַׁבְּתָא, כַּמָּה חֲיִילִין וּמִשְׁרִיִין פְּרַחִין וּמִשְׁטָטִין בְּעֲלָמָא,

וְעַל דָּא אַתְקַן שִׁיר שֶׁל פְּגָעִים דְּלֹא יִשְׁלֹטוּן עַל עַמָּא
 קְדִישָׁא. לְאֵן אַתְר מְשֻׁטֵי בְּהֵוּא לִילֵיא. כַּד נִפְקִי
 בְּבֵהִילוּ וְחֻשְׁבִּין לְשִׁלְטָאָה בְּעַלְמָא עַל עַמָּא קְדִישָׁא
 וְחֻמָּאן לֹון בְּצִלוֹתָא וְאַמְרִין שִׁירְתָּא דָּא, וּבְשִׁירוֹתָא
 מְבַדְּלֵי בְּצִלוֹתָא וּמְבַדְּלֵי עַל הַכּוֹס, פְּרַחֵי מִתְמָן וְאִזְלֵי
 וּמְשֻׁטֵי וּמְטָאן לְגוּ מַדְבְּרָא. רַחֲמָנָא לְשִׁיזְבוּן מִנֵּיהּוּ
 וּמְסֻטְרָן (וּמְסֻטְרָא) בִּישָׁא.

אַמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל תִּלְתָּא אַנוּן גְּרַמִּין בִּישָׁא לְגְרַמֵּיהּוּ.
 חַד מָאן דְּלֵיִט גְּרַמֵּיהּ. תְּנִינָא מָאן דְּזִרְק נְהֻמָּא
 אוּ פְרוּרִין דְּאִית בְּהוּ פְנִית. תְּלִיתָאָה מָאן דְּאִוְקִיד שְׂרָגָא
 בְּמַפְקָא דְּשַׁבְּתָא עַד לָא מְטוּ יִשְׂרָאֵל לְקַדּוּשָׁא דְּסַדְרָא
 דְּגָרִים לְנוּרָא דְּגִיְהֵנָם לְאַדְלָקָא בְּהַאי נוּרָא עַד לָא מְטָא
 זְמַנֵּיהּוּ. דְּחַד דְּיוֹכְתָא אִית בְּגִיְהֵנָם לְאַנוּן דְּקָא מְחַלֵּי
 שַׁבְּתוֹת, וְאַנוּן דְּעֵנוּשִׁין בְּגִיְהֵנָם לֵיִטִּין לִיהּ לְהֵוּא
 דְּאִוְקִיד שְׂרָגָא עַד לָא מְטָא זְמַנֵּיהּ, וְאַמְרֵי לִיהּ (ישעיה ב)
 הִנֵּה יִי מְטִלְטִלְךָ טִלְטִלָּה גְּבַר וְגו' (ישעיה ב) צְנוּף יִצְנַפְךָ
 צְנִפָּה כַּדּוּר אֶל אֶרֶץ רַחֲבַת יַדַּיִם.

בְּגִין דְּלֹאוּ יָאוּת הוּא לְאַדְלָקָא נוּרָא כַּד נִפְיֵק שַׁבְּתָא
 עַד דְּמְבַדְּלֵי יִשְׂרָאֵל בְּצִלוֹתָא וּמְבַדְּלֵי עַל כֶּסֶּא.
 בְּגִין דְּעַד הֵוּא זְמַנָּא שַׁבְּתָא הוּא, וְקַדּוּשָׁה דְּשַׁבְּתָא שְׁלִיט
 עֲלֵנָּא. וּבְשַׁעְתָּא דְּמְבַדְּלִין עַל כֶּסֶּא כָּל אַנוּן חֵיילִין וְכָל

אָנוּן מִשְׂרִיין דַּאָתְמָנן עַל יוֹמֵי דְחוּל, כָּל חַד וְחַד יִתִּיב
לְאַתְרֵיהּ וּפּוֹלְחָנִיהּ דַּאָתְמָנִי עֲלֵיהּ.

בְּגִין דְּכַד עָאֵל שְׁבַתָּא וְאַתְקַדַּשׁ יוֹמָא, קִדְשׁ אֶתְעַר
וְשְׁלִיט בְּעֵלְמָא, וְחוּל אֶתְעַדֵּי מְשׁוֹלְטָנוּתָא דִּילֵיהּ,
עַד שְׁעֵתָא דְנִפְיָק שְׁבַתָּא לָא תִּיַּיבִין לְאַתְרֵיהּ. וְאַף עַל
גַּב דְנִפְיָק שְׁבַתָּא לָא תִּיַּיבִין לְאַתְרֵיהּ עַד זְמָנָא דְאִמְרֵי
יִשְׂרָאֵל בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְּבַדִּיל בֵּין קִדְשׁ לְחוּל. כְּדִין קִדְשׁ
אֶסְתַּלַּק, וּמִשְׂרִיין דַּאָתְמָנִיאוּ עַל יוֹמֵי דְחוּל מִתְעַרִּין
וְתִיַּיבִין לְאַתְרֵיהּ כָּל חַד וְחַד עַל מִטְרֵיהּ דַּאָתְפַּקֵּד עֲלֵיהּ.
וְעַם כָּל דָּא לָא שְׁלִטִין עַד דִּיהוּן נְהוּרִין מְרוּזָא דְשְׂרָגָא.
וְכִלְהוּן אֶקְרוּן מְאוּרֵי הָאֵשׁ בְּגִין (דְּמִנְהוּרָא דְנוּרָא דְנִגְדָא) (נ"א דְמְרוּזָא
דְּעִמּוּדָא דְנוּרָא) וּמִיסוּדָא דְנוּרָא אֶתִּיאַן כְּלָהוּ וְשְׁלִטִין עַל
עֵלְמָא תַּתָּא. וְכֵן דָּא כַּד בַּר נָשׁ אֲדִלִיק שְׂרָגָא עַד לָא
שְׁלִימוּ יִשְׂרָאֵל קְדוּשָׁא דְסֻדְרָא.

אַבְל אִי אִיהוּ מִמְתִּין עַד דִּישְׁלִימוּ קְדוּשָׁא דְסֻדְרָא,
אָנוּן חִיַּיבִין דְּגִיְהַנָּם מְצַדִּיקִין עֲלֵיהּ דִּינָא
דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְאָנוּן מְקִיַּימֵי עַל הַהוּא בַּר נָשׁ כָּל
בְּרַכָּאן דְּקָא אִמְרֵי צְבוּרָא (בְּרַאשִׁית כו) וְיִתֵּן לָךְ הָאֱלֹהִים
מִטַּל הַשָּׁמַיִם (דְּבָרִים כח) בְּרוּךְ אַתָּה בְּעִיר וּבְרוּךְ אַתָּה בְּשָׂדֶה
וְגו'. (תְּהִלִּים מא) אֲשֶׁרִי מְשַׁכִּיל אֶל דָּל בְּיוֹם רָעָה יִמְלִטְהוּ
יְיָ. בְּיוֹם רָע מְבַעֵי לֵיהּ, מְאִי בְּיוֹם רָעָה. יוֹמָא דְשְׁלִטָּא

הָיָא רְעָה לְמִיסַב נִשְׁמַתִּיהָ. אֲשֶׁרִי מִשְׁכִּיל אֶל דָּל דָּא
 הוּא שְׁכִיב מְרַע לְאַסָּאָה לִיָּה מִחֻבּוּי גַבִּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא. דְּבַר אַחַר דָּא יוֹמָא דְדִינָא שְׂרִיא עַל עֲלָמָא
 אֲשֶׁתְּזִיב מִנִּיהָ כְּמָה דְאַתְמַר בְּיוֹם רְעָה יִמְלִיטְהוּ יִי. יוֹמָא
 דְאַתְמַסֵּר דִּינָא לְהֵהוּא רְעָה לְשִׁלְטָאָה עַל עֲלָמָא (חסר):

פְּרֻשַׁת בְּרֵאשִׁית

(דף טו ע"א)

(ב"א בְּרֵאשִׁית בְּחֻבְמָתָא דְמַלְכָּא גְלִיף וְכוּ) הוֹרְמָנוּתָא דְמַלְכָּא, גְּלִיף
 גְּלוּפִי (ב"א גְּלִיפּוּ) בְּטְהִירוּ עֲלָאָה בּוֹצִינָא דְקַרְדִּינוּתָא,
 וְנִפְיָק גּוֹ סְתִימִים דְסְתִימוּ מִרִישָׁא (ב"א מְרִזָּא) דְאִי"ן סו"ף
 קוּטְרָא (פִּירוּשׁ עֶשֶׂן) בְּגוּלְמָא, נְעִיץ בְּעֻזְקָא לָא חוֹוֹר וְלָא
 אוֹכֵם וְלָא סוּמְק וְלָא יְרוּק וְלָא גּוּוֹן כְּלָל, כִּד (ב"א תְּדַר)
 מְדִיד מְשִׁיחָא עֶבֶיד גּוּוֹנִין לְאַנְהָרָא, לְגוּ בְּגוּ בּוֹצִינָא
 נְפִיק (ב"א וְנִפְיָק) חַד נְבִיעוּ דְמִנִּיהָ אֲצַטְבְּעוּ גּוּוֹנִין לְתַתָּא.
 סְתִימִים גּוֹ סְתִימִין דְרִזָּא דְאִי"ן סו"ף בְּקַע וְלָא בְּקַע אוֹיְרָא
 דִּילִיָּה לָא אֲתִיידַע כְּלָל, עַד דְמַגּוּ דְחִיקוּ דְבְּקִיעוּתִיהָ
 נְהִיר (כ' א) נְקוּדָה חֲדָא סְתִימָא עֲלָאָה, בְּתַר הָיָא נְקוּדָה
 לָא אֲתִיידַע כְּלָל, וּבְגִין כֶּךָ אֲקַרִּי רֵאשִׁית מֵאֲמַר קַדְמָאָה
 דְכָלָא.:

השלמה מזהשמטות (סימן א)

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים "אֵת" הַשָּׁמַיִם "וְאֵת" הָאָרֶץ
 רֵאשִׁי תִיבִין אֵהוּ"ה דְבִיָּה אֲתַבְּרִיאָו שְׁמִיא